

БЮЛЕТЕНЬ

Т.П. ОУН(В.Б.)

Ч. 1-2/75/76/

Січень-Квітень, 1967

Рік X

Х Р И С Т О С В О С К Р Е С !

В день празника Воскресіння Ісуса Христа найщиріші побажання і по-
здоровлення засилаємо Борцям за Волю України на Рідних Землях, Прово-
дові ЗЧ ОУН, Тереновим Проводам, всьому Провідному Активові, Членам,
Симпатика і Прихильникам ОУН нашого та інших теренів.

Вітаючи вас, Дорогі Подруги і Друзі з Воскресінням Ісуса Христа,
нашим найпершим бажанням є побажати вам сили духа і волі в щоденній
праці і в боротьбі, і віри в перемогу нашої, української, національної
ідеї.

Зустрічаючи традиційним способом воскресшого із гробу Ісуса Христа,
не забуваймо про тих безчисленних наших Братів і Сестер, які - стражда-
ючи в неволі московсько-більшевицького наїзника, з подібною вірою і
завзяттям глядітимуть у наше краще майбутнє.

Воістину Воскрес!

Тереновий Провід ОУН В.Б.

НАПЕРЕДОДНІ 50-РІЧЧЯ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТІ

Вже 49 років під ряд українська нація вшановує у властивий для себе
спосіб одну з найповажніших сторінок своєї навітньої історії, якою став
у часі Визвольних Змагань день її Державности, проголошеної Четвертим
Універсалом 22-го січня, 1918 року. Кожного року, коли наше національ-
не єство наближається до тої дати, в його серцях відбуваються глибокі
хвилювання. Ми радіємо, що після століть важкої неволі та жорстокого
переслідування національної думки і волі, в часі, коли на сході Європи
відбувалися величезні зрушення та переміни, українська нація не лишила-
сь позаду інших народів центральної і східної Європи. Вона активно
включилася в боротьбу за повалення тогочасного московського царського
режиму, а у висліді тої боротьби дійшла до точки самостійности, прого-
лосивши, що "Твоєю силою, волею, словом, стала на землі Українській
Вільна Українська Республіка". З тою радістю ми глибоко переживаємо і
цей трагізм, яким навістив українську націю після проголошення самості-
йности, коли то її молоді й непідготовані збройні сили мусіли уступити
перед напором большевицьких сил Півночі, за якими на Україну прийшла
нова хвиля ще страшнішого лихоліття, яке триває по сьогоднішні дні. З
цих переживань радості і смутности, перемоги і трагізму в наших думках
і почуваннях кристалізується даліше воля і національно-політична думка,
і далші шляхи важкої кровавої боротьби, яка породжувала, породжує і
породжуватиме нові акти державницького ставання.

Цьогорічні відзначення Свята Державности не належали до зовсім зви-
чайної події в нашому щоденному життю. Цими нашими цьогорічними скро-
мними святкуваннями ми започаткували відзначення 50-річчя початків
Української Національної Революції, яка в першому своєму етапі породила
Четвертий Універсал, а для дальших десятиліть і чергових державни-
цьких актів стала тим місцем, від якого розпочалась широка культурна,
політична й збройна боротьба, що триває по сьогоднішні дні та буде три-
вати аж до часу, коли на нашій землі ідея державности стане доконаним
фактом.

Такий характер цього річного Свята Державности вимагає від нас іншого, як звичайно, підходу до цих давних часів і до цього, що актами й кров'ю вписалося в нашу історію на протязі п'ятдесятилітнього періоду боротьби. Час, в якому відзначаємо 50-річчя початків Української Національної Революції, є багатий на різні події в світі і в Україні. Поми-мо того загального "спокою", що понує довкруги нас, поми-мо тих загаль-них декларативних тенденцій до "мирного співіснування", якими деякі за-хідні політики закидують світ, світ, а зокрема Україна, переживають гли-бокі процеси ідейно-політичної кристалізації, в яких національна ідея як основа майбутнього міжнародного політичного порядку, співпраці і дру-жби, висувуються на чуже місце.

Подібну ситуацію світ переживав після першої Світової Війни, коли на Сході Європи валилися імперії, а на їх руїнах виростали національні держави. Але ці часи в перспективі сьогоднішніх днів являлися першими кроками на шляху великих змін на політичній карті світу.

Цей перший етап перебудови політичної карти світу на базі націона-льної ідеї наступив після майже повного століття, характеристичного ве-ликими народними зрушеннями в цілому світі. Хвиля цього прокотилася Україною, вдмухуючи в серця українців стимул до змагань за національну рацію. І хоч як важким був шлях національного відродження України, як великими виявилися духові й матеріальні спустошення нашої землі та на-реду, то все ж таки сила національної ідеї була більшою. Вона, висло-влювана вустами Тараса Шевченка, Миколи Міхновського та інших, двигну-ла народ з надберега упадку, вказала йому життєвий шлях і повела тим шляхом до ступневих перемог.

А коли на початку весни 1917 року московська імперія захиталася, а відтак і впала, то основним спричинником того її упадку стала якраз національна ідея та пов'язані з нею визвольні рухи уярмлених Москвою народів.

Процес українського національного відродження був важким, притуплю-ваним "своїми" і чужими, ліквідованим і припинюваним на цілі десятилі-ття. Все ж таки, за нецілье століття він полонив душу народу. Цей процес національного відродження переплітався сильно з різними питаннями соці-ального порядку, які теж хвилювали маси людей, зокрема робітництво і збіднілого, ограбленого селянства. В багатьох місцях ці соціальні про-блеми брали верх над національними, а цьому сприяла частина національно й політично несвідомої інтелігенції. Цей стан пояснює, чому в часі, ко-ли народні маси, а зокрема широкі круги військовиків, виявляли велику радикальність у цілях української національної революції, частина тоді-шньої політичної репрезентації не бажала з початку прямого й повного розриву з тимчасовим московським правительством.

У відозві першої Української Центральної Ради, яка постала в Києві 17 березня, 1917 року, питання національної свободи виступали ясно. Ця відозва казала: "...впали вікові пута, прийшла воля всьому пригнічено-му народові, всім поневоленим націям Росії". Однак в тій же відозві відбивається і надія на позитивну поставу тимчасового московського пра-вительства до державницьких стремлінь українського народу. А ще сильні-ше це пробилося в Першому Універсалі з 10-го квітня, 1917 року. І зді-йсності, щойно Четвертий Універсал дав менш-більш повний вислів держа-вницьким стремлінням нації, проголосивши Україну самостійною державою. Коротко опісля цей Універсал став підписаний кров'ю української студе-нтської молоді, яка в бою під Крутами зударилась з новими московськими наїзниками. А ще один рік пізніше проголошено Акт Соборности, яким за-вершено в тому періоді ідею української державности в змислі політично-му, територіальному і моральному.

Це лише дуже загальникове підкреслення певних елементів, які хара-ктеризують початки Української Національної Революції. Роки Визвольних Змагань сповнені героїзмом і трагізмом, трагізмом найперше політичним, а відтак і кожним іншим - мілітарним, культурним і духовим. Однак резу-льтат цього великого процесу самоутвердження залишився позитивним у сво-йому висліді для чергових десятиліть і наступних поколінь.

Сьогодні потрібно підкреслити, що проголошення самостійности Укра-їни 4-тим Універсалом виражало в ті часи й на пізніше цей найвищий іде-ал, до якого постійно змагали покоління перед 1918 роком і після нього.

Ми знаємо, що після програної у Визвольних Змаганнях ця ідея самостійності і державності не переставала жити в душі українця, поривала народ постійно на нові чини, які надали тій ідеї ще глибшого, яснішого змісту. Фактично, від Крутянської Трагедії збройна боротьба за самостійність не переривалася. Коли в Україні не було можливостей на фронткову боротьбу, то ця боротьба велася підпільно. Змінювалися люди і методи, поглиблювалася політична думка, зростали або маліли лави борців, але боротьба не припинювалася. Про це найкраще свідчать такі факти, як проголошення самостійності Карпатської України, проголошення Відновлення Української Державності в червні 1941 року, дія СВУ і СУМ-у, УВО і ОУН, УПА.

Бо хоч Визвольні Змагання не закріпили державності де-факто на даліші десятиліття, хоч по двох роках боротьби Україну знову розчленовано й поневолено, то в площині духовості й політичного самоутвердження вже тоді здобуто велику перемогу. Тому не дивно, що після 4-го Універсалу ніякий український політичний чинник не відважувався висувати якусь іншу концепцію, меншу від ідеї самостійності, хоча кандидатів з такими мінімалістичними концепціями не бракувало.

Цей 1967 рік, рік відзначування початків Української Національної революції, кладе на нас дуже великі завдання. Відзначаючи це 50-річчя, ми мусимо застановитися дуже уважно над тим, що саме відзначаємо. Ми не можемо вшановувати тої політичної кволости, цього анархізму і тої безпорадності в адміністративних, військових і культурних аспектах молодой держави, які мали тоді місце. З цих давних часів беремо і вшановуємо ідею самостійності та всі ті чини, які промощували її шлях. Не можемо забронзовувати люди чи події. Лише шляхом живого, самокритичного, конструктивного поєднання початків революції з дальшими її процесами зможемо сповнити своє завдання в цьому році, щоб почерез глибинне усвідомлення національних процесів у нашому естві, які були започатковані в духовій площині Шевченком, Франком і Лесею Українкою, і продовжані в політиці та боротьбі Міхновським, Петлюрою, Коновальцем, Шухевичем і Бандерою ми дійшли до того, що - за словами Міхновського, - "візьмемо силою те, що нам належить по праву".

Осягнути ту ціль не буде легко, бо в нашому загально-українському політичному світі Винниченки, Махни, Мазепи та інші - не перевелися. Не зсунулись з політичної арени і такі, які у формі харківського комуністичного уряду допомагали Ленінові поневолювати Україну. Наша постава до дії в цьому році тих останніх буде легкою, бо фронт тут ясний. Але наша постава до тої еміграційної частини українського політичного світу, який називає себе "демократичним" і "ліберальним", буде труднішою, хоч і тут фронти ясні.

В своєму Зверненні у П'ятдесяту Річницю початку Української Національної Революції Провід ЗЧ ОУН, підсумовуючи етап п'ятдесятиліття, каже: "В п'ятдесятиріччя початку національно-визвольної революції в Україні незмінним здобутком пройденого етапу історії є засвоєне широкими українськими масами глибоке зрозуміння про життєву необхідність власної національної держави та досвід організування і ведення визвольно-революційної боротьби, здобутий поколіннями борців на фронтах проти різних окупантів України".

Досвід справді великий як в площині політичних концепцій так і в площині організаційній. Ідея нації сидить дійсно глибоко в душі української людини. Але ще сьогодні не бракує між нашими людьми також і тих, що даліше потішаються тим братерством з москвинами, яке в часі початків революції показалося уявним. Тому в цьому році, яким заокруглюємо півстолітній етап змагань, звернім усі зусилля найперше в тому напрямі, щоб дорешти викоринити опортунізм, слабодушність та легковірність, а на це місце поставити здецидованість і сперту на досвіді рішучість.

Україна визволиться! День цього визволення уже недалеко. Український народ на Батьківщині й українська еміграція ступають одним кроком почерез барикади й перепони до переду.

Вічна Слава Поляглим Борцям За Волю України!

Хай Живе Українська Самостійна Соборна Держава!

-----:-----

НА ШЛЯХАХ ПЕРЕМОЖНОГО ПОХОДУ ВПЕРІД

Вступ

Минулих два або три роки показали наочно, що в нутрі нашого еміграційного суспільства відбуваються постійно певні зміни. На зовні все виглядає ніби по-старому. Ці самі політичні угруповання, майже ті самі люди в проводах. І їх програмові заложення осталися майже незмінними. Але змін зазнає час до часу конкретна політична дія, хоч і тут виглядає ніби по-старому.

На відтинку міжнародної політики й політичної ситуації стається теж частіші зміни. Подібно розвивається відносини в Україні, де справи не залишаються на одному і тому самому місці довгий час.

Переглядаючи нашу пресу, певні зміни зауважується також і тут. Та й люди говорять, інформуються, дискутують і підсумовують. Але не завжди це виходить між ширші круги. Деколи мається враження, що наше суспільство починає помало застигати на певному етапі, в майбутнє дивиться не-радо, а велику частину уваги сконцентровує на тому, аби закріпити в пам'яті і в переживаннях минуле.

Такий підхід спричинюється до частих зламів, що починають мати місце і в пропаганді, і в інформації і в поглядах та настановах на майбутнє. Такий підхід до далеких питань і до проблем щоденного життя для нашого року невластивий. Переглядаючи сторінки минулого, ми побачимо, що давніші часи були набагато чорніші від сьогоднішніх днів, однак в рядах ОУН оптимізму й оптимістичного підйому ніколи не бракувало. Це дало змогу нашому рухові перетривати переможно навіть найчорніші сторінки його історії, яких було багато.

Сьогодні, марши на увазі повищі спостереження, ми спробуємо кинути оком на різні важливі відтинки нашої боротьби й на ситуацію, в якій вона відбувається, щоб переконатись, чи вдійсності обставини довкруги нас і в нас такі складні, щоб мусів породжуватися і закорінюватися песимізм. Тому, що ця тема довша, ми використовуємо для цього подвійність того числа "Бюлетеня". Наш перегляд заторнених питань буде загальниковим, що можна буде доповнювати й поширювати в наступних числах. Основним конспектом для цього матеріалу послужить нам перебіг минулої відправи Провідного Активу, де цим питанням було присвячено потрібну увагу як в часі доповідей так і в дискусії та запитах.

Міжнародна ситуація і можливості нашої дії

Друга світова війна, ведена майже цілим світом проти гітлерівської Німеччини та її союзників, закінчилася перемогою над німецьким гітлеризмом. Однак ця перемога й повоєнний мир стали такими лише для західної вітки народів світу. На великих просторах центральної і східної Європи, в Азії і Африці тої перемоги й повоєнного миру народи цих просторів не знали. Бо світова війна, яка doprowadила до знищення німецького фашизму, спричинилася до значного скріплення загарбницької сили московського большевизму. І тоді, коли народи західного світу святкували перемогу й наставлялися на добробут та спокійне життя, всі народи московсько-большевицької сфери впливу страждали у важкій неволі або розгортали важку, кроваву боротьбу проти Москви в ім'я своїх національних свобод. Зокрема із закінченням війни такі обставини важкої нерівної боротьби розгортались в Україні, де ОУН і УПА продовжували з великою напругою визвольні змагання за УСРР.

Західний світ, який на протязі чотирьох років війни брався і співпрацював з комуністичною Москвою, підтримуючи її у війні з Німеччиною, відчув незакінченість змагань за дійсний мир і свободу досить пізно. Повалення соціалістичних режимів у країнах центральної Європи /Чехія/, розгортання війни в південній Кореї та насильна комунізація Індонезійських просторів спричинилися до започаткування "Холодної Війни".

Однак ця "Холодна Війна" від самого початку була засобом оборони, використовуваних в ім'я ненарушимості сфер впливів, устійнених між США, Британією і СРСР в Ялті та Постдамі. Причини для такої настанови Заходу у відношенні до агресивних цілей Москви випливали в основному з того, що Захід майже ніколи не ангажувався збройно в здійсненні ідей гуманізму

і свободи у тих місцях, де ці загально визнавані і респектовані на Заході ідеї були заборонювані. Так це було після першої світової війни і так сталося після другої у змінених та багато гірших обставинах.

В дальшому, коли перша світова війна започаткувала здійснення національної ідеї в Європі і частинно на Близькому Сході, то друга світова війна прискілила це саме на інших континентах, зокрема в Азії і в Африці. Національні зрушення азійських і африканських народів заатакували британський і французький колоніалізм і вкінці doprowadили до майже докорінної реорганізації тих колись великих імперіальних потуг на базі пошанування національних аспірацій колоніальних народів.

Незважаючи на всі впливи тої "доброзичливості", якою зокрема англичани зустрічали національні стремління своїх колоніальних народів, настанова великої частини британського політичного світу до ідей націоналізму була негативною. Негативним у певному змислі є це наставлення ще і сьогодні. Політична думка народів, які століттями виростали в дусі великопростірної політики й господарки, еволюціонує надзвичайно повільно. Московський більшовизм та його ідейна основа – російський національний шовінізм, у певних часах були навіть вигідні деяким народам Заходу, зокрема Британії і Франції у їх боротьбі з експанзивністю німецької нації.

Ми не маємо підстав твердити, що британці чи французи є в суті речі проти самостійності України, чи інших народів східної Європи. Таке твердження було б помилковим. Натомість правді відповідає те, що в теперішній політиці британських, французьких чи американських урядів питання самостійності України та ефективної підтримки нашим визвольним змаганням ще не збіглося з їхніми національними інтересами.

В останніх десятиліттях великий вплив на формування зовнішньої політики цих держав мав швидкий розвиток техніки, зокрема тої її галузі, яка має пряме відношення до розбудови мілітарного потенціалу держави. Розбиття атому, випродукування важкої і легкої атомової зброї і т. п. спричинилося до створення політичної концепції, згідно з якою зовнішні аспірації великодержав вдержується у застої т. зр. балансом терору, себто політики, яка під тиском загрози великого знищення змагає до вдержання статусу кво в усіх тих місцях, які творять пункти напруження або зудару між великодержавами Заходу і Сходу.

Незважаючи, однак, на це, на протязі минулих десятиліть були й такі періоди, коли декотрі держави Заходу ангажувалися у певні форми підготовки політичних перемін на Сході Європи. В цих періодах їх контакти з поневоленими народами були серйозніші і реальніші, хоча офіційна політика йшла "традиційним" руслом замирення. Але таких моментів не було багато і ледви чи на їх основі можна будувати якісь тривкі та надійні плани.

Поважніші ознаки погіршення настанов офіційних кругів Заходу до національних питань Сходу започаткувалися тоді, коли червоний Китай виявив відкрито претенсії на керівництво в комуністичному світі і коли, після смерті Сталіна, керівництво московських імперіальних сил знайшлося в руках осіб без інтернаціонального комуністичного месіанізму. Це західні політики поквапно сприйняли як першу виразну ознаку ідейного й політичного заломання в комуністичному русі, який, за ходом їх оцінки, вже пережив добу революційного парубання і вступив у добу опортунізму та еволюції до спокою і вигоди. При цьому західні політики не збагнули фактичного спричинника того стану і, замість признати вагу поневоленим народам і їх активному та пасивному спротиві московському комунізмові, вся "вдячність" Заходу пішла на рахунок "нової" московсько-більшовицької верхівки.

Але в тій загальній оцінці духової сили московського комунізму є багато правди. Бо вдійсності концепція московського комунізму і сперта на ній політична система знайшлися над берегом пропасти, і над цим берегом стоять сьогодні. Західній політичний світ зробив з того для себе і своїх інтересів практичний висновок, який був найпростіше, але і найточніше сформульований Гаролдом Макмілленом після поїздки до сов'єтського союзу. Відповідаючи журналістам, він висловився, що комуніст страшний тоді, коли голодний. Дарши йому троха хліба й заразивши його стилем безтурботного та безідейного життя західного обивателя, він розложиться настільки, що пічне думати. Думки і роздумування породять сумніви, а там – зміну режиму, політики і т. проче.

Ця дуже проста, навіть груба, але у великій мірі питома для Заходу основна ідея "боротьби" з московським імперіялізмом започаткувала по тій стороні барикади політику "мирного співіснування". Це підхопив Кремль, спочатку боязливо, а пізніше більш рішучо, надавши тій концепції свою войовничу інтерпретацію. Але не весь комуністичний блок пішов тим шляхом. З нього виломилися китайські комуністи і групи комуністичних партій інших країн, так що і це питання, як багато інших питань ідеологічного, політичного й організаційного характеру спричинилось до забурення і так напружених відносин в комуністичному таборі. А це в свою чергу породило збільшені надії на Заході - з одної сторони, а з другої - заставило теж Москву на збільшене ризико в питаннях коекзистенціалізму.

Як перша світова війна так і друга породили й заактивізували в дії цілу хвилю "позитивістичних", пацифістичних і великопростірних ідей та концепцій, якими заповнюється преса, радіо і телевізію. Вживаючи різних засобів масової пропаганди і жонглюючи цілею "балинсом терору", прихильники і визнавці тих пацифістичних, а по суті - матеріалістичних і прокомуністичних ідей, зробили подекуди величезні спустошення, підбиваючи моральні сили Заходу в боротьбі з московським комуністичним імперіялізмом.

Де в тій суматосі ідей, концепцій, оптимізмів і непевностей стоїть наша визвольна справа і якими є її шанси на міжнародному полі?

Вслід за поширенням безідейности, моральної та політичної розгнужданости в світі, певні промиви безвір'я, резигнацій і компромісів є видні в нашій еміграційній суспільності. Однак її основне ядро - 34 ОУН та установи Визвольного Фронту, стоять твердо на позиціях безкомпромісової політики і боротьби, основною ціллю якої є розвал московської тюрми народів на національні, суверенні держави України та інших.

Ця ідея безкомпромісової визвольної політики виринула в нас ще перед кінцем 19-го століття. Велику піддержку одержала ця концепція у певних періодах Визвольних Змагань 1917-21 років, а зокрема в часі другої світової війни, коли ця концепція у практиці не лише зберегла націю від морального й політичного підупадку, але попередила на десятиліття те, що вкінці сталося у світі і що існує там всупереч бажань різних "мирних співіснувань" чи пацифізмів".

Ця ідея видвигнула, освітила і підкреслила потребу безоглядної боротьби з московським імперіялізмом. Ця ідея показала, а розвиток подій підтвердив, що одинокою тривкою опорою стабільности світу, свободи й добробуту може стати національна держава, визнання світом ідеї національної держави за підвалину міжнародних зносин і опертя на тій ідеї співпраці різних націй у сфері їхніх державних заінтересувань.

Не зважаючи на всю пропаганду комуністичного інтернаціоналізму та різних пацифістів розвиток міжнародних відносин у світі пішов якраз шляхом реалізації національної держави. Політична карта світу значно змінилася. Західні імперії впали. Моральна сила московського комунізму значно підірвана. Міжнародній комунізм втратив своє інтернаціональне обличчя і потягнення. Заіснована у вирі цих перемін суматоха помало прочищується, а здобуті Москвою чи червоним Китаєм у вирі тої суматохи впливи в Африці і в Азії помало усуваються кристалізаційними тенденціями національної свідомости і солідарности тих же народів. Одним словом - всі підшкірні струї прибирають виразніші напрямки, хоча на верху хаос продовжує свою деморалізуючу дію, а світові потуги гублять у цьому хаосі свої евентуальні моральні здобутки.

Тому новому світові, який народився в результаті двох минулих війн, а зокрема останньої, бракує належного провідництва. Ні США, ні Англія чи Франція, а тимбільш теперішня Німеччина цього проводу визнавцям національної ідеї не дадуть. Недадуть тому, що минуле тих народів і невластиве використання ними сучасних можливостей не сприятимуть їм навіть в майбутньому покласти в основу міжнародної політики національний принцип. Цей провід мусить прийти з якогось іншого місця, можливо, що з України.

Наші дотеперішні зовнішньо-політичні акції велися в ім'я поширення у світі національної ідеї, в ім'я мобілізації здорових сил світу до боротьби з комунізмом, матеріалізмом і пацифізмом, і в ім'я моральної та фактичної підмоги того світу визвольній боротьбі уярмлених Москвою народів. Взявши під увагу наші ідеї і цілі наших акцій і порівнявши їх з

тим, що існує на поверхні світу, ми не потребуємо дивуватися, що ці наші ідеї та цілі мають стільки противників. Ніхто не хоче бачити добровільну смерть його ідеї.

Був час, коли тереном нашого прямого удару з Москвою, а різночасно Москви із Заходом, була Європа. Тоді основним полем наших акцій були європейські народи. Коли ж у певному часі акцент фронту між Заходом і Сходом перенісся в Азію і в Африку, туди спрямувалися наші зусилля. Такий порядок подиктований тою обставиною, що ідеї найкраще важуться, сприймаються або замиряються там, де йде фактична боротьба. Сьогодні наша дія і акції на зовнішньому полі мають глобальний характер, поминаючи те, що Україна поневолена, а наші ресурси в людях і матеріальних засобах таки обмежені.

Проаналізувавши уважно й об'єктивно повоєнний період нашої дії на зовнішньому полі кожний об'єктивний спостерігач ствердить, що цей період приніс нам великі досягнення. Правда, ми не викликали війни між Заходом і Сходом, але такого завдання перед собою не ставили. Ми не побоювалися пацифізму, сов'єтофільства і москофільства, але нашу державницьку ідею підперли численними здобутками. Навіть дискусія над справою Українського Католицького Патріархату в колуарах і на форумах Ватиканського Собору є підкріпленням нашої національної ідеї. Численні люди в різних місцях світу, різні міжнародні конференції, організації, ухвали, резолюції – це теж підкріплення нашої боротьби за державність. Не є це хіба припадок, коли на міжнародній конференції представники потужної Америки уступають під напором наших ідей.

А все це переконує, що наша боротьба спирається на таких ідейних закладених, які здобувають собі життя. Ми ще діємо в проєкті майбутнього проти сил минулого і сучасного. Коли інші шукають мнимих шляхів, то наш рух, будучи рухом революційним в ідеї і за дією, іде прямим шляхом. Революційна ідея і революційні сили іншого, крім прямого, шляхів не знали й не знають.

Тому ми не маємо потреби позирати забагато на міжнародню ситуацію, а змінюючи тої ситуації затроювати свою душу й затемнювати горизонт. Основне для нас – це те, щоб в найбільш важливих питаннях програми й боротьби ми були співзвучні з внутрішнім днем. Цього у співвідношенні нашої визвольної ідеї і дії з розвитковими тенденціями у світі – немає.

Ситуація в Україні і перспективи боротьби там?

Наколи після загального перегляду розвиткових тенденцій в світі ми приходимо до ствердження, що наша національна ідея має прима й позитивне пов'язання з тими рухами, які проєктують майбутнє, майбутнє свободних національних держав, то в тому ж часі нам потрібно зробити ще один перегляд, перегляд наших національних сил, їх стану й потенціальності в Україні, бо там кується майбутнє нашого народу. Ми на чужині є лише відгомном того, що виходить з душі та розуму нашої нації, відгомном і реалізатором тої частини завдань, які може й повинна здійснювати еміграція.

Національна ідея в Україні прийшла з такою ж у Західному Світі. Розвивалася вона ступнево, з різною напругою та переборами. Свою першу найвищу точку, після упадку козацької держави, цю ідею досягнула в часі Визвольних Змагань, які після багатьох десятиліть невільничого життя були першою спробою народу вхопити свою долю у власні руки. Це не вдалося. Не вдалося тому, що частина народу, а зокрема частина його провідної верстви ще не знала, не усвідомлювала вартості національної ідеї і забагато віри та надій покладала на міжнародню ситуацію, на всілякі модні тоді ізми. Державності не закріплено, але вогонь національного самопочуття не згас.

Цей вогонь дав початок широкій дії націоналістичних організацій, які продовжували боротьбу. І наколи б Визвольні Змагання були припали на кінець 30-тих років, на час поширеної і розвиненої національної свідомості при існуючих у 20-тих роках обставинах, то самостійність була б здобута й закріплена.

Однак такої нагоди не було. Але народ піднявся, створив могутню ОУН-УПА як найвищих виразників і реалізаторів його державницьких стремлень. Цілі десятиліття провадилась боротьба проти двох найбільших міжнародних потуг світу. Виглядало хвилево, що ворог переміг, але лише хви

лево. Бо після кількох років релятивного застою у збройній боротьбі, коли наші підпільно-революційні сили перегруповувалися і заосматрювалися новими методами, фронти фактичної боротьби знову відкрилися. Відкрились вони в найбільш не вигідному для Москви часі, в часі, коли Москва майже переконала наївних обивателів Заходу в тому, що в її нутрі все гаразд, режим демократизується, добробут зростає і тим подібне.

Загально беручи, цілий період нашої боротьби в найновіших часах ділиться на чотири виразних періоди, які себе історично доповнюють, а саме: період Визвольних Змагань 1917-21 років, в якому українська нація виступила на арену міжнародних подій як окремий чинник, а рівночасно, після довголітнього поневолення, двигнулася по власне державницьке життя; період дальшої кристалізації національно-державницької думки і боротьби революційними методами, що започаткувався із створенням УВО і закінчився у першому році другої Світової Війни; період широкої підпільної політичної і повстанчої боротьби, що започаткувався 30-тим червня 1941 року і протривав з майже незмінною напругою до 1950-52 років, коли то національно-визвольні сили досягли максимум своїх здібностей, просякаючи в найдальші закутини України; четвертий період розпочався масовими зрушеннями каторжників поза межами України, куди імперіялістична Москва насильно запроторила велику частину української людности, в тому і членів, симпатиків та прихильників ОУН. Цим чином вогонь національних революцій перенесено на всі простори СРСР. Фактична роля і значіння кількарічної боротьби каторжників ще не осмислене. Багато відомостей бракує. Однак ці відомості, якими диспонуємо, вказують, що якраз ці повстання, морально піддержувані масовим пасивним спротивом в Україні, були головним спричинником першої замітної "лібералізації" московської деспотичної системи. Ці повстання придушено, але організаторів не знищено. В пізніших роках частина їх повернула знову в Україну. Розсіялися по Україні і ті провідники підпільної боротьби, які діяли збройно в часі повстанських рейдів і боїв. Ферментування національно-революційних настроїв продовжувалося. Їх підсилювали спорадичні, однак цілево організовані, збройні виступи, головні в роках 1956-7 і 1959-60. За цим прийшли штрайки робітників і демонстративні виступи студентської молоді. В рух пішла "захальна література" і популяризація тою системою заборонюваних режимом літературних творів. Але, чи тільки поширюванням того роду творчості займалися студенти та інші?

Сьогодні четвертий період боротьби України проти Москви знаходиться в етапі великої організаційної вправленості і є всеобіймаючим територіально, на що вказує хоч би листа суджених письменників і науковців. Люди з Києва, Львова, Одеси, Луцька, Тернополя виступають разом під цими самими оскарженнями.

Наступ Москви на українських самостійників теж не слабе. Варто пам'ятати, якими брутально-нелюдськими методами поборювала Москва націоналістичне підпілля і як жорстоко розправляється вона з тими підпільними силами тепер. В Україні ледви чи буде місцевість, де не було б жертв московського терору. Мало є і таких місцевостей, де большевики не ставили б пам'ятники "жертвам бандерівського терору". Русифікація затискається і поширюється. Факт спалення в Києві бібліотечних архівів не є випадок, але один з актів тієї злочинної політики Кремля, яка зміряє до повного поневолення нашої Батьківщини. Але і спротив зростає на всіх відтинках життя - в колгоспі, на фабриці, в школі, університеті, на селі і в місті. Передовим авангардом в тій боротьбі стають молоді люди, в додатку люди, яким Москва не може прицепити латку "буржуазного походження" чи "нацистського виховання" бо у великій мірі це люди, які народились в третій п'ятирічці московського панування в Україні.

Дотеперішні процеси визвольної боротьби в Україні переконують нас в тому, що воля української нації до самостійності є живою і діючою, та що між Україною та нашим визвольним рухом у світі існують живі ідейні й політичні пов'язання. Віддані нашими попередниками жертви і кров не присихають і не забуваються. Вони зрушують свідомість, породжують бажання, організують і активізують боротьбу, просуваючи нашу справу до переду, до перемоги. А це великий плюс наших часів і

великий стимул для зусиль і праці членських кадрів ОУН по обидвох сторонах залізної заслони. Ми не є усамітнені, як про це говорить московська пропаганда. У певному змислі ми вже навіть не запілля у стислому значінні цього поняття. Ми – це частина широкого націоналістичного руху, який діє в Україні, в СРСР і у світі, всюди, де живуть українці, здійснюючи різними методами, способами й засобами цю саму мету. На песимізм і безнадію місця не має!

Еміграція, стан, причини стану й перспективи

В першому десятилітті після війни постава Москви до української еміграції була наскрізь негативною. Москва дивилася на нашу еміграцію як на групу людей, що – вирвавшись з її кігтів – будуть продовжувати підривну роботу й перешкаджати її пропаганді на Заході. Це були часи, коли Москва готувалась на дальші підбої, розбудовувала свої п'яті колони, жируючи часто-густо на тій популярності, якою наділили її британці і американці як союзника у війні проти Німеччини. На Україні питомою жорстокістю старалась вона знищити українське підпілля.

Але часи помало мінялися. Світ ставав тверезіший, а з тим меншала, а відтак і меркла зірка Кремля. Підпільні рухи не давалися зліквідувати. Еміграція розвивала широку дію на різних відтинках. Комуністичний моноліт зачав тріщати, а відтак і тріснув. Рятуючись перед упадком Москва почала змінювати курс. Найперше виклято Сталіна і "злібералізовано" позірно систему. Целні зміни впроваджено в тактику зовнішньої політики. Ідучи ступнево, певні зміни тактичного характеру застусовано і до нашої еміграції. Насам перід проголошено амнестію і "повинну", а відтак розгорнено дію за контактами і співробітниками. В 1964 році еміграційні вороги стали раптом "друзями" і "приятелями. Але перед тим убито Провідника Степана Бандеру, підготовано постанови "двійки" і видаткувано багато засобів на дальшу підривну роботу. Найбільш видні заходи по лінії дискредитації нашого руху зробила Москва в 1960-63 роках, коли то Москва впровадила в дію прізвища різних осіб, відомих в нашому русі, і зв'язкових. Всіх їх представлено як перехідчиків на її сторону. В наслідок сильної пропагандивної пресії та інших середників політичної пенетрації Москві вдалося створити в нутрі української еміграції групу "неорадянців". Основним в тій групі людей є те, що всі вони, будучи зневірені в успіхи революційної боротьби, виявили бажання піти на компроміс з Москвою, визнати шеперігню УРСР за державу і ждати на наслідки дальших змін, надіючись, що вони принесуть Україні більші права.

Одначе в міжчасі, як на глум прихильникам такої опортуністичної політики, на порядок дни виринули найновіші переслідування, арешти і ув'язнення, які заперечують в найбільш яскравий спосіб будь які надії на успіх еволюційних змін.

В світлі таких важких суперечностей бажаного з дійсним перебуває певна частина еміграційного суспільства, коли відносини в Україні промовляють за найбільш рішучими діями, за найширшими акціями. Порівнюючи дійсність в Україні з неорадянством на еміграції людина є вправі питати, чи не є часом ціллю Москви використати здеморалізовану політично еміграцію для боротьби проти самостійницьких сил в Україні.

І взагалі, еміграція переживає цими днями дуже важку ситуацію. В останніх роках розвиток міжнародних взаємин завдав дуже поважний удар тій концепції української внутрішньої і зовнішньої політики, яку здійснювали наші демо-ліберальні круги /орієнтація на сторонні сили/, і підтвердив нашу концепцію /власні сили/. Яким шляхом підуть ті круги в теперішній ситуації? Чи, зрозумівши положення, вони повернуться на позиції безкомпромісовості і революційности, а чи будуть потуряти Москві з надіями на її доброзичливість? Така ділема зарисувалася в багатьох середовищах. Навіть єдність "двійкарського" середовища трішки хитається.

Ми, очевидно, стоїмо твердо на нашій позиції безкомпромісовості і революційности. Наше становище знаходить піддержку в розвоєвих процесах на Україні. Але ця раптова зміна фронтів на еміграції, підсилювана спритно московською пропагандою, підмулює подекуди й нашу стійкість. В різних місцях спостерігається збоєрідне поденерзування та безрадність. В оборонних і наступальних акціях проти дій ворога декотрі наші

люди втрачають під ногами ґрунт, власну ідею, а хапаються за аргументи із зовнішнього світу, чим позбавляють себе багатьох можливостей на успіхи.

Нова ситуація і нові обставини вимагають збільшення активності, ясності думки і сильної віри. Віра й певність, глибина думки і реальний підхід до справ та явищ, відчуття експанзивності, наступу – це те, чого від нас вимагає сьогоднішній світ. І в тому напрямі треба наставлятися внутрішнім життям і дією, ідейністю, дисциплінованістю і самовідданістю.

Стан на внутрішньо-орг. підтинку і вимоги дальшого

Застановляючись над питанням організування волі і свідомості нації в її боротьбі та державному життю д-р. Дмитро Донцов у своїй знаменитій книжці "Націоналізм" в одному місці питається, хто саме впроваджує в світ і здійснює якусь ідею: цілий народ, а чи хтось інший. Після ширшого обговорення співвідношення між народом і проводом він приходить до ствердження, що "чинником активним, тим, що несе ідею, тим, де ця ідея зроджується, є активна або ініціативна меншість", яку різні люди називають по різному в різних місцях, однак ролі якої в усіх без винятку обставинах та суспільних групах ця сама: ця меншість формує ідею, робить приступною народній масі, і вкінці – мобілізує народ до боротьби за цю ідею.

Завдання і функції нашої Організації в нутрі спільноти – ці самі. ОУН була творцем націоналістичної ідеї і визвольної програми, пропагатором тої ідеї в маси й організатором цих же мас на чини. Такою залишається вона даліше.

Свою націоналістичну ідеологію ОУН сперла на найкращих перлинах української духовності, а тим самим і на найкращих здобутках української науки і її творців. Ставши у певному зміслі спадкоємцем і каталізатором цих вартостей, ОУН по через свою програму боротьби та ідейністю членських кадрів, по через свою революційну стратегію і чини вибилася на чолі місце в житті нації, ставши її провідником у боротьбі за волю. Цю свою позицію ОУН завдячує відносно невеликому гурті людей, які – поклавши в основу свого життя боротьбу за національну волю, своїм характером, працею, чинами і кров'ю зробили цю ідею всенародньою.

Велика частина сьогоднішнього членського складу ОУН включилася в наш рух після першого десяти чи п'ятнадцятиліття його існування. Ідучи шляхом наших великих Провідників і по лінії вимог національного ставлення та боротьби, ми теж поклали в основу нашого життя цю саму велику ідею нації. На нашому терені відношення загалом громадськості до стану членів ОУН є 25-28 до 1-го. Однак наша сітка, а головно – наша ідея і наш плян є провідними в житті місцевої спільноти.

Тому цю важливу істинну про функції меншості треба мати постійно на увазі й завжди змагати, аби кожний член був спроможний виконувати свої завдання провідника 25-30 людей бездоганно і з посвятою.

За останніх 25 років 34 ОУН в загальному і кожний член зокрема проробили багато корисних діл. Цьому треба завдячувати той факт, що по мимо тих 25 чи скільки років, які відділяють нас фізично від України, що по мимо таки великого натиску зі сторони оточуючого світу, пропаганди й акцій ворога, українська еміграція, по мимо всіх своїх слабостей і негативів, являється таки великим і сильним бастионом нашої національної ідеї по тій стороні фронту і потенціальним фактором у боротьбі за державність.

Складності сьогоднішньої ситуації припадають на час, коли 34 ОУН в цілому, а членство ОУН нашого терену в окремому, переживають певні ускладнення організаційного й побутового характеру. Найбільш видним мінусом нашої теренової сітки є те, що не можемо видобути з неї стільки творчих зусиль, скільки їх вимагає діл на різних відтинках. А перевантаження різними обов'язками частини членів починає лишати не милі наслідки.

Не марчи тут місця на проведення докладнішої характеристики членського кадру нашого терену, що зробимо при іншій нагоді, сьогодні застановимось лише над тим, як організувати себе і працю в дальшому, щоб

могти вив"язуватися з усіх біжучих завдань, а рівночасно пляново й активно проектувати майбутні дії.

Ми відкидаємо всілякі припущення в тому, що наші сили вичерпують=ся. Пересічний вік членства вагається між 42-47 років життя, себто вік, коли людина втішається устabilізованим характером, фізичними спроможностями, знаннями і досвідом у праці організаційного та суспільного характеру. Для цих завдань, що їх приходить нам виконувати на чужині, де основний наголос кладеться на суспільну дію в нормальних обставинах, теперішній потенціал нашого членства є чи не найкращий.

Беремо під увагу і розуміємо ці труднощі, з якими зустрічаються члени в індивідуальному або родинному аспекті життя, однак бачимо і можливості виходу навіть з трудних ситуацій, наколи певні передумови організаційного і суспільного характеру будуть сповнені.

Першою і найважливішою передумовою в напрямі мобілізації, закріплення і вдержування наших духових та фізичних сил на відповідній височині є потреба постійного ідейного й політичного відсвіжування членських кадрів, вчасне і резолитивне викорінювання песимізмів та безнадій і ставлення на це місце оптимістичного погляду на розвиток нашої боротьби. Цю настанову треба здійснювати при допомозі постійно триваючої вишкільної та виховної - організованої і самоініціативної праці над членством з максимальним використанням усієї доступної нашої літератури та преси.

Друга найважливіша передумова - це плекання в члена переконання в потребі його освітнього та інтелектуального росту і в почуттях відповідальності за себе, своє життя і працю для Справи, так і за тих 25 чи 28 українців, провідником яких він повинен стати. Рівночасно з цим проводи клітин повинні змагати настирливо до цього, щоб кожний член мав визначене конкретно організаційне та суспільне завдання. Нашим завданням в організаційній площині є ліквідувати такий стан по клітинах, де з числа членів лише маленька групка діє на різних відтинках, а решта, крім дуже загальникової підтримки фінансового чи морального характеру, ніяких інших обов'язків не сповняє.

В нашому внутрішньо-організаційному житті, а теж і в дії на громадському відтинку, треба постійно зберігати певну гієрархічність у тому, що повинен робити член /і який саме член/, а що може робити членський українець. В додатку, велику увагу треба присвечувати неорганізованій частині громадськості, вишукувати і витягати на загально-громадський чи культурний сектори весь здоровий, але з різних причин оспалий чи пасивний елемент. Справу цю вести так, щоб найбільш підготована і політично вироблена частина членів могла ангажувати в політичну роботу внутрішнього або зовнішнього характеру.

Третя важлива передумова - це вдержування, плекання і посилення внутрішньо-організаційної дисципліни в нас, але такої дисципліни, яка виростала б з почуттів зрозуміння до певного порядку, не ліквідувала б можливостей на постійну флуктуацію думки між членством і на загальний розвиток нашої організаційної політичної думки, однак з другої сторони, не перетворювала б клітини в "дискусійні клуби", які можуть знівечити всілякі можливості природнього процесу розвитку думки. Наша внутрішньо-організаційна структура подає точно окреслені форми й засоби для цього.

З такою передумовою дуже тісно пов'язуються проблеми внутрішнього - персонального, громадського й організаційного відношення між провідним активом різних ступенів та між членством у загальному. Теперішній етап нашого життя характеристичний великими і широкими перенапруженнями та заогненнями в тій площині. З хвилинок, коли ми втратили зовнішнього противника, в ударі і в боротьбі з яким кристалізувалася внутрішня солідарність нашого членства, протиставні фронти, базовані часто на зарозумілості, впертості й персональних анімозіях, почали наростати в нас. Такий оборот справи не ворожить нічого доброго. Тому кожний член, а тим більше провідні члени, мусять практикувати в таких ситуаціях велику повдержливість, самовирозуміння і почуття особистої та організаційної самовідповідальності, пам'ятаючи, що на світі може і небути людини непомилливої. Наколи, однак, трапиться десь випадок, що такою справою мусить зайнятися третій чинник, то тут тре=

ба задержати жкнайстисліше організаційний порядок. Але наколи вся на-
ша увага буде звернена на зовні, на цілі й на працю з метою їх досягне-
ння, наколи ми зрозуміємо, що так як важко мені подолати всі труднощі,
так важко може бути і мійому другові - зверхникові чи підрядному, так
тоді переконаємося, скільки позитивного, доброго і спільного є у нас,
а як мало є злого. Внутрішньо-організаційна солідарність для Органі-
зації те саме, що для людини вода.

В часі, коли ворог присвячує стільки уваги нашій еміграційній спі-
льноті, коли перед ОУН стоять такі великі завдання і можливості, коли
наша еміграційна суспільність виявляє стільки кризових ознак, затра-
чуючи віру і політичний розум, наша Організація і кожний її член му-
сять відчувати, виявляти і практикувати максимум дієвості.

Доцьогочасний період існування ОУН є найкращим свідоцтвом сили на-
ціоналістичної ідеї, стратегій і тактики боротьби ОУН. Теперішня си-
туація в Україні після майже 50-літньої жорстокої неволі повинна пе-
реконувати кожного члена ОУН, що наші ідеї і наш рух є в наступі.
В тому напрямі скеровуємо свої зусилля. Діймо сильно з вірою і переко-
нанням! Шукаймо ворога й поборюймо його! Плекаймо наші сили, а майбу-
тне буде за нашим рухом.

В одному із заокеанських видань для Юнацтва ОУН пишеться; що "ві-
дношення націоналістів до нації є наскрізь динамічне. Замало є почу-
ватися приналежним до українського народу чи визнавати надрядні права
української нації, своєю залежністю від неї і підпорядкованістю її.
Націоналіст постійно здійснює волю нації, будучи її найвищим типом у
динаміці сповнювання її післаництва. Український націоналіст повинен
жити в своїй національній спільноті, бо вона є вічною і необмеженою
ні в часі, ні в просторі".

А ці наші роздумування, оцінки, підсумки і висновки варто заокру-
глити такою цитатою з Деклярації Проводу ОУН з травня місяця 1945 р.:

"Ми свідомі того, що наша визвольна боротьба входить в свій най-
важчий період. На великому священному шляху визвольної боротьби понево-
леного народу бувають дні тріумфу і занепаду і не нам узалежнювати
наші дії від майбутньої розв'язки. Ми як діюче народне покоління спо-
вняємо свій почесний обов'язок, незалежно від того, чи нам дадуть че-
рновий чи лавровий вінок. Ми віримо в силу і воскресіння України і
знаємо, що своїми діями наближаємо день національного визволення".

МОЛОДЬ І ЮНАЦТВО ОУН

1/ Українська молодь у Великій Британії

Колись, декілька років тому, це була часто вживана фраза на окре-
слення чогось дуже нам цінного і дорогого, чого поміж нами не було,
але вже тривожило нас і одночасно радувало і в ім'я чого ми в поспіху
набували дома, плянували просторі залі та вишколювали кадри, пригля-
даючись, як на наших очах виростала дитвора українознавчих шкіл та
зав'язків юного СУМ-у і Пласту. Фактичної молоді в нас тоді ще не було.

Сьогодні українська молодь у В. Британії - це вже не фраза, але
многогранна дійсність, з якою віч-на-віч зустрічаємося в Брадфорді,
Галіфаксі, Лондоні, Ковентрі і Лестері, Болтоні і Рочдейлі, в будні
дні і в неділі, серед дня і пізнього вечора. Так, українська молодь
є посеред нас усіх, але нажалі не вся, що кровно з нами споріднена.
У наших многонадіях це творить хмарину важких почувань, які ніколи не
можуть відійти в тінь забуття. Навпаки, це почуття хай хвилює нас,
хай приневолює шукати відповіді на те, хто завинив, хто недоглянув
і з яких причин певна частина нашої молоді не налаждала зв'язку з
українським ґрунтом, опинилася поза нашим життям і потонула в морю
чужого оточення. Напевно, що самою задумою над цим ми не привернемо
ту молодь до свого середовища, одначе у висновку пізнаємо напрямну
вітального значіння, яка не була в орбіті нашої уваги, ані в плянах
завдань тому, що цього не зналося. Це усвідомлення буде важливим для
майбутнього. До цього питання повернемося пізніше. Зараз пригляньмося
ближче тій молоді, яка перебуває в наших громадах, яка спілкується з

нами, старшим громадянством в різних ділянках організованого життя і на тлі якої перехрещуються зацікавлення та інтереси українських установ, інституцій та ширших кругів провідної, активної верстви українців.

В загальному, маємо дві основні групи української молоді:

- а/ зорганізовану в молодечих організаціях,
- б/ молодь, яка не належить до жодної молодечої організації, ані до жодної іншої організованої форми.

Зорганізована молодь – це та молодь, що належить до СУМ-у і КВМ-Пласту. З тєю групою молоді маємо найбільше спільного ми, члени ОУН, з нею в'яжуться плани нашої щоденної роботи і в надіях на неї творимо візії майбутнього організованого життя в його широкому розумінні.

З гущі молоді, згуртованої в тих організаціях, вирощується і вибівається нова провідна верства, ядро якої є безспірно в кругах молоді і в громаді. Рівночасно з провідною верствою в рядах тих організацій, зокрема в СУМ-і, знаходиться багато патріотично-усвідомленої молоді з сильним відчуттям приналежності до українського народу та потреб служити цьому народові власним вмінням, таланом, спільною дією. Поруч неї є певне число менш свідомої молоді, над якою потрібно ще багато працювати.

Гадаємо, що між нами не має багато таких осіб, які завдали собі труд, щоб оцінити загальний вклад людських і матеріальних засобів у справу національного виховання молоді від початків нашої праці на цьому відтинку, а зокрема, на протязі останньої декади. Коли б це ми зробили, то почуття гордості мусіло б оволодіти нами, бо наш цілісний вклад праці й засобів у ту ділянку є величезний. Головна заслуга в тому усіх членів, симпатиків і прихильників нашої теренової сітки. Вони працювали як організатори і виховники і як ті, що мобілізували загальну громадськість, який ішов за нашими добрими ідеями та починами і є на тому шляху сьогодні.

Чи виправдується ця колюсальна інвестиція в українську молодь? Зовсім певно, що так! Правда, заскоро ще судити про висоту звороту капіталу та відсотків, про якість продукту в максимальних розмірах, бо ці перші позитивні ствердження робиться на основі оцінки тої молоді, яка осигнула 16-18 років життя, а якої ще не має дуже багато. Однак і після "перших стег" можна пізнати, яким буде військо тої головної частини, що слідуватиме за ними.

Тому, що Пласт являється більш замкненою організацією молоді, а нашого членства там небагато, нам важко характеризувати дійсний стан молоді там. Але і Пласт робить корисну роботу, об'єднуючи молодь, яка з різних причин не прийшла б до СУМ-у, і це треба підкреслити. Серед пластової молоді також вирощується провідна верства, яка разом з виховним активом зіллється у всеукраїнське русло творчої національної течії.

Щодо оцінки суміської молоді, то для цього маємо всі дані, бо серед неї перебуваємо і працюємо. Наша молодь працює важко, займається корисною роботою, до якої її заставляє СУМ, має мало вільного часу на розrywки та розваги. Тому вона є серйозною. Треба радіти тим, що багато внарок і внаків знаходиться на першому набли самостійно-діючого життя в характері садівничок, вчителюк і вчителів, керівників групами мистецької самодіяльності, членами діючих управ, булав і т.п. В рамках СУМ-у начислюється понад 200 осіб з таким засягом праці, а тричі більше є на шляху до самостійного виконування обов'язків. Це молодь, яка стоїть твердо на українському ґрунті і з неї рекрутуватиметься актив юнацтва ОУН.

Вже сам факт, що з гущі української еміграційної молоді виловлюється, вирізняється і вирізується молодий, потенційний і чисельний провід різних ділянок життя, провід однієї ідейної породи, – вже це опрадує вклад наших сил і матеріальних засобів в молоду українську людину.

Але побіч, чи, радше – поруч тих радісних та очевидних досягнень існують теж невдачі, що їх або не знали, або не були спроможні побороти. Найбільше невдач треба віднести на рахунок того, що замалі ви-

моги ставили до молодшого юнацтва. Юнацтво повинно бути чинне в організації від ранніх літ, а старші /ми/ повинні б працювати в ролі до-
радників та доповнювати сили там, де цього потрібно. Практика повної
опіки над молоддю аж до її старших літ не сприяє розвиткові самоіні-
ціативи в молоді. Тому почавши від тепер певні зміни в методиці нашої
праці над молоддю треба впроваджувати, користуючись досвідом з доте-
перішньої дії.

Багато часу в виховній роботі над молоддю зужито на ознайомлення
молоді з українознавством, а мало для справ організаційного виробле-
ння. Це теж вимагає певної реорганізації в програмі дальшої праці.

Відчувається, що нашої молоді бракує сильних ідейних поривів, бо
вона не реагує на події з українського життя, як цього можна було б
очікувати від молоді, яка може бути найкращим мірилом настроїв. Во-
на не радіє відповідними виявами на підйоми та маркантні осяги, ані
не бунтується, не протестує на злочинність, якою вороги наділяють наш
народ в Україні чи українців у діаспорі. А хотілося б бачити нашу мо-
лодь на самоорганізованих маніфестаціях з приводу хоч би найновіших
відомостей про переслідування письменників.

Наша молодь мало інтересується українським друкованим словом. До-
цьогочасні заходи того що не направили. Невдачами не треба зражува-
тися. Для цього потрібно не акцій, але щоденної заохоти й прикладу
від старших, уваги до організування, вдержування і поповнювання бі-
бліотек. Без друкованого слова молодь, як і старші, не стануть повни-
ми культурними людьми.

Найстарша молодь - це дорослі особи. Забудьмо назавжди, що вони
були дітьми і трактуймо їх на рівні з нами, поважно й по дружньому.
Даймо їм власний куток в українському домі, де вони могли б сходити-
ся у вільний від зайнять час.

Ця найстарша молодь потребує від нас найбільше уваги і такту. Її
не треба зражувати невластивим підходом, ані злим прикладом. На дора-
дників для неї треба людей авторитетних, яких у нашій сітці не бра-
кує. Наше середовище мусить вибувати всіх ознак оспалості, спові-
льнення, а на належному рівні держати запал, чуйність і активність,
і цими прикметами впливати на ту частину молоді, яка буде чимраз то
більше обертатися в нашому оточенні.

Займаючись проблемами організованої молоді, нам не вільно спуска-
ти з поля нашого зору цю молодь, що є поза організованими рамками. Для
приєднання тої молоді до організованих лав треба віддати всі доступні
сили та використати кожну можливість. Це, між іншим, завдання кожного
члена ОУН. Вишукувати, запізнаватися, впливати, організувати, викори-
стовуючи знайомства чи контакти з їх батьками.

2/ Юнацтво ОУН

Понад десять років не сходило з нас з порядку нарад і дискусій
питань юнацтва ОУН. Безперечно, що це були передчасні дискусії, бо
крім старших і дітей молоді на нашому терені ще не було. Але добре,
що це відбувалося, бо у висліді цих дискусій у нас виробився ясний
погляд на це питання. А коли ми вже стали на порозі організування
юнацтва, то могли без особливіших зусиль перейти від задумів до ко-
нкретної роботи.

Першим завданням було дати основний вишкіл виховникам, для яких
організовано курси та відправи.

Основним джерелом, з якого черпали ми дотепер кандидатів до юна-
цтва ОУН, став СУМ, в системі якого організовано спеціально для тої
цілі ідеологічні гуртки.

Завданням цих гуртків було зацікавити юнацтво 14-16 років життя
Організацією, відбувати з членами цих гуртків систематичні гутірки
на теми героїчних подій й постатей з історії нашого руху. Одночасно,
ідеологічні гуртки служили форумом для зорення і проб. В цих відноше-
ннях ідеологічні гуртки себе оправдують і їх треба творити завжди, де
ще немає клітин юнацтва ОУН.

На сьогоднішній час сітка Юнацтва ОУН нараховує 23 звени, що тре-
ба привітати з радістю і полехшею, бо ґрунт проломано, основи покла-
дено, певну практику засвоєно, так що дальша праця повинна піти легше.

Сходини звен відбуваються за відомим організаційним ритуалом і порядком. Добір юнацтва до звен добрий. Освітній рівень - середня школа і кандидати на вищі студії. В кожному звені вирізняється юнак або юначка з провідницькими нахилами й здібностями.

Покищо, юнацька сітка діє на терені лише п'ятьох р-нів, а в дальших ще не має юнацтва ОУН, хоча молодь у потрібному віці там знаходиться.

Досвід нашого життя переконує, що всюди, де існують хоч найменші клітини ОУН, діють також зорганізовані громади. Марчи це на увазі - не можемо поминути найменшої нагоди без намагання організувати клітини юнацтва ОУН, які стануть ядром сітки і широкої дії молоді.

В засаді, в юнацтві ОУН діє дві сітки - чоловіча і жіноча, які знаходять своє організаційне завершення на форумі ТП. Однак тут і там зарисувалися певні труднощі, які змушують ревідувати цю систему, або іншими словами - шукати за можливостями координації роботи також і в нижчих організаційних клітинах.

Згідно із засадами Тимчасового Правильника взаємовідносин між юнацтвом і активом ОУН є можливі в таких рамках:

- 1/ Зогляду на природу і характер завдань, організаційна сітка Юнацтва ОУН діє як окрема одиниця в системі Організації.
- 2/ Організаційна пов'язаність існує тільки між провідниками юнацтва й активу однакового ступеня і характеру ділово-інформативного, а не директивного.
- 3/ Контакти з членами юнацтва ОУН можливі тільки визначеним вище гієрархічно-організаційним шляхом; інші не існують.
- 4/ Вся діяльність сектора юнацтва ОУН відбувається в системі Організації і перебуває в повній згоді з цілями та напрямками 34 ОУН.

Так, у загальному, представляється справа на відтинку молоді і юнацтва ОУН. Обрах не є повний, зокрема коли ходить про юнацтво, бо не має потреби все класти на папір для широкої інформації. Образ у загальному потішачий, навіть імпозантний. Дальший тяг життя вимагатиме чергових зусиль. Ми спроможні їх дати!

-----:-----

В ОБОРОНІ ДЕРЖАВНИЦЬКИХ ПРАВ УКРАЇНИ

Перший тиждень місяця лютого 1967 року залишеться надовго в пам'яті наших людей. Про цей тиждень будуть пам'ятати також британці та інші народи західної Європи. Про цей тиждень пам'ятатиме довго теж імперіялістична Москва, бо в цьому часі наш національний клич - ВОЛЯ Україні! виднів на сторінках преси і телевізійних екранів, а його слова проходили етером на великих просторах. Цей тиждень - це час наших акцій, що їх проведено в Лондоні і в терені з нагоди державної візити голови московсько-большевицького уряду - А. Косигіна.

Про наші акції в тому часі та їх відгук у світі широко інформувала наша преса, зокрема "Українська Думка", так що нам не потрібно переповідати кожну деталь, а лише зсумувати в хронологічному порядку важливіші аспекти, зробити підсумки та висновки і висловити належне признання усім тим Подругам і Дружам, які своєю особистою працею і зусиллями спричинилися до успішності тої справи.

На самому початку Тереновий Провід у своїй інструкції та в інформаціях на відправі Провідного Активу ставив справу так, щоб поодинокі клітини мали на час приїзду Косигіна найширші повновласті дії. Тоді ще існувало в силі повідомлення, що більша частина членів ТП буде у виїзді поза тереном своєї дії. Однак на початку лютого цей план змінився, так що ТП міг діяти в повному складі на протязі того важливого часу.

Внутрішньо, всіма справами керувала канцелярія ТП і Районові Проводи в терені. На зовні, перед українцями і чужинцями, частина роботи велася почерез Українську Інформаційну Службу, СУБ, СУМ, а частина по через ад гок покликані комітети.

З рамені Української Інформаційної Служби видано циклостилевим друком промову І. Дзюби, яка була вперше надрукована у "Визвольному Шлиху" в числі з січня 1967 року, інформативний довідник про арештованих та суджених письменників, біографічний довідник про А. Косигіна, резолюції загальних зборів Англо-Українського Товариства з 22 січня 1967 року і заклик-запрошення до британців заступатись перед відповідними московськими властями в обороні українських письменників. Окремо надруковано лєтучку тиражем 110,000 примірників. Всі ці матеріали розіслано ще перед приїздом Косигіна до редакцій британської преси, поважнішої чужинецької, в тому числі італійської перед прибуттям до Риму Подгального, членам британського парламенту, уряду і міністерств, студентським товариствам, політичним клубам і партіям, трейд-юнійним керівникам, частині професури британських університетів, церковним діячам і рядові осіб різних інших професій. Лєтучки вислано за відповідним ключем до всіх клітин нашої сітки. Крім цього, з рамені Комітету Поневолених Народів, який діє в Брадфорді, видано 7,000 лєтучок цього комітету, з чого 300 поширено з рамені УСлужби на британську пресу.

За старанням СУБ-у, при активній допомозі Зовнішньо-Політичної Рєферентури ТП, видано Меморандум, який підписали голови СУБ-у, ОУВБ і ТСУНР. Цей меморандум поширено на парламентаристів і пресу в часі побуту Косигіна. Протестаційний Комітет в Ковентрі видав також односорітковий меморандум, який поширено на частину преси і парламентаристів. Протестаційні Комітети в Лондоні і в терені видавали від себе інформативні повідомлення для місцевої преси.

Загальний, хронологічний, порядок акцій в найважливіших або найширших розмірах такий:

22 січня, 1967 року, загальні річні збори Англо-Українського Товариства, що відбулися в Ноттінггамі, ухвалили довшу резолюцію по лінії державницьких стремлінь української нації, яка коротко після зборів стала опублікованою.

28 січня 3-їзд Спільки Української Молоді у В. Британії ухвалив окрему телеграму до прем'єра Гаролда Вілсона, яку зараз вислано, а відтак опубліковано в пресі.

Від 26 січня до 3-го лютого тривала розсилка матеріалів з рамені Української Інформаційної Служби.

4 лютого в більшості клітин розповсюджено наші лєтучки, а в кількох громадах відбуто перші маніфестаційні віча.

5-го лютого в Лондоні відбулося пікетування московської амбасад, проведене силами кількох станиць I-го і II-го р-нів, при співучасті українців з Лондону на очах представників британської преси і американського радіа. Цього ж дня в Брадфорді відбулася велика маніфестація з вічем та походом центром міста, в якій виступали спільно балтійці, білоруси, мадяри і поляки. Того ж дня спільна делегація українців і балтійців з Ковентрі прибула на Давнінг Стріт, Лондон, і передала меморандум Прем'єр-Міністрови. Цього ж дня відбулася велика маніфестація в Олдгамі, організована силами II-го лютого і в частині 6-го р-нів. Цю маніфестацію плінували первісно на Манчестер, однак не було можливостей знайти там на потрібний час відповідне приміщення.

Перші інформації про ті акції за посередництва британського радіа і телевізії пішли в полудневі години в неділю, 5-го лютого, і продовжувалися у новинах вечірніми годинами. Ранішня преса в дні 6-го лютого подала це також.

В дні 6-го лютого, в полудневі години, імпозантна демонстрація українських, литовських і лєтиських транспарентів та роздача лєтучок відбулася напроти готелю Кларіджес. Подібна, але троха менша демонстрація відбулася цього ж дня у вечірніх годинах напроти Давнінг Стріт, під інтервенціями британської поліції, але без поважніших випадків.

Вечірня преса з тої дати і ранішня з 7-го лютого широко інформували про ці акції. Мала розміром демонстрація напроти московської амбасад в Лондоні відбулася у вечірніх годинах в середу, 8-го лютого.

В четвер, 9-го лютого, ширша демонстрація українських і литовських транспарентів відбулася напроти готелю Дорчестер, де відбувалося прийняття і прєсконференція А. Косигіна. Трьох членів ТП і двох неорганізованих

ваних продісталися до нутра готелю і розповсюдили там спеціальний запитник Косигінови та наші летючки.

В суботу, 11-го лютого, більші демонстративні виступи українців відбулися в кількох місцях Единбургу.

В понеділок, 6-го лютого, відпоручник Української Інформаційної Служби виступав у телевізії, в програмі "24 години".

В неділю, 12-го лютого, в Лондоні відбулася велика маніфестація української молоді і старших з вічем на Трафальгар Сквер та походом до Карлтон Клубу, де тоді був на обіді в консерватистів московський представник. Цього ж дня велика, напів релігійна маніфестація відбулася в Ковентрі коло руїн старої катедри. Маніфестацію в Лондоні підготували і перевели ТП, Крайова Управа СУМ-у, Лондонський Маніфестаційний Комітет, а учасниками були сумівці, пластуни і старші українці, в тому ж числі і відпоручники та репрезентанти наших установ.

В цьому ж часі в різних клітинах відбулися віча, на яких виголошували доповіді та ухвалювали резолюції, які відтак розіслано на вказані місця. Старша молодь писала листи до Міністерства Закордонних Справ, домагачись від британського уряду певних дій по лінії національних прав України.

Відгук британської преси, радіа і телевізії, а теж закордонної преси, радієвих і телевізійних сіток був великий, про що обширно інформувала наша преса, зокрема "Українська Думка", яка ще не вичерпала усіх матеріалів. Переглядаючи британську пресу, ми відночували 72 назви часописів, які інформували про наші акції. В додатку, британський журнал "Іст-Вест Дайджест" надрукував повністю текст промови І. Дзюби з усіма потрібними вступними інформаціями.

Як згадано на початку, акції пройшли успішно, а понесені труди і зусилля оплатилися. Майже неможливо є зібрати зараз усі інформації, а тому Подруги і Друзі мусять пробачити, що ми не могли назвати всі місцевості, людей або роди наших акцій.

В зв'язку з повищим Тереновий Провід почувається до приємного обов'язку висловити цим шляхом подяку і признання всіх тим провідним і рядовим членам ОУН, які носили основний титар підготовки та переведення акцій, і всім членам, симпатикам і прихильникам за їх вклад у цю важливу та успішну дію. Окремо висловлюємо вдячність провідним особам тих українських інституцій /СУБ, СУМ/, які в цьому часі вдержували з нами контакт, допомагали організувати людей і транспорт, давали на акції своїх працівників і взагалі сприяли належному поставленні нашої справи на міжнародньому форумі.

Лише більшовицька Москва мовчить вперто про наші акції. Але ця мовчанка ворога може мати різні основи. Британська преса показала частинно реакцію на наші акції зі сторони британських комуністів, які діють за вказівками Москви. Треба пам'ятати, що після наших акцій в 1956 році в часі приїзду Булганіна і Хрущова ЦК КПСС прийняв рішення вбити Провідника Степана Бандеру.

Одна, дві, три чи чотири найбільш успішних акцій не вичерпують ні програми нашої боротьби, ані обов'язків нашої дії на закордонному відтинку. Тому, переживаючи сьогодні чи пригадуючи собі успіх акцій з минуля квітня готуймо плини, засоби і сили для чергових дій, а зокрема для дій, які мали б відзначити 50-річчя початків Української Визвольної Революції і 25-річчя Української Повстанчої Армії.

Справу ув'язнення українських письменників треба просувати далше до переду, стараючись, щоб про це писала преса, говорили люди. Зокрема змагати до заінтересування тою справою британські культурні й мистецькі круги. Користуватися висланими попередньо матеріалами і тими, що будуть появлятися далше у наших виданнях.

На кінці, почуваємось до обов'язку висловити подяку всім тим Дружим, які в часі акцій писали до нас і почерез вислови захоплення додавали нам тут в місці осідку дальшого напняття. Це було дуже гарним жестом зі сторони тих Друзів.

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРЧІ ПРОБЛЕМИ

Соціально-економічні проблеми

у світлі постанов Конференцій ОУН.

ОУН присвячувала відповідну увагу соціальним і економічним питанням від самого початку свого існування. Центром уваги в розв'язці цих питань стоїть українська людина.

Перший Великий Збір ОУН з січня-лютого 1929 року стверджує, що "Українська держава буде змагати до досягнення господарчої самовистарчальності нації, збільшення народного майна та забезпечення матеріального добробуту населення шляхом розбудови всіх галузей народного господарства. Господарське життя країни буде побудоване на основі співпраці держави, кооперації та приватного капіталу. Поодинокі ділянки народного господарства будуть розділені між ними, стануть предметом їх рівночасного й рівнорядного діяння, у залежності від користі цього для цілості народного господарства та для інтересів держави".

В аграрній політиці I-ший Великий Збір ОУН став на становищі побудови сільського господарства на базі приватної земельної власності, середньої величини господарств.

У промисловій політиці головну увагу відводиться упромисловленню країни, розбудові важкої індустрії і легкої для задоволення потреб народу. Передбачається трояку власність на підприємства: державну в тих галузях промисловості, що мають велике значіння для оборони країни, кооперативну й приватну.

В соціальних питаннях головну увагу відводиться на впорядкування взаємовідносин між суспільними групами, їх співпрацю, можливості творення професійних організацій для кращого забезпечення інтересів поодиноких виробничих верст населення, вільний вибір праці, 8-ми годинний робочий день, загальне соціальне забезпечення всім громадянам понад 60 років життя і всіх позбавлених власних засобів прожитку.

Ще більшу увагу цим справам присвятив III-тій надзвичайний Великий Збір ОУН з серпня 1943 року, постанови якого, разом з уточненнями і доповненнями Конференцією ОУН з місяця червня 1950 року є зобов'язуючими для ОУН по сьогоднішні дні. В програмових постановах цього Збору говориться, між іншим, таке:

"В Українській Державі влада вважатиме за свій обов'язок інтереси народу. Не маючи загартуємих цілей та поневоленних країн і пригноблених народів у своїй державі, народня влада України не витрачатиме часу, енергії та коштів на створення апарату гноблення. Українська народня влада спрямує всі економічні ресурси та всю людську енергію на побудову демократичного державного порядку, справедливого соціального ладу, на економічне будівництво країни та культурне піднесення народу".

В тій постанові прекрасно схоплені найсуттєвіші проблеми соціального й економічного характеру, гідні високорозвиненого державного народу. Нею визначається напрям української політики й забезпечується всебічний розвиток усіх ділянок життя народу. Дальші постанови уточнюють наше становище до поодиноких галузей народного господарства і до соціальних ділянок життя.

Згідно з постановами цього Збору, запроваджена більшовиками колгоспна система в організації сільського господарства має бути знищена. Вся земля має бути передана безплатно селянам у власність в розмірах трудових господарств. Гарантується всебічну технічну та фінансову допомогу селянам з боку держави. Всі підземні багатства мають бути національно-державною або громадською власністю. Гарантується робітництву участь в керівництві заводами, справедливу оплату праці й право на прибутки у формі дивіденд чи премій; вільний вибір праці, фаху й місця праці, свободу профспілок; вільне ремесло, добровільне об'єднання в артілі і право ремісника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю і розпоряджатися заробітками. Організація банкової системи і великої торгівлі має бути національно-державна, дрібна торгівля - громадсько-кооперативна або приватна. Зрівнюючи в усіх правах жінку з чоловіком, держава має дбати про те, щоб жінка не мусіла надмірно виконувати важкі роботи і внаслідок того не руйнувала свого здоров'я. Держава має взяти під охорону материнство: батько сім'ї оде-

ржуватиме, крім платні за працю, додаткову платню на виховання неповнолітніх дітей. Освіта безплатна, а середнє навчання обов'язкове. Для піднесення освіти й культури має розбудовуватися мережа середніх і високих шкіл, видавництва, бібліотек, кіно, театри, тощо. Молодь має мати право вільного доступу до всіх вищих навчальних закладів. Має бути запроваджена охорона здоров'я, поширена сітка лікарень, санаторіїв, курортів, безплатне лікування.

До чисто соціальних питань у цих постановах належить: забезпечення свободи слова, друку, думки, переконань, віри й світогляду, політичних і громадських організацій, культурних взаємин з другими народами і право виїзду громадян за кордон; повне право національним меншинам плекати свою власну культуру і рівність всіх громадян держави перед законом.

Ці широкообіймаючі програмові постанови нашої Організації є виявом зрілості української нації до державного життя. Вони бо нічим не відбігають від суспільних настроїв найбільш розвинених державних спільнот, а противно – в багатьох ділянках дають кращу розв'язку. При цьому вони є можливі до здійснення у вільній українській державі. Правда, до деяких постанов потрібно дальших коректив, враховуючи певні зміни, які заіснували, що напевно буде узгледжене черговим Збором ОУН. Було б побажанням, щоб члени постійно цікавилися тими питаннями, їх вивчали, використовуючи всі ті можливості, що їх дає хоч би факт нашого перебування в упорядкованій суспільно й розвиненій культурно країні.

/Продовження буде/

-----;-----

ВАЖЛИВІ СПРАВИ ПІД УВАГУ

1967 рік є роком, в якому українська громадськість на британських островах відзначуватиме декілька подій історичного і ювілейного характеру, які в'яжуться з боротьбою української нації за державність в найновіших часах, або які відносяться до періоду нашого побуту в тій країні.

Щоб у цих питаннях був певний порядок, порядок історичного змісту, зміст ідейно-політичний і дієвий, а теж і певна послідовність у цілях і завданнях, для цього потрібно певної настанови й певного плану зі сторони нашого Теренового Проводу, бо якраз члени, симпатичні і прихильники ОУН будуть у великій мірі ангажовані до підготовки і переведення певних дій в пов'язанні з цими історично-політичними чи іншими важливими подіями та фактами, що їх в цьому 1967 році будемо відзначати.

Маємо тут на увазі впершу чергу 50-річчя Початків Української Національно-Визвольної Революції, яке припадає на цілий 1967 рік, 25-ти Річчя Української Повстанської Армії, яке припадає на місяць жовтень 1967 року, і 50-річчя Проголошення Української Державности 4-тим Універсалом, яке припадає на місяць січень, 1968 року.

Над цими справами вже застановлявся наш Тереновий Провід, а теж радили над цим проводи громадських і молодечих установ. Наша преса надрукувала недавно Звернення Проводу ЗЧ ОУН у справі 50-річчя початків Української Національно-Визвольної Революції. З подібними зверненнями виступали в пресі і проводи декотрих суспільно-політичних і громадських установ. В США і в Канаді постав Ювілейний Комітет з воєнів і старшин УПА, який теж опублікував звернення у нашій пресі. Взявши всі ці документи, а теж розмови і дискусії під увагу, Тереновий Провід уклав слідуєчу програму й настанови нашої дії по відношенні до цих справ у 1967 і на початку 1968 років:

1/ Кожня із цих справ чи святкувань висуває перед нами дві окремих площини дії – відзначення цих рокових на внутрішньо-українському відтинку для потреб і завдань української громадськості, історії нашого народу і його боротьби в минулому, теперішньому і в перспективі майбутнього, і відзначення цих подій, або цілого періоду визвольної боротьби на зовнішньому, чужинецькому, відтинку для спопуляризування нашої ідеї державности у вільному Світі та для внесення у цей чужине-

цький світ історичних та політичних даних з найновіших десятиліть нашого національного життя і боротьби. Є ще третя справа, яка вимагатиме нашої уваги. В цьому році більшовицька Москва відзначатиме 50-ти річчя більшовицького перевороту, і в зв'язку з цим буде старатися осягнути певні пропагандистські впливи, якими схоче затемнити реакційність своєї деспотичної системи та практики.

2/ 50-ти Річчя Початків Української Національно-Визвольної Революції відзначаємо як тяглий, ще триваючий і незакінчений період боротьби за державність, який започаткувався в ідейній площині далеко перед 1917 роком, в 1917 році знайшов свої початкові вирази в політичних та збройних план-діях, досягаючи першої кульмінаційної точки в січні 1918 року, коли то проголошено українську державність. Ця політична і збройна боротьба продовжувалася після упадку державности аж по сьогоднішні дні, і продовжуватиметься далі. Дальші державнотворчі акти й боротьба є продовженням процесів, започаткованих Визвольними Змаганнями, але рівночасно кожний дальший період – це окрема своєрідна цілість як під оглядом ідейним, так політичним і бойовим. При відзначуванні цього періоду боротьби звертати велику увагу на те, аби в працях до друку, в друках, промовах і доповідях не змагати до затирання всіх принципових ознак кожного періоду боротьби, але протизно – фактами й документами виявляти, висловлювати й показувати постійний і кристалізаційний зріст державницької ідеї, охоплення тою ідеєю народніх мас та мобілізація цих же мас до боротьби. Уважаємо, що було б некорисним, а навіть шкідливим зводити цілий цей півстолітній період до якогось одного спільного знаменника, заокруглювати чи приховувати мінуси, забронзовувати або гльорифікувати людей чи події. Наш погляд на той період боротьби повинен бути відкритим, основна увага повинна бути зверненою найперше на всі ті елементи дійсно державницького характеру, які мобілізували наш народ до чинів.

3/ Уважаємо, що загальний план відзначення 50-річчя Української Національно-Визвольної Революції повин проходити на нашому терені по таких основних лініях, чи положеннях:

а/ звернути увагу й підготовлятися, щоб на протязі року всі наші теренові головні пресові видання присвчували належну увагу боротьбі української нації за державність на протязі останнього 50-річчя;

б/ Цьогорічні Загальні Збори СУБ-у повинні бути проведені під кутом тої справи. Програмова доповідь та інші подібні матеріали повинні вчисляти цю справу. Загальні Збори СУБ-у повинні виступити з відповідною окремою резолюцією, яка буде присвчена 50-річчю революції і 25-річчю УПА.

в/ Під кутом 50-річчя повинні проходити в цьому році Свято Героїв і всі інші більші теренові чи льскальні імпрези, а впершу чергу і головнo цьогорічний Здвиг СУМ-у і З'їзд бувш. Волицтва. Здвиг СУМ-у, підготований і проводжуваний керівними чинниками СУМ-у, повинен, з уваги на повше, бути репрезентований ширшим форумом представників інших організацій.

4/ Кульмінаційною точкою і заокругленням цьогорічних свиткувань повинно стати Свято Державности в січні 1968 року, яке вже від тепер старанно підготовляти в тереновому засягу і в засягу окружному.

На протязі біжучого року в програмі відзначення 50-річчя боротьби можна враховувати й організувати доповіді, читання споминів чи рефератів до цілого періоду, або до якогось одного етапу. Звертати увагу як на підбір доповідачів так і на опрацьовування матеріалів.

5/ Наш загальний план про відзначення 25-річчя УПА:

а/ Найперше, за ініціативою Головної Управи ОБВУ іде до покликання центрального Ювілейного Святчного Комітету, якого обов'язком буде підготувати теренове Свято УПА, а теж унапрямувати підготовку і переведення тої справи за округами й громадами. Теренові клітини повинні піти слідом за ініціативою центральних органів і за їх вказівками, прикладом і домогою організувати й підготувати це свято на місцях. Центральний Комітет випустить відповідне звернення заклик і підготує збірку інших матеріалів для потреб клітин в терені.

б/ В дні 14-го або 15-го жовтня в Лондоні відбудеться теренове свято, присвячене 25-річчю УПА. Дуже можливо, що це свято в Лондоні буде пов'язане з певними цілями зовнішнього характеру. Тому окружні академії чи зібрання вже від тепер запланувати так, щоб вони відбувалися тиждень пізніше.

в/ Беручи під увагу те, що як частина теренового свята так в більшій мірі окружні академії і зібрання будуть включати в програму цього свята виступи мистецьких груп, треба вже від тепер проводити в тому напрямі належну підготовку, щоб і мистецькі виступи відзеркалювали змістом та формою той період нашої національно-визвольної боротьби, який пов'язується з дією УПА.

б/ Дії і акції зовнішнього характеру: Важко сьогодні подати точний задум того, що будемо проводити в планах нашої дії на зовнішньому відтинку в осінніх місяцях. Велика частина цього плану буде узалежнена від дальших подій у світі, або від дальшого розвитку ситуації в Україні. Сьогодні висловлюємо лише такі загальникові думки й напрями:

а/ Наші теренові англomовні видання повинні приготувати на осінь випуски, присвячені максимально 50-річчю визвольної боротьби і 25-річчю УПА.

б/ Робити підготовку, щоб або з нагоди Свята УПА, або пізніше чужинська преса одержала від нас відповідні матеріали: листи до редакцій, статті і т. п. Робити заходи, щоб продістатися до радіо і телевізії. Приготувати спеціальне видання від Української Інформаційної Служби.

в/ Запланувати й підготувати на осінній період велику маніфестацію в Лондоні з участю молоді і старших, програма якої і час будуть визначені в половині року.

Це такий загальний погляд і план на ті важливі справи політичного характеру, які в'яжуться з півстоліттям нашої визвольної боротьби. Подаючи цей план і погляд Провідному Активі, радимо й доручаємо підходити дуже уважно до кожної з порушених справ, а всі зібрання, виступи чи акції підготувати й переводити в найкращому порядку, з відповідним наголосом на зміст, а не лише форми, щоб з цих святкування залишився позитивний, глибоко-патріотичний резонанс, який мобілізуватиме наші сили до праці в чергових роках.

Низові клітини є зобов'язані інформувати кожнoчасно ТП про плани та підготовку, щоб на тій основі можна було вдержувати стислу координацію дій та використовувати максимально і раціонально доступні сили і засоби.

-----:-----

ЗМІНИ В УНРаді

Наша преса вже інформувала про перебіг нарад та про найголовніші рішення шостої сесії УНРади, яка недавно відбулася. Нашим завданням є відмітити два важливих моменти, які матимуть вплив на дальшу політику УНРади і на дальші відносини в нутрі української еміграційної діаспори. Перше - це формальне приступлення до УНРади двійкарської групи і друге - персональна обсада керівних постів у Президії УНРади і в її Виконному Органі.

Факт приступлення до УНРади двійкарської групи оцінюється як зміцнення впливів у тому середовищі тих лівих тенденцій, які вже від кількох років змагають до переорієнтації української визвольної політики на своєрідний український коекзистенціоналізм /мирне співжиття/ з московсько-більшевицьким урядом в Україні. Такі тенденції існують в двійкарському угрупованні від довгого часу. Подібні завважено в досить острій формі в других двох більших фракціях того середовища, а саме в УРДП і в ОУН м. Ці самі тенденції далось завважити на лондонській конференції у фракції, яку очолює теперішній президент УНРади - М. Лівницький, себто у фракції УНДС. Тут і там нортують переконання, що в переговорах між фракціями двійкарська група виеднала певні уступки в такому зміслі, які - наколи були б здійснені - змінили б теперішній характер УНРади, перемінивши її з екзильного уряду на звичайну репрезентацію еміграційних угруповань. Але в комунікаті, який появился

після сесії у "Бюлетені" подано, що "представники Політичної Ради ОУНз склали заяву, що ОУНз визнає за легальну репрезентацію українського народу Державний Центр УНР в протипагу до накинутаго силою Москви уряду УРСР..." Важко, одначе, погоджуватися з вражінням, немов би двійкарі, приступивши до УНРади, старалися провадити більш помірковану правильну політику стосовно теперішнього положення в Україні.

Скріплювання в УНРадівських кругах лівих тенденцій спричиниться до загострення ситуації на внутрішньому відтинку по лінії зарисованого двоподілу.

Президентом УНРади обрано М. Лівницького, який в попередній каденції був головою Виконного Органу, себто уряду, а на віцепрезидента проф. М. Степаненка. Головою УНРади обрано д-ра Я. Маковецького. Головою Виконного Органу іменовано д-ра А. Фігола. Резолюцій та інших матеріалів ще не подано до публичного відома.

В наслідок зведення ОУНз до УНРади, з УНРади виступила фракція соціалістів.

Загальне вражіння з того, що дотепер опубліковано про сесію, не є веселим. Крім уже поданих повище припущень, треба числитися теж і з тим, що впровадженні на важливі пости в тому угрупованні людей з відносно малим політичним досвідом і малою стійкістю вплине теж на погіршення дії того середовища в майбутньому.

При тому варто відвітати, що на передодні шостої сесії УНР ЦК УРДП відбув свій пленум, який проведено в частині формальним засіданням, а в частині кореспонденційного предложення звітів і матеріалів. Цей пленум звільнив Ф. С. Гаснка з функцій генерального секретаря, а на його місце покликав М.О. Степаненка, який пізніше став обраним віцепрезидентом УНРади. Зреорганізовано в частині персональний склад секретаріату ЦК УРДП.

-----:-----

В СПРАВІ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО Т-ВА

Після появи в нашій пресі кількох критичних згадок про заснування недавно в Лондоні Українсько-Польського Т-ва до ТП вплинуло кілька прохань про ближчі інформації та виснаження в тій справі. Подаємо їх в короткій формі:

1/ Згідно з нашими інформаціями, підготовка до заснування цього т-ва провадилася К. Зеленком та деяким іншим дискретно, за тихим погодженням провідних осіб в семеровищу Об'єднання.

2/ Перші спроби поширити цю справу на інших осіб роблено на передодні основних зборів того т-ва системою індивідуального підбору кандидатів, яка не принесла організаторам сподіваних успіхів, а лише насторожила людей. Офіційних чи півофіційних спроб якогось порозуміння з нашими громадськими чи політичними кругами не було, але була і продовжується пресія за індивідуальним підбором кандидатів.

3/ До сьогодні офіційного становища у тій справі наші громадські чи політичні круги не займали й зараз не думають займати, вважаючи, що те, що сталося, являється впливом приватної ініціативи кількох осіб, яка може принести справі взаємин з нашими сусідами більше лиха, як користі. На нашу думку, такі справи, питання і можливості повинні б ґрунтовно продискутовуватися завчасу, добре обдумуватися і мати бодай загальне погодження основних філіялів нашого організованого життя. З дотеперішніх інформацій бачимо, що польська сторона у позице названому т-ві є зарепрезентована несогірше, тоді коли українська їде на одній особі, яка ніби діє самотійно, але на ділі являється у певному змислі речником двійкарського середовища.

Уважаємо, що всі ті одиниці, які підходять до таких і подібних питань серіозно і несамочинно, не мають потреби піддаватися тискові організаторам та керівникам того т. зв. Українсько-Польського Т-ва.

-----:-----

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ "НОВОЇ ФОРТУНИ"

В суботу, дня 1-го квітня, в пополудневих годинах в Лондоні відбулися 11-ті з черги звичайні загальні збори Кооперативної Спільки "Нова Фортуна", які були рівночасно ювілейними зборами, замикаючи десятилітню діяльність цього підприємства.

Цілі збори пройшли в гарному, діловому порядку. Присутні заслухали ретроспективний звіт уступаючого Головного Директора про історичний шлях кооперації у світі і в Україні, а також і про доцьогочасний розвиток того ж діла в нашому організованому житті. Після цього слідували ділові звіти, фінансовий, і контрольних чинників. Над звітами проведено коротку дискусію та ухвалено уступаючій дирекції абсолютну з признанням. Ця сама дирекція, контрольна комісія і мировий суд стали обрані поновно одноголосним вислідом. Дивіденду ухвалено у висоті 4 і пів відсотка на уділ.

Із зведених рахункових зіставлень варто подати, що "Нова Фортуна" як цілість оперувала капіталом в сумі 105 тисяч фунтів, з чого 31601 становили уділи, а решту позички. З тієї суми 21, 551 ф. були вльовані у нерухомості /доми, устаткування, вози, "гудвіл" та інше/, а решта була в обороті. Минулорічна праця закінчилася з результатом у сумі 5,343 фунти як чистий зиск, виведений після всіх видатків та оплат, за виїмком дивіденди і пожертв та дотацій. Відтигнувши від тої суми дивіденди і дотації, до білансу перейшло понад 3000 фунтів як чистий зиск за минулий рік. Всі відділи підприємства – гуртівня в Олдгамі, експорт, імпорт і склеп в Лондоні закінчили рік з чистим зиском помимо усіх "сквізів" та конкуренції.

На зборах були присутні і складали привітання представники наших громадських, станових і молодечих організацій, а теж торговельні спілки з нашого загального засягу дії.

-----:-----

ВІДНОВЛЕННЯ ДІЮ УКР. СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ

В неділю, 2-го квітня, в Лондоні відбулися звичайні Загальні Збори Української Студентської Громади, які стали для тої громади зборами важливого історичного значення. На цих Зборах молода генерація українських студентів передбала формально й офіційно відповідальність за дальшу працю громади.

Укр. Студентська Громада започаткувала своє існування при кінці 50-тих років. Довший час проявляла жваву діяльність на студентському відтинку в Британії і поза нею. Вигасла в роботі в 1958 році і до сьогоднішніх днів була неділальною з причини браку студентів.

В цьому академічному році більше як три десятки молодих українців і українок поступили на студії до британських вищих шкіл. Це стало причиною до оновленого заінтересування до УСГромади. Після консультацій між речниками молодих студентів і тими старшими, які держали формально УСГромаду при житті, підготовано й проведено загальні збори, на яких заслухано звітів, обговорено шляхи розгорнення дії громади і вибрано нову Управу, Контрольну Комісію та Товариський Суд Чести.

На цих зборах працювала спільно старша і молодша генерації, а самі збори проходили в гарному, бадьорому настроєві. До нової Управи УСГ обрано: п-на Ластовецька – голова, п. Дацків з Роудейля – місто-голова, п. Я. Парашак – секретар, п. Фундак з Лондону і п-на Ковалишин з Манчестеру – члени Управи. Як до Управи, так Конр. Комісії і Суду Чести увійшли по одному представникові із старшого покоління.

Цього самого дня новобрана Управа перебрала в свої руки архівні матеріали та діловодство. В програму праці на найближчий час поставлено такі головніші завдання: поширити дію в орг. аспекті на інших студентів, які ще не є членами Громади, навізати контакт і співпрацю з українськими центральними студентськими репрезентаціями і з британськими, підготувати всілякі інші справи, щоб на початку нового академічного року можна було провести чергові збори.

Думаємо, що в скорому часі наша преса опублікує відповідні матеріали й подасть адреси. Варто й потрібно зацікавлювати тою справою всю нашу молоду академічну молодь, щоб вони навіязували контакти з Управом УСГромади та гуртувалися в своїй становій організації.

-----:-----
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СУБ-У

В днях 14-го і 15-го квітня в Лондоні відбуватимуться чергові річні звичайні Загальні Збори СУБ-у, які проходилимуть під кутом 50-річчя початків Української Національно-Визвольної Революції і 25-ти Річчя УПА.

Думаємо, що основним завданням проводів усіх низових клітин є подбати про відповідну в якості і кількості репрезентації терену на цих зборах, щоб вони вийшли взірцево та імпонзантно, а різночасно щоб були ділові та могли знайти розв'язку багатьом складним питанням нашого суспільно-громадського життя.

Як орієнтуємося, цього року є лише одна листа кандидатів до правлячих органів, на якій, в порівнянні до минулорічного стану, є певні зміни. На голову Союзу пропонується ця сама особа - проф. Лісовський. В складі кандидатів до Ради СУБ-у є такі зміни: канцелярія Апостольського Екзархату делегує в цьому році до Ради о. д-ра С. Орача. На власне бажання, вмотивоване станом здоров'я, з Ради СУБ-у вибуває її довголітній член п. ред. Г. Драбат, а на його місце входить п. сот. Гвоздик. До Ради СУБ-у не кандидатує в цьому році п. М. Білан, а на це місце пропонується п. М. Гайву. Решта кандидатів до Ради покривають з вислідом минулорічних виборів.

Реорганізується в значній мірі запропонований склад Контрольної Комісії, до якої виставлено п. ред. Г. Драбата - як голову, інж. Кіндія і п. М. Білана - як члени. Все інше - без змін.

З усіма вказаними повище змінами годимося, а зокрема мусимо погодитись бодай хвилино з фактом відходу ред. Г. Драбата з Ради СУБ-у.

Листа пропонованих кандидатів до Правлячих Органів СУБ-у буде надрукована в "Українській Думці". Пропонований склад усіх органів вважаємо за відповідний і припоручаємо ознайомити з тим усіх наших членів, симпатиків та прихильників.

Треба бути приготованим, що як деколи в минулому так і на цих зборах можуть знайтися одиниці чи групки, які бажатимуть використати той форум для своїх персональних чи вузько групово-еґоїстичних антагонізмів. В усіх таких випадках треба орієнтуватися на наших провідних членів, на їх лінію і тактичний підхід. Зокрема певна гарячка може виявитись у декого між присутніми у зв'язку з 50-річчям. Це питання залишати одиницям, що мають добру орієнтацію в історії і правильний погляд на суть справи.

Евентуальні доповнення чи уточнення до повище сказаного будуть подані на місці, якщо для того заіснує конечна потреба.

-----:-----
-----:-----
-----:-----
О

Це число нашого "Бюлетені" являється подвійним, охоплюючи перших чотири місяці в біжучому році, і тому його оплата є подвійною. Матеріали з того числа, як теж з попередніх і наступних, використовувати на сходах і відправах, щоб наш погляд, становище, вказівки, оцінки та інформації доходили до всіх членів і організованих симпатиків. Ціна поодиначних чисел - 1 шілінг, а того подвійного - 2 шілінги.

БЮЛЕТЕНЬ

Т.П. ОУН(В.Б.)

Ч. 3-4 /77-78/

Травень-Серпень, 1967

Рік X

РІК ВЕЛИКИХ ЗАВДАНЬ І ЗРУШЕНЬ

1967 рік став роком, в якому наша еміграційна діаспора поставила перед собою ряд великих і важких завдань до виконання. Деякі завдання припали їй в наслідок історичної тягlosti боротьби за УССД. До цього належать такі роковини, як 50-річчя Початків Української Національно-Визвольної Революції і 25-річчя Постанови УПА. Дехто міг би сказати, що відзначення цих роковин не справляє і не справлятиме якихось особливих труднощів і не вимагатиме надзвичайних зусиль. Однак, коли до тих справ підійдеться з тої точки погляду, яку наголошує наш рух, тоді відзначення цих роковин стає дуже важким і важким завданням.

Від кількох років ведеться підготовка до скликання першого Світового Конгресу Вільних Українців. Як Подруги і Друзі побачуть з наших чергових матеріалів, дотеперішній хід підготовки СКВУ був важким. Ситуація на зовні і в нутрі нашої еміграційної діаспори ускладнювалася. Але Дата відбуття СКВУ проголошена, підготовчі заходи викінчуються, конгрес відбудеться. А це вимагатиме великих зусиль.

В прискішеному темпі підготовляється наша Організація до виконання однієї дуже важливої постанови Шостої Конференції ЗЧ ОУН. Хоча це є наша внутрішньо-організаційна справа, то все таки вона абсорбує і повинна заабсорбовувати дуже багато осіб, їх увагу, інтелектуальні, психологічні та фізичні зусилля.

В цьому році здійснюється ідея створення Світової Антибольшевицької Ліги, яка мала б об'єднати всі антикомуністичні сили світу для боротьби за волю уявлених народів. Недавно у Мюнхені відбулася конференція представників антикомуністичних організацій в західній Європі, яка покликала до життя Європейську Радю Свободи, що має займатися координацією дії своїх членів у боротьбі з комунізмом. В тій Раді, як і взагалі у підготовці справ, пов'язаних зі Світовою Антикомуністичною Лігою, наш рух є тісно пов'язаний і є промотором великої частини підготовчих процесів.

Всі ці важливі завдання підготовляються і здійснюються у часі, коли весь світ переживає важку кризу, кризу, що держить його в обличчі можливого, а подекуди навіть неухильного мілітарного конфлікту.

На початку біжучого року одинока Азія була тереном великих напруг і мілітарних ударів. В половині року ці напруги і удари охопили Близький Схід. Сторонами цих ударів стали жиди й араби, але різні пов'язання морального, політичного, господарчого й мілітарного характеру включили в ці напруги всі більші потуги світу. Зокрема в цьому напругу на Близькому Сході важливу роль відіграє СРСР, використовуючи ворожнечу настанову арабів до жидів по лінії своїх імперіалістичних цілей та планів. На Далекому Сході Корея, а в цих часах В'єтнам мали піддержку Заходу в боротьбі з московським та китайським комуністичним імперіалізмом в площині більш моральній і стратегічній. Перенесення цього на Близький Схід затримує багато важливих аспектів і ділянок життя народів західньої Європи, а також США. Помимо тої великої компромітації політичного й мілітарного значіння, що їх зазнала Москва збройною перемогою Ізраїля над арабами, вона дальше змагає до закріплення своєї позиції там, обнімаючи майже повністю політичний і мілітарний протекторат над арабським світом. Цей вузол не дасться, мабуть, розв'язати дипломатичним шляхом. Але Захід мусітиме проломати той фронт, усуваючи Москву з Близького Сходу, бо в іншому випадку господарка Заходу стоятиме у великій пропорції на ласці Кремля, а це може викликати дуже великі розходження в політиці держав Заходу до Москви. Сьогоднішня Де-Голівська Франція є чи не найкращим симптоматичним показником, яким може стати Захід у недалекому майбутньому у відношенні до московських імперіалістичних зазіхань.

Від минулої світової війни проминуло уже 22 роки. Весь цей час був використовуваний різними чинниками та силами для замирення, замирення навіть коштам свободи мільйонів людей, про яких Захід був готовий забути. Навіть найбільш уступлива політика Заходу в наших теперішніх днях, яку окреслюється терміном "коекзистенціалізм", не приносить успіхів, не вказує на легкий вихід із ситуації, а навпаки — кожна значніша уступливість Заходу викликає нові апетити Москви й породжує нові ситуації та ще тугіше затягнені вузли. Тому не дивно, що питання чергової світової війни не сходить з порядку денного.

Ці бурхливі часи вимагають відповідного наставлення та політики від нас. Тому кожна із згадуваних на початку імпрез, кожна більша подія в нашому внутрішньо-організаційному, зовнішньо-політичному чи в громадському житті, повинні бути належно використані для скріплення усіх наших сил, а зокрема сили нашої Організації.

Це скріплювання наших сил повинно б іти по двох основних лініях: по лінії організаційного вдосконалення кожної суспільної одиниці чи інстанції, а зокрема всіх тих одиниць, що стоять на платформі нашого руху, або цю платформу визнають і в своїй роботі придержуються нашої визвольної концепції, і по лінії духово-політичній. Знаходимося з нашою дією в часі, який вимагає ясної політичної лінії, твердої ідеологічної бази, гнучкої тактики, спритної і завжди діючої оперативності на всіх відтинках організованого життя.

На недавньому засіданні Проводу ЗЧ ОУН підкреслено ще раз konieczність скріплення в оперативності нашої організаційної сітки, яка, крім власних завдань, являється теж хребтом різних легальних суспільно-політичних чи громадських організацій. Це скріплювання потрібно досягати систематичністю праці над усім членством, користуючись такими формами, як відправи, сходини, наради, конференції. Теперішній етап нашої дії вимагає від членства ОУН широкого й глибокого знання політичної проблематики, вправлених організаційних здібностей, глибокого ідеалізму, великої жертвності. А все це можна досягнути при допомозі спільних, організованих, і самоініційованих вишкільних зусиль.

Недавні події на Близькому Сході показали, що може зробити мала, але добре організована, добре вишколена, ефективно керована й здецидована сила проти стократного ворога. Це, що ми бачимо на відтинку арабсько-жидівського конфлікту може повторитися і на відтинку боротьби угнаних Москвою народів, коли там будуть зростати в силі ідейні, вишколені й здетерміновані революційні сили.

Такі сили в Україні діяли, вони діють сьогодні, а ще сильніше будуть діяти в майбутньому. Нашим завданням є становити частину тієї сили на відтинку закордонної боротьби, стараючись бути і хребтом і динамікою для всієї української еміграції, амбасадором і дипломатом Воюючої України, революціонером і бойовиком українського націоналістичного підпілля.

Не всі члени ОУН будуть ангажуватися в однаковій мірі по лінії цих наших загальних та організаційних завдань, які припали на біжучий рік. Найбільше цих завдань та обов'язків припаде відносно малій кількості провідного активу. Однак кожен член, симпатик, прихильник чи юнак може й повинен вносити посередньо до цих великих завдань свою частинку вкладу, свою працю і свої зусилля. А це станеться тоді, коли кожен член буде старатися виконувати бездоганно всі ті обов'язки, які постійно або часово лежать на ньому. Нам треба змагати внутрішньою настановою та дією до такого стану організованості, дисциплінованості та ідейного вироблення і наставлення, який звільнив би нас від усіх внутрішніх клопотів і дозволив би нам, а зокрема певній частині провідного активу обернутися лицем та всією увагою до окружаючого світу, — до ворога!

Великі завдання вимагають великих зусиль і сильних, здетермінованих людей. Великі напняття чи зрушення вимагають теж великої дисциплінованості, ясної думки чи лінії, і активної дії. Кожне міжнародне ускладнення, кожен удар сторонніх сил ми повинні використовувати для скріплення нашої визвольної справи. Багато корисних нагод та можливостей обіцяє теперішня міжнародна ситуація. Будьмо спроможні й готові їх використати!

Порядком обговорення!

ДУМКИ НАПЕРЕДОДНІ С.К.В.У.

Від дати, коли Пан-Американська Українська Конференція проголосила скликання Світового Конгресу Вільних Українців, уже проминуло багато часу. Звичайно, буває так, що загальна громадськість сприймає кожну велику прокламацію чи подію ентузіастично. Проголошення ПАУК-ом скликання СКВУ повинно належати до великих подій. Перші ідеї про конгрес нортували в поневоленій Україні й на еміграції далеко перед другою Світовою Війною. Питання форуму, з якого можна б говорити від імені всіх українців, інтересувалися політичні круги, стараючись здійснити це в різний спосіб. Вкінці, на порозі біжучої декади, за це діло взялися суспільно-громадські круги в США і в Канаді.

Перші відомості про започаткування конкретних заходів по лінії підготовки СКВУ не викликали особливого ентузіазму. Люди читали, слухали, деколи дебатовали. На вустах заінтересованих зарисовувався запит: чи не є це ще одна спроба, яка бумерангом обереться проти ширих аспірацій до спільного виступу самостійницьких сил в обороні національно-державницьких прав України? Чи не є це спроба впровадити задніми дверима духа нігілізму в ті наші організовані круги громадського характеру, які ще не є так розпорошені і підточені? Бо що могло бути сильнішим за відоме "Звернення Воюючої України", написане свіжою кров'ю її найкращих синів, укладуване в бункрах і пересилане до нас на чужину вовчими шляхами? А який резонанс воно викликало, які наслідки дало? В початках воно мобілізувало ті сили, які відчували ідеологічне й політичне пов'язання з Воюючою Україною. Інші цього не визнали, як не визнали вони ОУН і УПА, як не вірили в підпілля і в боротьбу. Але ряди тих, що визнавали, теж корчилися, всихали, давши підточити різним отруйним ворожим та чужим силам. Згодом про це звернення забули майже всі. Лиш деколи, на академії чи на вічу, хтось уважний ще зачитує якийсь абзац. Люди послухають, поплещуть, розійдуться і забудуть.

Але думка про об'єднання, консолідацію, про спільні виступи, маніфестації, зовсім не завмирала. В одних вона була усвідомленою, широю, відкритою, реальною. В інших - заавульованою, прихованою. Одні будували концепцію такого об'єднання, яке втішалося б всіма атрибутами органічності, що давала б кожній ідеї, концепції чи організації можливості розвитку, здобування впливів і керуючу функцію. Це робили люди, які не боялися життя і змагань, які вірили в перемогу, але були приготовані й на програму. Інші теж будували плани, висували концепції, - старі, троха відпорошені, або й нові. Однак часто бракувало відваги, певності про силу їх ідей в перемогу. А що вони не хотіли ризикувати, то кожний такий план будували на відомих паритетах, щоби всі були однакові - ніхто більший і ніхто менший. А що життя не вкладається у паритети, то після кожного навіть тривкого зговорення у групі паритетників наступав період бльокувань, внутрішніх опозицій, що нівечили навіть добрі заміри, а установу робили паралітиком. Скільки зужито енергії та витрачено грошей на організування бльокувань та розбльокування затягнутих вузлів, - про це знає самотній Бог. Ніякий історик не зможе відтворити наступним поколінням цю дійсність.

А народ терпів, карався. Ворог гуляв, лютував, точив кров, калічив людям мозги. Наколи Україна живе, бореться і знаходить відгук у світі, то це завдяки тим безіменним Героям, які встелили наші землі й далекі сибірські простори своїми кістками, та відносно невеличкій горстці їх побратимів на чужині, які останками своїх сил організували моральну та фізичну підмогу.

Був недавно період, коли здавалось усе буде гаразд. Наші "демократи" зачали при звичаях до назв ОУН, УПА, революція, революційний, боротьба, націоналізм. Але це не тривало довго. На обріях наших еміграційних буднів з'явилася зірка українського "коекзистенціоналізму". Не зродилася вона феноменально, а відколослася як трісочка від того коекзистенціоналізму, який прийшов на зміну "холодній війні", себто від західно-європейського ідейного й політичного опортунізму. Полонила ця зірка багатьох людей та угруповань, захитала основами старих, досвічених установ, увірвалася в ряди замериканізованої духово молоді. "Старший брат" з'явився теж на Заході. І знову в рух пішли пристрасті.

Воячка Україна стала далекою. Зрештою – пощо нею тепер цікавитись. Там – "прогрес", "здобування позицій". Що їй може допомогти еміграція? Хіба зрушить із сплячки Кремль, насторожить його і перешкодить безкровному, еволюційному, здобуттю волі. Бо що інше може оправдувати політику на еміграційному відтинку наших "коекзистенціоналістів"? Які інші мотиви можуть диктувати їм потребу агітації за контактами з відпоручниками ворожого режиму? Думаємо, що самого хліба насущного, самої лояльності до нового "батька" – мало. Чейже не всі американці чи канадці беззастережно одобрюють політику урядів. Хіба лояльність натуралізованого потребує бути більшою від автохтона?

Цікаво відмітити збіг обставин: перші кроки в напрямі здійснення ідеї СКВУ, Шевченківські Святкування і – "культурні контакти". 1964 рік є важним роком у підготовці до СКВУ. В тому році досягнуто перших замітніших порозумінь на форумі ПАУК-у і в тому ж році большевицька Москва зачала називати "осточортілих" емігрантів українських "друзями" та "братами". Хіба ніщо це не говорить?

Реактивізатором ідеї СКВУ була, як відомо, група ОУНС в часі, коли вона знаходилася поза УНРадом. Легалізатором тої ідеї в суспільно-громадських кругах на теренах Канади став КУК. В місяці лютому 1960 року до співучасництва в здійсненні тієї ідеї приступив УККА. Шоста сесія ПАУК, що відбулася в Нью Йорку 29-30 жовтня 1960 року, винесла такі основні рішення у справах СКВУ:

" – у всебічному розгляді усвідомлюємо жахливу перспективу дальшої злочинної народобивчої політики, яку стосує москвсько-большевицька окупація супроти України;

– стверджуємо, що московський большевицький імперіалізм загрожувє поширити свою колоніальну деспотичну систему на решту вільного світу;

– досвідом останніх подій міжнародного життя ще раз утверджуємося в нашій дотеперішній переконанні, що положити кінець цій жахливій загрозі з боку большевицької Москви можна тільки шляхом визволення усіх завоєваних большевизмом націй, а насамперед України, і, що тільки повна державно-суверенна воля цих націй може закріпити в світі загальний мир, справедливість і творчу працю людству.

Тому ми, українці країн американського континенту, заступлені на Шостій Сесії ПАУК, постановили дати почин скликанню Світового Конгресу Вільних Українців, щоби

– перед цілим вільним світом задокументувати непохитну волю Української Нації боротися за віднову своєї Суверенної Соборної Держави;

– одним одноставним фронтом заманіфестувати перед усіми націями, що мільони українців у краях по цей бік залізної заслони вповні солідарні з цією визвольною боротьбою Української нації та прагнуть тій боротьбі допомогти всіми способами й засобами;

– спільно й однозгідно устійнити дальші засоби тієї допомоги Країні своїх Предків, Україні, і методи збереження та розвитку української національної субстанції у вільнім світі".

З тієї довшої цитати випливає виразно два основних завдання СКВУ: засудження злочинної політики Москви в Україні та піддержання визвольної боротьби української нації за державність, і випрацювання плану для збереження та розвитку української національної субстанції поза межами України, на чужині.

Ясна постановка завдань СКВУ і факт перебування поза межами України багатьох тисяч українців мусіли заворушити в жилах кров не одному сатрапові. І яка реакція? Чотири роки пізніше "культурні контакти" збили із шляху КУК. Але скоро та різка реакція Установ Українського Визвольного Фронту в Канаді привернула даній установі рівновагу. В цьому ж часі ті контакти зачали роз'їдати українську субстанцію в США, що допровадило вкінці до того, що на Дев'ятому Конгресі Українців Америки частина організацій не дала до керівних органів своїх представників, а після конгресу повела шалену акцію проти УККА.

Люди дивувалися – чому, за що і з яких причин такий раптовий зворот відносин, таке нагальне погіршення ситуації. Але уважне прослідження розвитку відносин в нутрі політичних угруповань в питаннях

їхньої дальшої політики, певні зміни в політиці кількох західних держав відносно Москви, виступ на політичну арену Папи Римського з певною ініціативою по лінії знайдення шляхів до миру, не дозволяють сумніватися, які саме мотиви підиткували такий стан, що якраз на теренах дії двох основних організаторів СКВУ розгорілася найзавзятіша боротьба ідеологічного, політичного і тактичного характеру.

Основніші мотиви того унагляднилися в збірнику матеріалів, що їх випустила для інформації та внутрішнього вжитку учасників СКВУ Програмово Комісія. За словами одного з чільних представників КУК-у "ці матеріали були опрацьовані нашими науковцями". Вони тепер вже не актуальні. Абстрагуючи від професії їх авторів, **для правди треба** відмітити, що в цьому збірнику знайшлися матеріали та думки, які вже від багатьох років підточують нашу безкомпромісову визвольну концепцію. Там були теж і такі матеріали, які замість з'ясовувати суть боротьби та виявлювати злочинну політику Москви, шукали за недемократіями у нашому еміграційному суспільстві, маючи на увазі якраз ті організації, що від років стоять в авангарді боротьби за державність.

Як сказано вище, цей збірник матеріалів тепер неактуальний. Ці матеріали стали "пересіяні, деякі взагалі усунені, а інші ґрунтовно перероблені". Так виправдався голова установи, при якій діє програмова комісія СКВУ.

Сьому Сесію ПАУК уважається за найважливіший крок в підготовчих заходах СКВУ. На тій сесії вирішено справу учасництва українських організацій в СКВУ, даючи першенство установам та організаціям суспільно-громадського характеру, питання доповідей та тем і потребу секретаріату. В начерку Конституції СКВУ на першому місці завдань Конґресу поставлено потребу "об'єднувати українство у вільному світі і підтримувати в ньому дух національної свідомости та почуття всеукраїнської єдности", однак підшкірні сили заініціювали щось зовсім протилежне. Політичні угруповання, погодившись засадничо на аполітичність Конґресу, в амислі репрезентаційности, почали діяти шляхом, що веде до розлюзнення його плятформи, до затирання найконечніших форм пропорційности, хоча кажеється, що на конґресі голосового вирішування постанов не буде. Одиниці, які не могли продістатися в нутро підготовчих праць головною брамою, пролізли туди задніми хвіртками. Це, так би мовити, а потреб конечности, бо це "експерти" від підсов'єтських та еміграційних справ. А скільки дійсних експертів, загрузилих у роботу в різних місцях, взагалі не береться під увагу?

Під впливом всього того творяться "нові" вартості, "нові" погляди, "нові" концепції. Згідно з ними у нас існує "невластивий" погляд на демократію, бо демократія є лише тоді, коли всі рівні, однакові. А що при зрівнюванні орієнтація іде на слабші суспільні елементи, бо їх є найбільше, то на це ніхто не звертає уваги й не бачить, які наслідки для суспільности приносить такий "демократичний підхід". При цьому варто відмітити, що такі погляди на демократію висувать одиниці, виховані в демократичному світі, де фактор силового відношення є самозрозумілий. Ні в США, ні в Канаді, Британії, Франції чи в будь якій іншій західньо-європейській країні коаліцій на зразок того конґдомерату, що його пропонується нашому політичному або громадському світі, не практикується. Почерез те в нас множаться групи, партії, установи, часто без членства та програми, які виносять на поверхню людей, що іншим шляхом не могли б пролізти в "депутати". Атомізація еміграції зростає, знаходить попертя і для багатьох є самотнім порятунком політичного або громадського животіння.

В цих часах чується деколи голоси, що в США і в Канаді українське політичне життя і політичні партії безсесовні. Причина – всі або горожани з народження, або натуралізовані. Всі беруть участь в політичному життю тамошніх націй. Але це не перешкаджає тим самим одиницям почуватися "правдивими речниками" нашої визвольної справи. З одної сторони вони твердять, що їх лояльність до країни поселення, уряду та партії, до якої належать, не дозволяє їм робити того чи іншого, або змушує до того чи іншого, а з другої переконують, що якраз там і в їх руках повинна спочивати репрезентація української суспільности в діаспорі. А що буде з питанням суверенітету тої репрезентації при наявності таких сильних, прямо ідеологічних, відчуттів лоялізму до країни поселення та політики її уряду?

При ріжних нагодах ті самі одиниці переконують, що основною причиною наших внутрішніх непорозумінь та боротьби є глибокі, прямо неісходимі, ідеологічні розбіжності.

Це звучить гарно, глибоко, переконуючо. Але погляньмо на дійсність.

Від багатьох років ідеологічні питання майже не дебатуються у нашій загальній публіцистиці. В різних середовищах існують групи, що визнають той самий світогляд, цю саму синтезу філософічних вартостей. Вживають навіть тих самих назв. Однак різняться ґрунтовно в питаннях оцінки відносин у світі та в Україні і в площині практичної політики. Це останнє є спричинником майже всіх непорозумінь та антагонізмів. Чому ж тоді ставиться питання евентуальної консолідації сил в таку площину, яка сама по собі виключає можливості практичного здійснення тої консолідації? Ультуса не лікують операцією серця.

Питання ідеологічної основи нашого політичного і громадського життя було завжди недооцінюване багатьма чинниками. Зокрема на протязі останнього півстоліття багато політичних груп цьому питанню не присвячували належної уваги, його не розуміли. Ідеологією займалася лише одинока ОУН та ті культурні й публіцистичні круги, які ґрупувалися довкруги нашого націоналістичного руху. Питаннями ідеології інтересувався свого часу монархістичний рух. Очевидно, цим питанням інтересувалися соціалістичні групи та їх теоретики, але в інших цілях та під впливом інших мотивів, мотивів класових та інтернаціоналістичних, а не національних. Потворені угруповання на еміграції, або реставровані старі галицькі, цим питанням не інтересувалися, а декотрі взагалі відкидали потребу ідеологічних прямувань. Чи не ті мотиви лежать в основі повищого твердження про злорадність ідеологічних прямувань?

Але скликання СКВУ вже проголошене. Це скликання проголошено в день Свята Української Державности. Сам конгрес має відбутися в місяці листопаді, себто в місяці, коли 50 років тому на теренах Східної Європи заіснували події, що кинули п'ятно московського комунізму на ціле людство. Відповідне використання того часу для підсилення зусиль української нації до державности — це перше й найосновніше завдання еміграції. Наших акцій всесвітнього масштабу вимагає не лише факт п'ятидесятирічної боротьби, не лише факти з давніших злочинів та експлуатації України імперіалістичною Москвою, але сьогоднішні дні в Україні. Блефуючи на Заході про "мирне співіснування", "прогрес" і "добробут", "задоволення всіх потреб трудящих", включно з їх почуваннями, в Україні Москва проводить свої загарбницькі плани, знищуючи відповідними середниками фізичну субстанцію нації та ліквідуєчи видимими й прихованими середниками її культурні надбання, її волю і духа до самобутности.

Мусимо погодитися, що кінцеві акорди підготовки СКВУ проходять в найбільш несприятливому для тої важливої і великої справи часі. Діапазон наших загально-еміграційних противорічностей дуже широкий. Започатковані давніше процеси переорієнтацій груп та середовищ далеко не закінчені. Побіч старих назв груп та їх програм існують нові, що не названі відкрито, але видні в кожному порухові. Чи в такій ситуації можна надіятися, що буде знайдена спільна платформа, що з конгресових заль лунатиме дійсно єдина самостійницько-визвольна думка?

Відповісти позитивно на це питання важко. Мусять бути сповнені певні передумови, які спробуємо накреслити, базуючись на тому, що було опубліковане до сьогодні в різних формах і з різними цілями на теми конгресу.

Першим важливим питанням Світового Конгресу є платформа, на якій він буде відбуватися. Тою платформою став від 1964 року відтинок суспільно-громадський, який на європейському континенті, в Австралії і в країнах південної Америки, є таким по назві й по суті, натомість в США і в Канаді цей відтинок має закраску політичну, однак не в зміслі партійному чи груповому. Цю суспільно-громадську платформу треба задержати до самого кінця, себто до відбуття конгресу і для того, що лишилася після нього.

Другим важливим питанням є справа учасників Конгресу, учасників не в зміслі вічевої аудиторії, але в зміслі заступництва організованих суспільно-громадських сил української діаспори. Згідно з деякими повідомленнями, учасниками Конгресу мали б стати центральні і крайові установи та організації, плюс почесні гості з церковного й політичного світу. На цьому можна було б стати. Вирінає, однак, питання критерія, за яким можна було б провести класифікацію установ за таким порядком. Цей критерій повинен бути строгий. Основним елементом того критерія повинна стати ідея консолідації не на базі атомізації, але на базі

невизнання всіх тих "установ" та організацій", які творяться не так з потреби їхнього існування, як радше з уваги на певні відосередні тенденції у тих, що постановляють цих "організацій" ініціюють. В тій справі Конгрес повинен зайняти дуже виразне та різке становище. Брак такого становища, або тихе погодження на творення кількості без якості і сенсу, може придатися громадським та політичним спекулянтам, але це не те, чого бажає суспільство та боротьба.

Третім важливим питанням є збереження принципу суверенності рішень Конгресу з точки зору української визвольної політики. Нажаль, в деяких матеріалах, опублікованих до сьогодні, дуже багато уваги присвячено питанням погодження культурної спадковості українця із світом, в якому він живе. Це добре. Однак надмірне акцентування лише культурного чинника в обличчі такого ж надмірного акцентування лояльності до країни поселення не доведе до знайдення бажаного і корисного визвольної справи плюралізму, а противно - ця лоялістська сторінка переважить, а перевага може поставити еміграцію на протилежну позицію до тої, яку займатимуть революційні сили України. Хай нам послужить як приклад політика деяких лідерів двійкарського середовища. Питання допомоги Україні мусить стояти ясно: еміграція не визволяє України, ані не готується імпортувати туди ті політичні чи інші системи, які існують в США, Канаді, Англії, Німеччині чи Франції. Еміграція допомагає тим українським силам, які організують і ведуть боротьбу за державність, а почерез них цілому народові. Еміграція не пробує накидувати народові якусь політичну доктрину чи систему і не бажає бути авангардом американської чи іншої інтервенції, але змагає за здобуття союзників, ще респектуватимуть суверенні права народу, як це є при співпраці державних народів на Заході.

Маючи на увазі питання суверенності конгресових рішень та дії того чинника, який мав би остатися після Конгресу, організатори СКВУ повинні пам'ятати, що на Заході, в Європі, є ще дуже поважне число українців, яких не в'яжуть ще ніякі лояльності горожанина. Тій частині української діаспори треба дати на Конгресі відповідне місце та роль. Ця частина охоплює своїми рамками особи з високим політичним стажем та з досвідом боротьби з Москвою. Хоча ця частина українців становить меншість в порівнянні до тої, яка натуралізувалася в наслідок уродження, власної волі або в наслідок закону тої чи іншої держави, то все ж таки вона є вільною у своїх думках, почуваннях і в дії. А факти тої вільності збільшують її роль і прерогативи в українській діаспорі.

Доброю пропедевтикою в тому питанні для еміграції може стати ця дія, яку провели американські ірландці для визволення Ірландії. Багато корисних спостережень і фактів можна вибрати і з тої роботи, яку вели жиди в здобутті своєї держави. Але над цим треба працювати, а передусім визбутися тих поглядів на спосіб підмоги, що їх виробили собі деякі особи за океаном ще в 1945-46 рр. Сліпого наслідування жидів бути не може, бо це не ті самі народи, не та сама національна свідомість.

Четвертим важливим питанням є поставлення на властиве місце та наділення властивими функціями того тіла, яке мало б залишитися після Конгресу. Як відомо, думки в тому пункті поділені. Одні вважають, що Конгрес повинен покликати до життя Світовий Союз Вільних Українців з радою, контрольною комісією, судом та іншими виконавчими та контрольними органами. Інші обмежуються лише до Секретаріату з вузькими компетенціями. Одні бажали б підчинити Світовий Союз політичним функціям в ширшому значінні, щось на зразок УНРади, а другі не бачуть в тому потреби, а головне - можливостей щось таке здійснити. В первісному начерку Конституції СКВУ в розділі завдань читаємо, що "основним завданням СКВУ є: а/ об'єднувати українство у вільному світі і підтримувати в ньому дух національної свідомості та почуття всеукраїнської єдності; б/ консолідувати та скріплювати заходи в ділянці національного виховання, освіти, культури взагалі; в/ консолідувати в різній формі допомогу Україні та координувати виступи на полі міжнародної політики в користь її визволення. Кожне це завдання здефіньоване дуже загальною. Найперше, СКВУ організує установи та організації, забезпечуючи за ними суверенність дії. Отже функція СКВУ та його органів моральна. По-друге, СКВУ не може взагалі змагати до консолідування та координування виступів на міжнародному полі, бо це з різних мотивів дуже небезпечно, а найголовніше з того мотиву, що сьогодні не важко якомусь чинникові підпасти під вплив іншого. А як важко є консолідувати щось, то досвіду хіба не бракує.

П'яте й останнє в нашій увазі важливе завдання - це відсунення в тінь усіх неширих, егоїстичних замірів чи думок, будучи вони престижевого чи емотивного характеру. Конгрес повинен стати платформою маніфестації духа українськості в його боротьбі з московським шовінізмом. Ця маніфестація може повторятися кожного означеного часу в різних скупченнях української еміграції. Наколи організатори Конгресу заявлять ясно й недвозначно, що вони не думають творити нове угруповання, то існуючі під цю пору побовання, антагонізми і суперечності вивітряться, а Конгрес зможе сповнити свою функцію. Тоді почин його ініціатив та засоби оправдаються.

ПОГАНІ ПОЧАТКИ ВІДЗНАЧЕННЯ 50-РІЧЧЯ РЕВОЛЮЦІЇ

Від початку біжучого року московсько-большевицькі можновладці роблять усі можливі зусилля, щоб підготувати жертви свого деспотизму в ССРСР і публичну опінію на Заході для відзначення 50-річчя їх жовтневої революції, яка повалила тимчасовий російський уряд, а в наступних місяцях і роках жакливым терором розправила з всіма опозиційними групами в Московщині, а теж і з національними рухами в Україні та в інших країнах сучасного ССРСР.

Як звичайно буває, перед в підготовці до відзначення таких роковин веде преса і радіо. Періодичні й неперіодичні видання вже від давна друкують матеріали, якими сотий раз захвалюється деспотичний режим та всі його "здобутки" від жовтневої "революції" по сьогоднішні дні.

Ця пропаганда знайшла уже певний відгук на Заході. Одні відгукуються на московську пропаганду згадками про різні факти, що пригадують людям жорстокість московсько-большевицького режиму. Інші, забувши цілком про ті жорстокості, пробують погоджуватися з кремлівською пропагандою в тому, що все таки цей московсько-большевицький режим приніс москвинам певні здобутки матеріального порядку. Ще інші захоплюються по телячому тими елементами московсько-большевицької пропаганди, які є спрямовані на переконання світу, що після смерті Сталіна в ССРСР все змінилось, а сама система, після періоду диктатури і персоніфікації, ступила давно на шлях лібералізму.

Прихильниками того останнього погляду стають люди, які належать до різних верств західного суспільства. Ними є прихильники політичного консерватизму і прихильники лівого соціалізму та радикалізму. Їх бачиться між науковцями і письменниками, публіцистами і журналістами, між політичними діячами й лідерами трейдунійного руху. Політична приналежність не грає тут ролі. Таку роль відіграють "духові" почування, або, ще ясніше й простіше - нахил до звільнення себе від будь яких почувань та світогляду. Це останнє сьогодні навіть модне у певних кругах та прошарках, де люди докладають всіх зусиль, щоби відв'язатися якось від минулого та сучасного, а майбутнє творити на базі лише доцільності та вигоди. Найкращим репрезентантом цих почувань і нахилів стають ті одиниці та групи, які своїм зовнішнім виглядом, культурою, поведінкою і переконанням вертаються до первісної людини, виображеної тенденційно у вигляді дикуна. Цей дикун - це в багатьох відношеннях найбільша атракція дня, найвидніший здобуток часу. Чи для тих людей має якесь значення кількадесятків мільйонів жертв московсько-большевицького режиму? Поява в "Комсомольській Правді" статті з прихильним поглядом на "міні скіртс" є важливішою для цих людей, як вістка про заарештування кількох десятків письменників, що спробували покористуватися тими теоретичними можливостями на свободу, яку їм ніби гарантує конституція ССРСР.

Але не кожний збанок має два вуха. Цих двох вух не має той збанок, що його наповнюють своєю пропагандою кремлівські можновладці. В наслідок цього провалився жорстоко один старанно підготовлюваний спектакль, а його машина в особі космонавта Комарова стала жертвою тої пропаганди. Кажуть, що випадки бувають всюди: на суші, на морю і в повітрі. Це правда. Не будучи випадків - люди не освоїли б африканських чи бразилійських джунглів, не дослідили б дна моря, північного та південного бігунів, не поборили б найвищих гірських шпилів, не випродували б ряд винаходів.

- Смерть космонавта Комарова можна ставити побіч жертв усіх тих катастроф, завдяки яким сьогоднішня людина знає так багато про землю та найближчий до неї світ. Однак, коли візьмемося під увагу фактичну тенденцію тих, які підготували полет ракети Комарова в космос, і те, що мало відбуватися за тією ракетою, то причина смерті Комарова набуває зовсім іншого характеру. Це, фактично, перша жива жертва московсько-більшевицької пропаганди в зв'язку з 50-річчям жовтневої революції.

Другий непередбачений наслідок однодушного збанка – це втеча на Захід доньки відомого ката Сталіна – Світлани Алелуївни. Ця втеча та її сприйняття на Заході затронує ряд дуже важливих питань свідомості сучасної людини. Від закінчення другої Світової Війни втікачів із Сов'єтського Союзу на Захід було дуже багато. Втікали селяни, робітники, інтелігенція. Втікали військовики, апаратчики і високі большевицькі достойники. Найважчою, майже повністю ігнорованою, небажаною для Заходу була втеча людей, приналежних до нижчих і середніх верств, так немов би ці люди були призначені цілим світом на заріз. Наколи вони збороли для себе право втечі, то не завдяки гуманності, але своєю хоробрістю і жертвами, жертвами тих, що масово кидалися під поїзд, під колеса адт, вішалися або обрізували свої жили. Їх не вітали квітами, грішми, пропозиціями надрукування споминок, хоча кожен з них окремо і всі разом могли б намалювати такий образ московського пекла, який би перевищив фантазію самого Данте. Ні! Їх навіть не зпускали легко до Нью-Йоркської пристані, а на глум держали тижнями коло статуї Свободи. Їм ще й нині дорікають в непатріотизмі і в зрадництві та відсилають до Сов'єтського Союзу, наколи вони своїм досвідом і базованими на цьому досвіді аргументами заткають пику західньому обивателю.

Як привітали в США кількадесятків тих українських старшин та воєнків, які в часі малярської революції перейшли на сторону повстанців, а відтак до американців? Де вони живуть? Хто про них писав? Це є проф. Свобода, який перейшов до американців у Відні? Але скільки надруковано спогадів різних перебіжних кагебістів та агентів? Виглядає, що чим ближче до центру, до злочинів та жорстокостей знаходиться утікач, тим кращі шанси він має на Заході. Зле зробив Сталін, що не втік до США перед своєю смертю, а то був би належно похований і залишив би по собі гарну славу. А так наслідники зарили десь під плотом його кості. Варто було б подумати над цим Хрущову. До місяця жовтня ще далеко.

Це один бік справи; той бік, що характеризує психологію західної юрби, психологію новітнього, модерного дикуну. А другий бік – це заперечення здобутків большевизму, висловлене так безпосередньо і авторитетно, що "Таймс" мусів писати: "Так багато великих змін пролетіло над Росією по смерті Сталіна, що важко погодитись з фактом, що його донька виступає тепер проти комунізму". Які це зміни? Московська пропаганда говорила про добробут, а люди вмирали з голоду! Захід вірив більше московській пропаганді. Московська пропаганда говорила про лібералізацію, збільшення свобод, а люди, зокрема інтелігенція, постійно просівалися кагебізьким решетом! Захід вірив більше московській пропаганді. Московська пропаганда говорила про свободу віровизнань, висилала на Захід речників своєї казённой церкви, а на місці проходило ступене і резолютивне нищення святинь і церков! Захід вірив більше большевицькій пропаганді. Але, на нещастя для Заходу, до нього перебігла донька Сталіна і заявила, що тут вона шукає місця на свободу вислову, бо в СРСР цього не мала. Заперечити таке твердження важко. Це – немов обух на спорохнявілу голову західного обивателя!

І ще одна річ заскочила Захід. В часі, здається, найбільшого поширення боротьби з вірою та релігійними традиціями, до того Заходу причаляє людина, яка виросла в країні атеїзму, в оточенні, де мови про Бога ніколи не було, а батько якої був найжорстокішим речником цього атеїзму. І та людина заявила на порозі своєї нової американської хати, що "Бог є силою життя і справедливості".

Але, найперше – це сильний удар в лице московській пропаганді. Мотиви втечі Світлани можуть бути різні. Публічне оскарження комунізму як ідеології, партії як інструменту в руках колишніх і теперішніх тиранів вустах доньки творця того комунізму і тої партійної системи – це не зовсім легка річ до перетравлення. Чи можна уявити собі більш трагічний глум долі над пропагандивними зусиллями Кремля?

Але на тому ще не кінець. Цілими століттями змагала царська і большевицька Москва до теплих морів, до виходу на водневі простори світу. Діючи в тому напрямі, вона не лише пробувала опановувати фізично простори Далекого і середнього Сходу, що їй не вдалося, але інфільтрувала національні рухи індійських і арабських народів, щоб тим шляхом забезпечити собі впливи, а то і владу над берегами океанів.

Інфільтрація вимагала пропаганди, а пропаганда дії. В пропаганді у практику пішов відомий нам московський політичний цинізм. Будучи одною з найбільших і найжорстокіших імперій світу, імперій, де кожною спробою до вияву національної думки уярмлених топиться у крові, а над усім повіває прапор московського великодержавного шовінізму, Москва не вагалася бути експортером в Азію і в Африку національних ідей. За цим ішла зброя, господарча і культурна допомога.

Центром її заінтересування на Близькому Сході став Єгипет і суміжні арабські держави, де сконцентровані великі поклади нафти. А нафта в добу механізації – це важливий стратегічний середник життя, політики й боротьби.

Виграючи спритно на ворожості африканського націоналізму до Заходу, Москва спромоглася на значні здобутки та впливи, але рівночасно включилася в коловорот ще далеко не закінчених процесів пристосування арабського світу до нових умов життя.

Але примана теплого моря та політичної гегемонії були великі. Аспірації Арабів – теж не малі.

Іронією сучасності стало те, що в 1948 році постала там теж держава Ізраїль. Вона народилася проти волі Арабів. Перших дві спроби Арабів знищити цю державу провалились. Але ціль знищення Ізраїля осталася. Сили для цього підготовлялися від 1956 року. Москва, підтримуючи Арабів, вклала в цю підготовку величезні ресурси. Але на початку червня все це пішло з димом. Жиди розгромили всі арабські сили, а Москві завдали пригноблюючого пониження. Не пописалася московська політика, не пописалася зброя і тактика. А це стало найновішою іронією у святкуванні 50-річчя жовтневої революції.

До жовтня ще далеко!

З ПРИВОДУ ОДНІЄЇ КНИЖКИ

Немає потреби дивуватися, що московські большевики відзначають цього року свою "революцію", яка мала місце в Росії тому 50-ть років. Ця "революція" дозволила їм здійснити на практиці мрії та ідеї, що їх вони вигривали в різних місцях Європи і в Росії до 1917 року. Вони здобули владу, знищили свого ворога, посіли майно. Вони запровадили систему диктатури "пролетаріату", в наслідок якої найбільш пажерливі типи вписалися в історію. Не будучи тої революції, хто знав би щось про тих конокрадів, які сіяли "ясним сонцем" на небосклоні "трудящих людей". Вдержавшись при владі 50-ть років, вони мають право випорожнити декілька пляшок самогону.

Але тою "революцією" захоплюються люди, яким треба дивуватися, тимбільше, що до тієї "революції" вони не приклали ані крихітки своєї праці. Коли на просторах теперішнього СРСР точилася кров, люди гинули мільйонами, – одні за "революцію" і комунізм а другі проти цього, за особисту й національну свободу, – ці люди сиділи спокійно по салонах, або переганяли коні по індійській землі. Їх тоді не інтересувало ні одно, ні друге. Вони не сприяли Ленінові, але не піддержували й українців. Однак сьогодні, прочитавши троха книжок та памфлетів, покоштувавши ікри, послухавши Чайковського та прочитавши Достоевського й Пушкіна, вони заявляють, що "тої революції було потрібно, бо інакше Москва не вплинула б на шлях модернізації, соціального, культурного й господарчого поступу". Не інтересуються вони тими десятками мільйонів людей, які згинули під тиском "комуністичного прогресу", ані навіть тими другими мільйонами, яким московсько-комуністична система викривила психіку, зробивши їх механічною частинкою своєї нелюдської суспільної машини. Скільки умів, сильних і працьовитих рук пожерла ця революція?

• Скільки сиріт і виродків вона виростила? Скільки сліз та вітхань вона витиснула з батьківських очей? Скільки дітей зробила донощиками? І не лише донощиками, але і батьковбивцями! Скільки засобів і добра спустошила, скільки знищила цінних культурних пам'яток?

Ні, ці питання їх не цікавлять. Вони захоплюються московською "революцією", бо в ідеологічних заповідях марксизму бачать пристановище своїй душі. А ця ідеологія відкидає всілякі обмеження людині і широко розкриває двері їй простактву. Бога нема, релігія - опіум, мораль - нісенітниця, воля - буржуазна видумка. Ціль життя - добро комуністичної партії. Демократія - однопартійна система, підперта штихами КГБістів. Максимальне право посідають партійці в одній державі "пролетарів", а ними можуть бути лише партійці. Інші - потенційні вороги народу. Свобода слова, думки, сумління - стовідсоткова, коли хвалиш партію та її провід, комуністичну систему і Сов'єтський Союз.

Очевидно, що такого прямого пов'язання між московським марксизмом і світоглядом західних попутчиків Москви не було і не має. Це найкраще видно на британській комуністичній партії, яка є чи не найбільш дрантливою партією в світі.

Але в чому тоді існує це пов'язання? Щоб знайти на це питання відповідь, треба приглянутися тій частині західної інтелігенції, яка пропагує "модерний" стиль життя і "модерне" мистецтво. Який ідеал пропагує ця частина суспільства?

Вона пропагує ідеал вигоди, абсолютної вільності від усяких засад, зокрема вільності від засад моральних. Цей новий стиль життя домагається знесення родини. Після родини настає в них потреба відсутності батьківщини. За батьківщиною вони відкидають церкву і релігію. Усувають усі дотеперішні стилі мистецтва в маларстві, скульптурі, в музиці. За новим стилем людина не подібна більше до Бога, чи до живої людини. Вона - це істота безформна на зовні і порожня в нутрі. А порожнеча символізує відірвання мислячого від дотеперішнього світу. Світ майбутній йому не відомий, не цікавий.

А тепер вернімося до московської "революції". Чи не була це спроба заперечити доцьогочасний світ новим стилем "соціалістичного реалізму". Чи не була це спроба знищити родину, батьківщину, релігію, церкву? Чи не була це спроба усунути всілякі духово-моральні скрупули, які виростили тисячеліттями?

Правда, між британським новітнім пуританізмом і російським соціалістичним реалізмом того прямого пов'язання теж не має. Однак там і тут видний той самий демон, ця сама сила, що пробує навернути світ до первісності, яку собі модерністи виображають. Це британський спосіб розуміння Достоевського, Лермонтієва, Чеховського та інших. Загубивши власний ідейний мотив і збунтувавшись проти західно-європейської культури, опертої на християнських мотивах, новітні пуританісти знаходять мотив в цих парадоксальностях російської філософії, які породили величезні скраїності, що характеризують історію російського народу від початків його державності.

Існують великі подібності між британським і російським націоналізмами. Один і другий виступають як месіанізми. Англієць не може уявити собі своєї держави без якогось володіння над іншими. Теперішній період він переживає боляче. Він боїться втратити навіть частинку своєї суверенності, але бачить, що не вдержиться незалежним, не витримає конкуренції. А які мотиви женуть москвина на завоювання, на інтернаціоналізм московського покроя. Чи не є це демон страху, страх пливкості, відчуття неспроможностей на знайдення балансу в житті?

Дивні, незрозумілі, огидні речі діються часами в житті. До таких речей належить той сервілізм, яким британський модернізм сприймає московсько-большевицьку дійсність. Цього модерніста не цікавлять люди, їх життя і страждання, відсутність свободи, безпеки перед насильством кліки, що називає себе "речником пролетаріату". Для нього - це зайві справи. Найбільшою атракцією для цього модерніста є московський демон, який держить імперію в цілості, ця імперія продукує суспільні й духові злаки такого нап'яття, що зрушують імпульси людини краще за всілякі наркотики. Ось тут збігаються подібності російського реалізму та західного модернізму. Ідеологічна основа - ця сама. Різниця в стилі реалізації тої основи в житті.

Тому не дивно, що один відомий британський письменник легких пригодницьких жанрів, зачерпнувши широко французьку революцію, переспавшись у покоях цариці Єлисавети, пробігши Третім Райхом та наполохавши людей різними привидами доби романтизму, переіменувся в "Історика" і виступив з книжкою про російську революцію. За найпозитивніших героїв того часу на Сході Європи він уважає ватажків тої революції. Донька Сталіна не мусить журитися доброю пам'яттю про батька. Є на Заході багато кращих апологетів тих часів.

Нічого дивного не станеться, коли почерез декаду чи дві ті самі люди, або їх наслідники, займуться оправдуванням злочинів Гітлера. Він теж "врятував Німеччину від господарських і соціальних криз, вивів її на шлях розвитку".

Бо що є красою для тих модерністів? Це не краса в такому змислі, як її бачили люди до сьогодні. Божком сучасного модерніста може бути лише та людина, яка переступила всі пороги встиду, самокритики, приличності й гуманізму. В літературі – це сексуальний первертень, а в політиці – садист-диктатор. Про кого читається найбільше в пресі? Кому доступні радіо, телевізія? За ким гоняться репортери та журналісти? На кого взорується здеморалізована, бездушна молодь? Якими справами найчастіше займаються цивільні і кримінальні суди? Кому редакції платять найвищі гонорарі? Хто викликає найвище, бо аж гістеричне захоплення? Де сьогодні буває найбільше публіки? Чому британський міністер зовнішніх справ докоряє своїм колегам за їх настирливу оборону комуністів, яку вони провадять ніби в ім'я гуманності при абсолютній мовчанці на всі злочини тих же комуністів, а люди, що погоджуються з ним – мовчать?!

Порядком обговорення.

ПІДСТАВИ ПОЛІТИКИ ОУН

1. Кожний нарід має природне право на власну суверенну державу. Українська нація мала свою державу в минулому. Вона є державною нацією, нацією з державними традиціями і з постійним стремлінням до самобутнього суверенного життя. Українська держава існувала довгі століття в середньовіччю та опісля в славній козацько-гетьманській добі.

2. В новіші часи українська держава повстала в 1918 році, але була знищена по кількарічній війні. В 1939 році в карпатській частині України були проголошені законні акти, якими український нарід виявив своє бажання відновити власну суверенну державу. Маніфестом державницьких стремлінь була і є постійно діяльність різних політичних організацій, рухів, партій і груп. Український нарід вів за відновлення своєї держави збройну боротьбу в 20-их роках і в 40-их роках, коли то діяла всенародня Українська Повстанська Армія. В 50-их роках маніфестом державницьких стремлінь були зокрема повстання десятків тисяч українських політичних в'язнів запроторених в концетраційні табори Сибіру і Туркестану, як також національно-самостійницькі виступи українських поетів, письменників, науковців, студентів, церковно-релігійних діячів та робітників.

3. Змагання українського народу за свою суверенну державу мало й має численних ворогів. Найбільшим ворогом є Росія. В періоді I.Світової війни всі російські політичні сили були проти самостійної суверенної України. Українську державу нищили рівночасно російські комуністи /большевики/ і російські анти-комуністи. Поміж росіянами виграли большевики-леніністи і вони остаточно перемогли українські державницькі сили та знищили українську державу. На її місці вони встановили свою колосну під назвою "Українська Советська Соціалістична Республіка". Ця "УСРСР" є інтегральною частиною російської невірільничої імперії. Український нарід є без своєї держави; він є колоніально поневолений чужо-національною державою.

4. Сьогодні найбільшим ворогом українських державницьких змагань є комуно-російські імперіялісти, які діють під конституційною фор-

мою РСФСР-СССР і під політичною назвою КП ССРСР. Цей ворог складається з двох основних чинників: російського національного імперіялізму-колоніялізму і з російського політичного руху, який прийняв та національно асимілював комуністичну-марксистську ідеологію. Обі сили є органічно з'єднані.

5. Поза Росією і всередині Росії діють російські некомуністичні політичні сили, які також є проти суверенної України, тому, що вони її хочуть також задержати в колоніальному, себто національно-поневоленому, стані. Головними речниками тих російських груп є НТС і СБОРН. Між тими російськими некомуністами і російськими комуністами існує повна солідарність та співпраця у їхній ворожості до українського націоналізму.

6. Інші вороги: Між деякими сусідніми західними народами є групи, які є проти суверенної України, з огляду на їхнє бажання поневолювати сусідуючі з їхніми національними територіями частини України. Також на Заході є сильні панівні течії, які є проти суверенної України. Т.зв. силові політики воліють сильну імперську Росію для протиставлення іншим великодержавам, щоби зберегти в Європі "рівновагу сил". Коекзистенціалісти признають імперську Росію з огляду на їх страх перед російською нуклеарною зброєю. Космополіти воліють велику російську імперію ніж суверенні держави поневолених народів, з огляду на їхнє припущення, що "миролюбна" російська імперія буде скорше помостом до вселюдської держави або до світового федерального ладу, а не вільні народи. Пацифісти є проти української суверенної України з огляду на відкинення ними всіх збройних методів політичної дії. Є також впливові русофільські групи, які а пріорі піддержують імперський стан Росії з уваги на їхню освіту в школах російської імперської історіографії та російської культури.

7. Не існує сьогодні якась універсальна ідеологія комунізму. Існує ідеологія російського комунізму, ідеологія тітоївського комунізму, ідеологія китайського комунізму. ОУН поборює всеціло ідеологію російського комунізму як ідеологію шкідливу для інтересів українського народу. Ідеологія тітоївського комунізму є також цілковито проти суверенних прав української нації. Тому ця ідеологія є ворожа до українського націоналізму. Ідеологія китайських комуністів рівнож ворожа до ідеї суверенної України.

8. Під поняттям "інтернаціонального комунізму" розуміємо а/ ідеологію і рух комунізму в інтерпретації російських комуністів /зглядно китайських/, себто ідеологію і рух, що є інструментами російських імперіялістів, і б/ б'юрок держав під комуністичним зверненням. "Інтернаціональний комунізм" як явище незалежне від націй і явище універсальне не існує.

9. У відношенні до різних держав, інших від Росії, в яких владу мають комуністи, розрізняємо ставлення принципове й ставлення тактичне. Принципове ставлення це відношення таких держав до питання суверенної України. Досі жодний комуністичний уряд не визнавав принципу суверенної України, незалежної від Росії. Тому ставлення ОУН до всіх тих комуністичних режимів мусить бути непримиримо вороже. Якщо різні комуністичні кліки б'ються з Росією, то така боротьба є корисна для протиросійської боротьби України, тому, що послаблює Росію. Якщо послаблення Росії, однак, створює в світі тенденцію до скріплення коекзистенційної політики вільних народів супроти Росії, тоді конфлікт всередині комуністичного б'юроку не є корисний для українських самостійницьких змагань. Зокрема, конфлікт між китайськими комуністами і Росією створює між вільними народами намагання приєднати Росію до спільного союзу проти Китаю. Та політика є крайньо шкідлива для українських інтересів.

10. Українців в Комуністичній Партії ССРСР ОУН вважає зрадниками української нації. Такою ОУН засуджує українців в органах окупаційно-колоніальної влади як тих, що пішли на службу до ворожого уряду. Українці в тих російських органах можуть себе оправдати перед своїм народом лише боротьбою проти цього колоніального режиму.

11. ОУН бореться за встановлення незалежної суверенної держави в Україні, яка об'єднуватиме всі українські етнічні землі, заселені українцями від віків і які схочуть належати до цієї держави.

12. ОУН змагає за встановлення в українській державі таких умов, в яких громадяни цієї держави могли б суверенно вибрати собі такий державний лад, який бажатиме більшість.

13. ОУН вважає, що всякий імперіялізм-колоніялізм, поневолення одного народу іншим, панування-зверхність одного народу над другими, є шкідливі протиприродні політичні концепції. Але ОУН бореться головню проти російського імперіялізму-колоніялізму і проти всякого іншого імперіялізму, який намагався би заволодіти Україною.

14. ОУН вважатиме союзниками і приятелями України всі уряди, рухи і групи, які визнають суверенницькі-незалежницькі права України у їх зовнішніх і внутрішніх виявах і які активно сприятимуть боротьбі проти російського імперіялізму. Всяке спілкування українських визвольних сил з посторонніми силами на засаді непередрішенства в питаннях незалежності і фронту проти російського імперіялізму ОУН відкидає. Критерієм для нас є виразне оприділення - рішення наперед - а не поділ на т.зв. природних і неприродних союзників.

15. Всіх росіян, які схвалюють та обороняють російський /кому=ністичний і некомуністичний/ імперіялізм супроти України - ОУН вважає своїми ворогами. Росіян, які визнають всі суверенницькі-незалежницькі права України і виступлять проти російського імперіялізму над Україною - ОУН вважатиме своїми союзниками і приятелями. ОУН активно змагатиме приєднати до своєї справедливої священної боротьби і росіян, які задовольняються своєю державою в етнографічних межах.

16. Усі національностейі, культурні, й релігійні меншини на Україні ОУН вважає співмешканцями цієї країни. Вони не повинні виступати проти інтересів України. ОУН закликає всі меншини виступити в обороні суверенницьких прав України та протиставитися російському імперсь-колоніальному поневоленню. ОУН закликає меншини в Україні /жидівську, російську, грецьку, вірменську, туркестанську й інші/ стати одним фронтом проти тиранії, народовбивства, колоніялізму, за суверенні та цивільні права всіх мешканців України. ОУН вважає всі виступи меншин України по стороні окупанта - неприхильними актами й ворожими до інтересів українського народу.

17. Український нарід є головною силою боротьби за свою суверенність. Внутрі української нації є могутній потенціал сили, яка постійно живе, тому, що змаг за власну державу, змаг до повного всестороннього суверенного самовиявлення, стремління до встановлення ладу, спертото на пошані та вияві цивільних прав людини - це природні, постійно-існуючі прикмети людського і суспільного буття. Їх жодна чужа тиранія ані протисуспільна імперська ідеологія не можуть знищити.

18. Визвольна концепція ОУН - це повне знищення російської імперії /СССР/ і російського імперіялізму. Лише в наслідок повного викорінення в російському народі імперсько-колоніальних тенденцій і заміни їх пошаною національних і людських вольностей буде гарантована безпека української суверенності. Російський комуно-імперіялізм мусить бути знищений як став знищений націонал-соціалістичний імперіялізм мімців. ОУН є за повне національне визволення всіх народів поневолених російським імперіялізмом. ОУН закликає всі ті народи до скріплення і поширення співпраці з українським визвольним рухом.

19. Російська імперія виросла в світову потугу і загрожує поневолити всі континенти. Тому ОУН мусить стреміти до створення світового фронту проти російсько-колоніялізму. Проблема знищення російської імперії є сьогодні світовою проблемою! Боротьба проти неї перестала бути лише проблемою Європи. Протидія російській агресії сьогодні є реальною в Азії, в Африці, в Америці, і навіть на тихоокеанському просторі.

20. Орієнтація на Захід, як на одну силу, що може допомогти знищити російську імперію, є невиспачальною. Крім західного фронту наступу є необхідний другий фронт - від Азії. ОУН мусить приділити рівну увагу обом фронтам. Росія не має нічого спільного з великими азійськими націями, а тому вона старається за всяку ціну створити з ними спільний фронт проти американсько-європейських великодержав. Тому українські анти-колоніальні, анти-імперські, анти-тиранські, національно-самостійницькі сили знаходять союзників в Азії! ОУН мусить надзвичайно посилити свою діяльність на цьому континенті.

21. Проблема визволення України не є регіональною політичною проблемою, не є лише "внутрішньо-совєтською" проблемою, не є лише "східньо-європейською" проблемою, а є проблемою міжконтинентальної міжнародної політики, оскільки приязнь або ворожнеча до російської імперії є глобальною проблемою.

22. ОУН орієнтується на стратегію ступеневої-етапної національної революції цілого українського народу, як на головну і найбільш реальну методу української визвольної політики. Але вперше мусить відбуватися тотожні визвольні змагання всіх інших народів поневолених Росією, і мусить йти згармонізована з тими революційними процесами всестороння сприяюча визвольна політика вільних держав. Визвольну революцію та визвольну політику вільних держав розуміємо як довгий процес систематичної анти-імперської боротьби, яка мусить перейти через етапи росту революційних сил, нищення імперських сил, розкладу російської імперської еліти, та розбудови нової російської анти-імперської еліти.

23. ОУН ставиться позитивно до всіх, навіть найменших, здобутків української нації, але вими ніколи не задовольняється. Всякі поступки Росії, малі чи більші, не схильють до заненання нашої боротьби так довго, доки Україна не стане цілком суверенною і доки вона буде залежною від Росії. Також, найбільш несприятливі умовини та втрати в наслідок ворожої агресії не склонять ОУН до відступлення від своєї визвольної політики.

24. Критеріями співпраці ОУН з посторонніми силами не є загально-ідеологічні, державно-програмові, чи які-будь соціально-економічні міркування /напр. лібералізм, соціалізм, консерватизм, католицизм, демократизм/, а їх ставлення до державної суверенності України та до її активної революційно-визвольної концепції.

25. ОУН бореться проти російського імперіалізму не лише тому, що Росія знищила українську державу, але й тому, що її державно-політична й соціально-економічна програма, а з нею і комуністично-російська імперська ідеологія, є фальшиві та шкідливі для українського народу; вони діють проти інтересів України, є руйнівчкі та небажані українським народом. Тому ОУН голосить ідеї справедливого державно-політичного й соціально-економічного ладу. Наші союзники повинні не менше звертати увагу на ідеологічну та програмову боротьбу проти російського імперіалізму.

26. Національно-визвольну революцію визначаємо як многосторонню боротьбу різними засобами, які всі є важливі рівнорядно. Це боротьба ідейна й релігійна, дипломатична й політична, повстанська й економічна, пропагандивна й психологічна, наукова й культурна.

27. ОУН відкидає світову нуклеарну війну як методу визволення України.

28. ОУН вважає концепцію співіснування між атлантийською спільнотою народів і російською імперією за протиукраїнську, ворожу концепцію. Ця концепція сприяє російському поневоленню України й утруднює українську визвольну боротьбу.

29. Концепція відірвання або вирвання України з системи ССРСР є нереальною концепцією, фантастичною, бо доки існуватиме інтегральність потуги решти російської імперії, так довго Росія не допустить до повстання незалежної від неї української держави.

30. Т.зв. націонал-комуністична концепція є для України нереальною, тому що звержне, політично-милітарне поневолення України є таке сильне, що Росія ніколи не допустить, щоби "УСРСР" /як підрядна клітина імперії/ унезалежнилася від неї; УСРСР і всі панівні політичні органи Комуністичної Партії, поліції, адміністрації, пропаганди та війська не є окремими установами від системи ССРСР, а є інтегральними клітинами імперії з центром в Москві.

31. ОУН відкидає еволюційну концепцію "усамостійнення", "усвоєння" і постепенного кращання відносин на Україні. Ця концепція засуджує Україну відректися від своєї незалежної національності та інтегруватися як частина-провінція Росії. Відступлення від політики виразно проти-росіянства /як імперіалізму/ приводить до політики в рамках російських імперських формацій. ОУН тримається політики незалежної від яких-будь російських імперських формацій.

32. ОУН ставиться прихильно до політичних проявів українських груп, які свою діяльність ведуть без співпраці з якими-будь групами російських імперіалістів і які не визнають російські імперські органи на Україні та їм протидіють. Таке саме відношення ОУН є до іншо-політичних груп створених з громадян /різних держав/ українського походження. ОУН рішуче протиставиться всім тим групам, які пропагують визнання УСРС як українську державу та співпрацю з представниками цієї колоніальної системи. ОУН протиставиться яким-будь політичним спілкуванням з російськими групами на засаді непередрішенства відносно української суверенності. ОУН вважає, що установи, репрезентуючі громадян українського походження в різних державах, повинні відсепаруватися від коєкзистенційної політики своїх урядів та піддержувати політичні фракції, які визнають українські національні змагання.

33. ОУН схвалює концепцію "об'єднаної Європи", поскільки вона основана на принципі суверенної добровільності міжнародного спілкування окремих націй. "Об'єднана Європа" одначе не сповнитися ніколи, доки в ній не належатимуть всі нації східної Європи, які є поневолені Росією. ОУН схвалює майбутній лад близьких приятелів взаємин між націями на засаді їх суверенної співучасті. ОУН протиставиться міжнародним концепціям, в яких участь України мала б бути без рішення її суверенної влади, яка кермуватиме добром і виноситиме рішення в інтересі української держави. ОУН наставлена неприхильно до таких організацій як ті Об'єднані Нації, де немає представника суверенної України, а її іменем говорить колоніаліст.

34. ОУН вважає Антибольшевицький Блок Народів найкращим форумом своєї зовнішньої політики.

Порядком обговорення.

У ПИТАННЯХ ВИЗВОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОПОНУЄМО ТАКІ ЗАСАДИ

1. Українська національно-визвольна революція, спільно з революцією поневолених Москвою націй, є нашою визвольною концепцією. Її основу є ставка на власні сили народу. Співдія і союз з вільними народами, які визнають наші цілі, є потрібним фактором у нашій боротьбі.

2. Українська Революція-антиімперіальна і антикомуністична - переводитиметься ріночасно в національному і соціальному аспектах. Вона не матиме льокального значення, а спричинить ланцюгову реакцію революційних зривів. Вона нестиме розвал імперії і комунізму кожної форми, відновляючи національні держави України й інших націй.

3. Нашими тривалими союзниками є поневолені Росією нації, що творять досі недоцінений ще чинник світової політики. Наше ставлення до чужих сил є узалежене від їх політичних планів щодо УСРС і російської імперії.

4. Війна, в якій Україна не була б визнана рівнорядним, суверенним партнером, була б війною імперіалістичною, а воюючі сторони нападниками України.

5. Одночасні координовані визвольні революції поневолених Росією націй, при мілітарній і політичній підтримці вільних народів, можуть врятувати світ перед атомовою війною.

ПРАВА ЛЮДИНИ

1. Гідність людини є непорушна. Її респектувати і охороняти є обов'язком всякої державної влади.

2. Кожна людина має право свобідно розгортати свою індивідуальність.

3. Свобода одиниці є непорушна.

4. Усі люди є різні перед законом.

5. Чоловіки і жінки є різноправні. Ніхто не сміє бути упривілегований чи упосліджений через своє походження, расу, мову, віровизнання, політичні переконання.

6. Свобода віри, сумління і свобода релігійних і світоглядових переконань є ненарушні.

7. Ненарушне виконання релігійних практик є гарантоване.

8. Кожен має право свою думку словом, письмом, образом свободно висловлювати і поширять та без перешкод має доступ до загальнодоступних джерел для вивчення бажаного. Свобода преси, інформування, через радіо і фільм є гарантована. Цензура не існує.

Мистецтво і наука, дослідження і навчання є свободні.

9. Подружжя і родина стоять під особливим опікою державного ладу.

10. Плекання і виховання дітей є природним правом батьків і їхнім обов'язком. Обов'язком держави всебічно допомагати у тому.

11. Кожна мати має право на охорону і опіку спільнотою.

12. Незаконні діти мають отримати такі самі від державних чинників умови для їхнього фізичного і духового розвитку і суспільного становища як законні.

13. Уся шкільна система є під наглядом держави.

Навчання релігії є обов'язковим, хіба, що батьки собі цього не бажали б до означеного законом віку дітей.

14. Приватні школи дозволяється відкривати, але вони мусять своїм рівнем дорівнювати державним.

15. Громадяни України мають право на згромадження без дозволу влади, але без зброї і мирно, на творення організацій, товариств, профспілок різного рода, для забезпечення умов праці чи господарських формацій.

16. Таємниця листування, поштова, телефонна, гарантується.

17. Свобідний вибір праці, свободний переїзд в бажану частину держави – гарантується, як і зміну місця перебування, студій, звання, – не існує примус до означеної праці, примузової праці взагалі не існує, хіба визначена судом в тюрмі для злочинців.

18. Мешкання є ненарушне. Обшук може тільки зарядити суд згл. законом передбачені органи за означених умов /нагла небезпека/.

19. Власність і право ділчності є гарантоване. Обмеження визначає закон. Власність зобов'язує, тому її уживання повинно служити теж добру спільноти.

20. Української державної приналежності не можна позбавити нікого, хіба громадянина, який зі зброєю в руках, або підривною діяльністю валив би українську державу.

21. Громадяни України мають право окремо або громадно вносити скарги до відносних урядів чи до парламенту.

22. Хто свободу слова, преси, навчання, згромаджень, стоваришень, листовну, поштову, телефонну таємницю, право власності, або право азилю надживає супроти прав інших громадян, моралі, конституційного ладу, чести других, виховання молоді, суспільного порядку, загально-національного добра, державної безпеки – тратить ці права рішенням Судових Властей.

х х х

1. Україна – буде народоправною, соціальною національною державою.

2. Джерелом влади є нарід, яку він виконує через вибори, голосування, і триподіл влади, законодавчу, виконну, судівничу.

3. Законодавство спирається на конституцію, виконна влада і судейська на закон і право.

4. Політичні організації можна вільно творити. Організації, які загрожують безпеці держави, є заборонені, про це рішає Суд.

5. Через приналежність чи неприналежність до якоїсь конфесії, або світогляду ніхто не може бути упосліджений у користуванні з громадянських чи державно-громадянських прав, публічних урядів і служб.

Порядком обговорення.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСУДДЯ

/Тези/

1. Необхідно накреслити лінії, по яких має розвиватися революційний правопорядок, тобто на час революції. Безправ'я – іманентна прикмета російського режиму в Україні. Привернути правовість, власне її встановити – центральна, також моральна, проблема революції.

2. За права нації, за права одиниці, за права родини – центральна справа. Треба сформулювати загальні засади української правовості і правосуддя.

3. В основі всякого порядкування має стояти людина як суспільне єство, що росте і розвивається в спільноті і для спільноти, в родині і в нації. Таке розуміння не заперечує поняття нації, вищої за одиницю якості, ані родини, якій також повинна служити одиниця.

4. Націоналізм, як великий рух духового, ідейного, етичного оновлення одиниці, вводить нові елементи і розуміння обов'язків і прав одиниці, вийшовши із вищих категорій, як від добра лише одиниці, а саме – добре нації і родини. Це мусить бути відзеркалене у дефініції елементів нашого правосуддя і включене в генеральну організаційну побудову нашого судівництва.

5. Націоналістична правовість і українська, традиційна, спираються на великих пам'ятках права: "Руська Правда", Литовсько-Руський Статут, "Правда, по котрим судиться" і т.д. Українське звичаєве право має дуже багато елементів для українського юридичного реформаторства. Християнська концепція правовості завжди ближча українській духовості, ніж позитивістична-лібералістична.

6. Українська правосвідомість і націоналістичне розуміння правопорядку – це тільки питання акценту, а не суті. Добро спільноти-нації і родини завжди стояло над егоїстичним одиниці; розгортання, скріплення, практичне забезпечування його – це є якраз акцент. Офензива спільнотного є націоналізм, офензива егоїстичного – лібералізм.

7. Російська правна система розбивала родину, національну спільноту, отже органічні клітини, в ім'я старшої громади, на словах в ім'я пролетаріату, а на ділі в ім'я інтересу російської, чужої нам окупаційної влади. Вона розбивала українське селянство, як класу, як соціально-економічну верству, як остю і заборолу біологічного і морального здоров'я нації, як охоронця традицій нації.

8. Усе російське окупаційне правосуддя в Україні мусить бути змінене. Світ російських правних інститутів діаметрально протилежний українським, які є окцидентальними, близькими до римського права. Російська форма імперіалізму – це форма тотального володіння не лише тілами уяриплених, але й душами. Отже, правна система в Україні, усе правосуддя, законодавство, судівництво мусять улягти ревізії.

9. Дух нації, її правні уявлення, моральне почуття виразно унаслідуються в народній творчості. Збірники Фольклору Гнатюка, Франка, народні пісні, приповідки, перекази дають силу-силенну оригінальних ідей для українського права.

10. Ніщо не діється поза людиною, а все діється в людині і через людину. Тому основою нашого правосуддя і правовості є людина, точніше, національно визначена, добром родини творчо обмежена.

11. Ідеї нашої правової системи мобілізуватимуть до боротьби, якщо будуть ясно й чітко викладені. Суть справи лежить у мобілізації великими ідеями, що революціонізуватимуть правний стан.

12. "Тривластя Монтеस्कє" оправдалося – влади судівничої, законодавчої, виконної.

Одна із гарантій правовості це відокремлення кожної із цих трьох головних родів влади. Повна незалежність суддів від уряду! Модифікація інституції судів присяглих!

13. Негативний або заперечливий момент в революції має велику вибухову силу. Отже, за сміливе заперечення існуючого, виразне вичислення того, чого в новому ладі не буде! Уведений в Україні російський кодекс перестас зразу зобов'язувати в усіх тих пунктах, які відраєкають класове правосуддя, російський окупаційний інтерес в Україні, суперечать свободі людини, обмежують її вольності, свободу слова, сумління, зібрань, об'єднань, суперечать приватній власності, добру родини. Зобов'язувати можуть тимчасово лише ті закони, що стосуються таких злочинів, як кримінальне убивство, грабунок, крадіж і т.п.

14. У переходовому стані діють перехідні заходи, діють за власним сумлінням українських суддів, зокрема революційних судів.

15. Важним завданням є стимулювати праці наукового характеру на тему правної системи сьогодні й у вільній Україні.

16. У формулюванні ніяк не можна говорити про те, що залишається вальорне переходною, але говорити треба про те, що не залишається! Адже революція - це зміна, валення існуючого. Взагалі нетактично ї нерозумно згадувати, що щось може залишатися з того, що Москва завела. Формулювання мусить бути комбативне, захопливе.

17. Емінентно важливо підкреслити рівність усіх перед законом. Але в аспекті приватного права /власності/ особливу опіку забезпечити над родинами бійців, засланнями, в'язнями, війсьними інвалідами та революції.

18. Особливу увагу на переходовому етапі слід надати суддям з народу, яким допоміжними будуть фахові судді. Методи покликування і способи перевірки кандидатів треба заздалегідь опрацювати, щоб часом не дійшло до самосудів. Два елементи: сумління і гарантія законності та фаховість треба зсинтезувати. У багатьох випадках муситимемо залишити вимір справедливості народному відчуттю справедливості, доки не буде створена нормальна правова система.

19. Треба завжди пам'ятати, що найкраще знають, хто прав, а хто не прав, хто злодій, а хто служив, як було можливо, народові в даному селі самі селяни. Так само в фабриках робітники.

20. Не забуваймо центральної справи: гарантії зміни на краще. Замало обіцянок; треба розбудити віру, бо "своя правда, своя воля", пан на своїй землі. Носій правди - сам народ і його здійснювач. Розбудження містики великого, вічного Києва і тут допоможе, бо освідомить народ, хто він і що без нього ніщо не останеться, бо не може статися.

21. Організаційні заходи мусять бути, зокрема, на низах практично поставлені зразу. Поки згори почне функціонувати, вже діятиме нанизу. І в цьому гарантія влади народу, власної, не чужої.

22. Треба відразу скасувати концтабори і звільнити в'язнів, крім кримінальних злочинців і ворогів української нації, напр. хрущовців, сталінців. Ніяких концтаборів не буде в Україні!

23. Необхідно уточнити, напр. в'язні за крадіж - чого!? Коли предмет крадіжки - щось із колгоспу чи сніп жита, то це взяв "злодій" зі свого, фактично, поля. Це не крадіж.

24. Таємна політична поліція в українській закріпленій державі касується! Охорону і оборону закріпленої держави проти внутрішніх ворогів перебирають суд і нормальна поліція. Встановлюється, крім того, окремі правні норми на винятковий стан, який не потребує таємної поліції в закріпленій державі. Наглі суди муситимуть бути введені і діяти по відношенню до внутрішніх ворогів, російської і про-російської диверсії в Україні, стосуючи найвищий вимір революційної справедливості супроти ворогів нашої держави.

25. Права поліції обмежується законом. Тут маємо випробувані зразки західноєвропейської дійсності, зокрема англо-саксонської. Важливо визначити компетенції суду, прокуратури, поліції, хоч би в загальних обрисах.

26. Необхідно простудіювати зобов'язуючі в Україні советські кодекси. Формально-правну і фактичну дійсність. Треба наявно бачити многогранні негативи, щоб якраз на них реагувати.

27. Боротьба за права, за справедливість - найбільший стимул революції.

Порядком обговорення.

ПОЛІТИЧНО-МІЛІТАРНІ КОНЦЕПЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

1. Майбутнє України лежить на сході Європи. Якщо хочемо здобути волю і державність української нації, мусимо здійснювати ідею і концепції АБН для цілої східної Європи, і для всього комплексу теперішньої російської імперії. Завданням України буде зв'язати ті великі простори з Європою в політичному, культурному, економічному і мілітарному аспектах, бо лише тоді Україна сповнить свою місію на грані двох світів.

2. Упадок російської імперії, може наступити в наслідок війни чи революції, змінить основну теперішню імперську систему. На її руїнах постануть нові самостійні держави, які повинні бути пов'язані політично-мілітарними союзами, для свого забезпечення і втримування Московщини в її етнографічних границях та здержування її експансії.

3. Приймаючи на увагу, що українська держава буде завжди загрожена з боку Московщини, уряд української держави повинен постійно дбати про розбудову власної, модерної, добре вишколеної, вирядженої і кожночасно готової до воєнного діла армії. Вдосконалення боєздатности, вишколу, зброї та виряду всіх трьох родів збройних сил, себто сухопутних, морських і повітряних, та постійна їх модернізація, повинні бути покладені в основу мілітарної політики українського уряду, бо тільки сильна армія буде гарантією існування та розвитку української держави.

4. Українська нація повинна плекати дух мілітаризму та кожночасної боєготовности. Проти себе вона матиме 100-мільйонову Московщину, виховану в дусі імперіялістичної загарбницької політики, яка легко не зрештє з своїх експансивних тенденцій. Українські молодечі, парамілітарні, комбатантські організації, плекання традицій українського вояцтва, відновлення козацтва в Україні, гартуватимуть наш нарід у військовому цілі. Якщо хочемо втриматися на сході Європи як самостійна велика нація, український нарід мусить плекати дух лицарськості і мілітаризму.

5. Здійснюючи політику втримування Московщини в її границях, Україна повинна змагати, щоб політично-мілітарними союзами та блоками обкружити московську державу, а тим самим забезпечити собі спокійний розвиток, та іншим усаможітненним країнам. Це вимагатиме від українських політиків великої дипломатичної вмілости і хисту, та максимум зусиль. Можливо, що й не вдасться здійснити всіх передбачених союзів і пактів, але якщо б удалося зробити їх бодай частинно, це вже було б велике досягнення української політики.

Політично-мілітарні союзи могли б бути такі:

а/Далекосхідній: Японія, Китай, Зовн. Монголія; Сибірська публіка /якщо Сибір відділиться і усаможітниться/, Ідель-Ураль, Україна;

б/ Південний пакт: Туркестан, Грузія, Вірменія, Азербайджан, Кіргізія, Півн. Кавказ, Козаки, Україна. Цей пакт можна формувати, якщо згадані країни вповні усаможітняться. Повстання Козаської держави - є доволі складне і проблематичне. В інтересі України є, щоб така козацька держава постала, бо буде добрим нашим союзником. У випадку, якщо б Московщина і далі затримала під своєю владою територію згаданих країн, треба пробувати формувати південно-азійський пакт з таких країн: Афганістан, Персія, Туреччина, Україна. Доцільність такого пакту є така, що всі згадані держави ніколи не були і напевно не будуть прихильні Московщині, а тим самим можуть стати надійними нашими союзниками.

в/ Західний союз: Україна, Білорусь, Польща, балтійські країни - Литва, Лотва, Естонія. Можна пробувати до союзу приєднати і Фінляндію. Такий західний союз гальмував би московську експансію в Європі. В нашому інтересі є існування польської держави, бо вона буде стримувати німецький тиск на схід. Було б небезпечно українській державі опинитися безпосередньо між москалями і німцями, бо як одні, так і другі не зрезигнууть зі своїх планів захоплення багатої української землі. З'єдинена Німеччина стане сильною європейською потугою, яка може в майбутньому серйозно загрожувати інтересам української держави.

Тому в нашій далекосяглій політиці є вказане, щоб польська держава існувала, навіть, якщо б вона була лихим сусідом України. Однак, треба думати, що маючи такого небезпечного сусіда як німці, Польща буде примушена шукати собі прихильників і союзників, та буде жити в згоді з Україною. З таким самим розрахунком, себто з політикою стримування німецького тиску на схід, нам буде потрібно підтримувати такі слов'янські країни, як Чехію і Словаччину.

6. Якщо вдасться оточити Московщину політично-мілітарними пактами, завданням української політики буде втримувати ці пакти якомога довше. Тому ця політика мусить бути дуже важлива, передбачлива і далекоглядна.

7. Україна повинна знайти своє місце в Європейському ринку та інших подібних європейських організаціях, які можуть постати в Європі. Становище України до ідей і концепцій об'єднаної Європи буде узалежнене від того, як це об'єднання буде оформлюватися /якщо до того дійде/, які принципи будуть покладені в основу об'єднання, і чи з точки погляду інтересів української нації, Україні відповідало б приєднання до такого об'єднання. Якщо будуть існувати Об'єднані Нації, чи можливо якийсь інший світовий форум, Україна повинна мати в ньому своє належне місце.

8. Українська держава потребуватиме щонайменше двадцять років для своєї розбудови і впорядкування народнього господарства та закріплення всіх ділянок життя народу. Цей час може бути дуже важким іспитом, чи українці здібні витримати і закріпити своє державне життя. Тому завданням українських політиків буде в тому часі вести мирну політику, щоб не втягнути Україну в будь-який конфлікт локального чи більшого масштабу. Будь-яка війна в часі закріплювання молодій українській державі є некорисна під кожним оглядом і її треба вистерігатися. Маючи це на увазі, формування політично-мілітарних блоків мусить вестися дуже вміло і обережно, щоб не викликати передчасного конфлікту з Московщиною.

9. В випадку, якщо Московщина й далі залишилась би великою потугою, а від неї відірвалася лише Україна, теперішні сателітні держави, балтійські країни, еventуально Білорусь і Кавказ, положення української держави буде трудне і загрожене, бо московський загартівницький тиск на неї буде весь час дуже сильний. Шукання добрих і надійних союзників та формування політично-оборонних союзів буде для нас кінцевою справою. На Далекому Сході Японія і Китай в'язали б поважно Москву, на півдні Туреччина та інші держави. Важливу роль на Далекому Сході відіграватиме Китай - як велика світова потуга, яка може сильно штовхувати московську імперію. Ні в якому випадку не належить допустити, щоб Китай спілкувався з Москвою, або ставився вороже до України.

10. Боротьба Української нації за визволення і усамостійнення не припиниться, а буде продовжуватися далі, якщо б у результаті війни чи революції був подоланий лише комуністичний режим, а московська імперія підтримувана чи фаворизована західними великопотугами залишилась далі існувати в незмінному територіальному комплексі, і неможливила поневоленням народам їхнє визволення.

Всі дискусійні матеріали, друковані в тому числі, є призначені лише для внутрішнього вжитку. Завваги, побажання, думки чи становища надсилати організаційним шляхом. Інспірувати дискусії та обговорення.

МАНІФЕСТАЦІЯ І ЗДВИГ СУМ-У

В суботу, 8-го липня, в Лестері відбулася велика маніфестація в 50-річчя Української Національно-Визвольної Революції, 25-річчя Постанови УПА, а рівночасно і річний Здви́г СУМ-у. В маніфестації і в здви́гу взяло участь понад 7 тисяч українців, в тому числі 1500 юнацтва СУМ-у і 106 членів Пласту.

Маніфестація і здви́г проходили під патронатом Ювілейного Комітету, зложеного з представників українських установ. Практичне керівництво тієї великої імпрези спочивало в руках Крайової Управи СУМ-у.

З представників з поза терену Англії на маніфестації і здви́зі виступали мїр. О. Коваль, голова ЦУ СУМ-у, і мїр. А. Мельник, голова ШУЕН. Від українців з терену Англії виступали їх Експеленція Кир Августин Горняк, Апостольський Екзарх Української Католицької Церкви, а Протопресвітер С. Молчанівський, Голова Української Автокефальної Православної Церкви, проф. Р. Місовський, голова СУБ-у і голова Ювілейного Комітету і Я. Деремєнда – голова КУ СУМ-у і Ділового Комітету. Функції коменданта здви́гу і маніфестації сповняв М. Гринюк, заступник Голови КУ СУМ-у. Від Пласту виступала п-ні А. Герасимович.

Як Денні Накази, так привітання, промови і резолюції були наповнені заявами, ствердженнями й закликами, що в'язалися з тими роковинами, які в цьому році відзначаються. Крізь це пробивалася виразно теза трьох поколінь, життя і діяльність яких в'язалися з півстоліттям боротьби за державність. Перше покоління – це ветерани Визвольних Змагань, які започаткували теперішній період боротьби проголошенням самостійности України в 1917-18 роках. Друге покоління – це ті, що після Визвольних Змагань провадили дальше боротьбу за державність підпільними, революційними методами, які створили СУН і УПА та державницькі Акти з 1938 і 1941 років, і які сьогодні стоять в авангарді тієї боротьби. Третє покоління – це українська молодь в Краю і на чужині, якій, мабуть, припаде завдання довершити Визвольні Змагання побудовою УССД на руїнах московської імперії.

Після офіційної частини відбувся маніфестаційний похід до Пам'ятника Незнаному Воякові, де в присутності СУМ-у, Пласту і членів Ювілейного Комітету, під звук Українського Національного Гімну голова Ювілейного Комітету зложив вінок на згадку Поляглим Борцям За Волю України.

У вечірніх годинах відбувся концерт і конкурсіві змагання груп мистецької самодіяльности, і виступ групи Пластунів.

Весь здви́г, маніфестація і концертна частина були проведені в належному порядку і на високому рівні. Організаторам того багаточисельного зібрання у центрі і всім допоміжним чинникам у терені належить ся признання і подяка.

ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ УПА В ЛОНДОНІ

В продовженні до попередніх настанов ЦП у справі відзначення 25-річчя УПА в Лондоні і в терені, отчим інформуємо про стан і заходи під цю пору.

Тому два тижні покликано в Лондоні Комітет для відзначення 25-річчя УПА, до якого увійшли: сотн. М. Білий-Карпинець – голова, інж. Т.І. Кудлик – секретар, М. Захарчук, М. Гайва, п-ні Лаврушка, В. Капустинський і В. Рівний – члени. Всі вони творять ділову управу загального Ювілейного Комітету, який складається з представників ОБВУ, СУБ-у, СУМ-у, ОУЖ, Пласту, УІС, УВС, та інших.

Після довгих старань у підшуванні відповідної залі, рішено в остаточному відсвяткувати 25-річчя УПА в Лондоні в дні 8-го жовтня. На день 15-го жовтня залі не було можливо знайти.

Цей комітет придержується давніше висловленої думки в тому, що хоча його діяльність обмежуватиметься в основному до підготовки Свята

УПА в Лондоні, репрезентативні функції цього комітету простягатимуться на цілий терен, щоби цим шляхом надати всім нашим діям одноцілого, завершеного зовнішнього спрямування та форми.

Ювілейний Комітет підготовляє до випуску збірку матеріалів, які будуть помічними для клітин у терені.

В зв'язку з повищим, наші попередні зарядження і настанови в тій справі уточнюємо в слідуючий спосіб:

1/ Академія в 25-ті Роковини Постанови УПА в Лондоні повинна мати загально тереновий характер і буде першою, якою започаткується відзначення роковин УПА за округами й громадами.

2/ Окружні і громадські святкування можна планувати в терені на 15-го жовтня і наступні дати.

3/ Поробити заходи, щоби ціла південна Англія взяла масову участь у центральному Святі УПА в Лондоні в дні 8-го жовтня. Громади з середушюю і північної Англії повинні вислати на це свято до Лондону своїх представників, присутність яких пов'яже символічно це свято з цілим тереном.

Клітини, які підготовляють відзначення 25-річчя УПА на 28-го або 29-го жовтня, справу доповідачів розв'язуватимуть місцевими силами, бо від ТП їх не можна буде одержати.

Всі організаційні клітини повинні готуватися до відзначення Свята УПА внутрішнім порядком в дні 14-го або 15-го жовтня короткими організаційними сходами. Матеріали будуть надіслані.

ІНФОРМАЦІЯ ТА ВИСНОВКИ В СПРАВІ КАДЕТСЬКИХ ГУРТКІВ

1/ Зорганізування і здержування при СУМ-і в Ноттінггамі Української Кадетської Школи було переведене організаційними й громадськими чинниками за відомом та апробатом Теренового Проводу. За чисто військову сторінку праці того гуртка відповідає наша Військова Референтура, а на зовні ОБВУ. За вишкіл ідеологічний відповідає Референтура Молоді і Юнацтва, а на зовні СУМ.

2/ Дозвіл на зорганізування того гуртка дано з тою ціллю, щоби на практиці виэкспериментувати всі можливості, позитивні та, евентуально, і негативні сторінки того шляху, маючи на увазі настанову вищих чинників, згідно з якою всі наші юнацькі кадри повинні б одержати відповідний військовий вишкіл. Цей експеримент ще не закінчений, а тим самим на протязі якогось часу ця справа обмежується лише до Ноттінггаму. Про дальші пляни та евентуальні заходи будуть окремі, розроблені в подробицях, вказівки.

3/ Вся рекляма в нашої і в чужинецькій пресі, публичні виступи тої кадетської школи перед українцями і чужинцями входить у наш загальний план експериментальних досліджень, і це не повинно нікого дивувати.

Подання до відома ширших членських кругів повищих висновків та інформацій зумовлюється невластивою настановою та інтепретацією тої справи в деяких місцях, що ускладнює нашу дію на цьому відтинку. Подруги і Друзі повинні пам'ятати, що наша сітка таки контролює терен, і що в так важливих справах місця на приватню ініціативу ще не було, немає і бути не може.

Від Редакції:

Це число "Бюлетеня ТП" появляється знову подвійним в ціні 2 шілінги за примірник. Всі матеріали повинні бути подані до відома членів Організації. З важливішими повинні бути ознайомлені симпатичні й організовані прихильники на сходах.

=====

БЮЛЕТЕНЬ

Т.П. ОУН(В.Б.)

Ч. 5 /79/

Вересень-Жовтень, 1967

Рік X

В 25-ТУ РІЧНИЦЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Двадцятьп'ять років від створення УПА – це доволі довгий проміжок часу, щоби безпристрасно й об'єктивно, вже з історичної перспективи можна було оцінювати значіння тієї події. УПА виникла у волинських лісах під час німецької окупації України в 1942 році, підносила зброю проти гітлерівської Німеччини, яка в тому часі була найсильнішою мілітарною потугою. Маючи підтримку в народі, УПА своєю дією скоро охопила цілу Волинь і Полісся, поширила свої дії на всі ЗУЗ, швидко опанувала терени центральної України. При відступі німців з України УПА виявилася настільки морально й мілітарно сильною, що могла роками змагатися з найсильнішою тоді більшовицькою армією. Без доставки і без запасів зброї, без ніякої зовнішньої допомоги і, навіть, без тривкого зв'язку із зовнішнім світом, поставлена фронтом проти Москви, УПА мусіла переорганізуватися, розсіятись та піти в глибоке підпілля, щоб у відповідному часі виступити з народом до чергового змагання за Українську Самостійну Соборну Державу.

Майже весь період відкритої, широкої збройної боротьби УПА проти наїзників проходив в атмосфері нечувано брутальної пропаганди ворогів і в обличчі майже повного промовчування не тільки т. зв. вільного світу, але і наших декстрих еміграційних кругів. Одно і друге відбилося на тому, що навіть сьогодні, на порозі 25-тих роковин від дати постанови УПА, цей період нашої, української, визвольної-революційної боротьби, стає часто недооцінюваним. Сдначе багатолітня боротьба у винятково несприятливих обставинах, героїство бійців і командирів УПА, великість і святість ідеї української державности проломлюють світ брехні й насильства. Це, що в першому періоді минулої війни будував український народ руками, мозгом і життям своїх революціонерів, стає помало здобутком епохи, прикладом наслідування народів, пропелеткою нової стратегії воєн.

Яке ж, конкретно, значіння має УПА для українського народу і яке місце здобула УПА в історії? Це питання, над якими потрібно сьогодні застановитися.

Українське культурне відродження ХІХ-го століття мусіло проявитися теж і в політичній площині, а завершенням першого етапу цього процесу стали Визвольні Змагання 1917-21 рр. і створення державности. Хоча період самостійности України нетривав довго, то від цього часу український народ змагав до відновлення втраченої державности. Виразником цих змагань стала від 1929 року ОУН, яка мобілізувала революційні настрої народу і підготувляла на відповідний момент всенародний зрив. Започаткування другої світової війни, пересування кордонів і зміна окупантів України цього революційного кипіння не переривали, а протилежно – сприяли поширенню настроїв на всю Україну, зокрема в під-більшовицьку дійсність.

Український народ дивився на німецько-більшовицьку війну як на початок кінця своєї неволі, що унагляднилося в Акті 30-го Червня 1941 року, яким ОУН проголосила відновлення української державности. Тодішня німецька політика на Сході Європи пігла проти бажань українців. Тимчасове Правління у Львові стало зліквідоване, а по цілій Україні розпочалися репресії, спрямовані на придушення волі народу і на перемінення території України в німецьку колонію.

Перед українським народом стала велика дилема: погодитися з аспіраціями й замірами гітлерівської Німеччини, стаючи погноєм Третього Райху, продуцентом його засобів та доставцем невольничої робочої сили, чи шукати примирення з більшовицькою Москвою, своїм доцьогочасним катом, і виступати спільно проти гітлерівської Німеччини? Ні одна можливість, ані друга можливість не відповідали духові, волі й політичному розумові українського народу. Перед українським народом стояла

лише одна можливість - організувати й мобілізувати свої власні політичні й збройні сили, а в центрі наших прямих поставити інтерес власної нації, борючись як проти гітлерівської Німеччини так і проти большевицької Москви, якої тоді в Україні вже не було, але яка не лишала нашого народу в спокої. Кульмінаційною точкою в мобілізації тих сил предбачалося можливість використання ситуації для здобуття і закріплення свободи і державности.

Між тими двома силами, які змагалися на Сході Європи, УПА виступила як третя сила, сила українського народу, який не бажав зв'язати свою долю з гітлерівськими чи большевицькими окупантами. Швидкий ріст УПА серед цих найбільш несприятливих обставин являється найкращим свідченням як про правильність вибраного шляху так і про державницьку свідомість українського народу, який дав УПА повну піддержку, ділив з нею всю долю і недолю в періоді широкої повстанчої боротьби, і який став для неї місцем остой в часі реорганізаційних заходів та полем живучости і дії у глибокому підпіллі на протязі останніх 15 років.

В часі другої світової війни одинокою діючою політичною силою в українському народі була ОУН. Вона мусіла брати на себе повну відповідальність за події, що відбувалися в Україні. Створення УПА було теж справою ОУН. Однак з того приводу створення УПА не можна uważати твором лише тої одної політичної організації, бо "вину" за те, що в цих часах діяла лише ОУН, хіба поносять усі ті партії, які в цих важких часах не проявляли активності. Існуючий мельниківський відлам ОУН в своїй ненависті до бандерівців не міг бути співпартнером. УПА поповнювали не самі бандерівці, але всі українці, які бажали боротися за волю України.

Коли переводиться історичну аналогію, то сьогодні Армії УНР ніхто не uważає армією лише соціалістів, що були тоді при владі, але визнається її всенародною українською армією. Тимбільше всенародною українською армією є УПА, яка зросла з народної гущі й поповнювалася всіма верствами населення, членами чи прихильниками різних діючих перед тим політичних угруповань, людьми з усіх земель України.

В процесі розвитку Української Національно-Визвольної Революції великою заслугою УПА є чітке визначення цілей боротьби. Від багатьох десятиліть наші вороги пов'язували українське відродження з німецькими інтригами на Сході Європи, а від Берестейського Миру, ведена в тому змислі пропаганда на Заході, знаходила навіть відгук. Це ще більше ніби унаочнювалося з хвилиною, коли з хвилиною вибуху німецько-російської війни український народ не задекларувався по стороні зненавидженого московсько-большевицького режиму. Проголошення 30 червня 1941 року Акту Відновлення Державности, підпільна боротьба ОУН, створення і розбудова УПА та її боротьба проти німецького наїзника в роках 1942, 1943 і в першій половині 1944 рр. не лише врятували український народ від політичної дискредитації у світі, але видвигнули його як самостійний чинник, довкруги якого вже від осені 1943 року зачали гуртуватися революційні сили інших народів східної і центральної Європи. Ці факти вплинули теж на думку західних політичних кругів, у висліді чого національно-державницькі аспірації українського народу, по мимо сильної пропагандивної акції большевицької Москви, знаходять піддержку і визнання.

Однак, найважливіше значіння УПА є таки в силі і в ширині її розгорнення. Факти накидаються історії вагою їх потенціалу. В другій світовій війні український народ, по мимо несприятливих обставин, був спроможний створити потужну силу. Командування УПА потрапило цю силу озброїти і вишколити, не маючи ніякої допомоги із зовні, умундурувати її, забезпечити прохарчуванням, ліками і шпиталями, та роками зводити затижні бої з наймогутнішими в цих часах арміями. Був період, коли Москва шукала підмоги в боротьбі з УПА від комуністичної Польщі та Чехословаччини. Лише по багатьох роках найжорстокіших репресій на цьому українському народові, після палення лісів, сіл і міст, масових депортацій, розстрілів, ув'язнень і тортур, могли її чиновники та військові з'єднання почуватися свободніше в Україні. Але тоді вибухли заворушення, штрайки й повстання у концтаборах. Боротьба УПА і дії українського революційного підпілля, хоча не осягнули ще наміченої мети - Української Самостійної Соборної Держави, то все таки змусили Москву до багатьох уступків на користь дальшого визвольного процесу.

Ця боротьба викликала в СРСР у роках 1952-56 важку кризу, якої ця тюрма народів не переживала попередньо, і в наслідок якої самі кремлівські сатрапи мусіли обплюгавлювати свою попередню історію. Ця криза знищила Сталіна і його культ, з"їла Берію, Маленкова та інших, пустила плазом Хрущова. Своєю боротьбою під проводом ОУН-УПА український народ врятувався від неминучої заглади, бо ще Сталін підготував і в частині здійснював плани повного розпорошення українців в просторах СРСР. Ця боротьба відсвіжила волю народу, загострила його національно-державницькі почування, створила нові міти, нове героїство, які всякають у народ, готуючи його до чергових чинів. Ця боротьба вивела Україну в світ як окрему національну одиницю зі своїми стремліннями й політикою, зі своїм політичним розумом і чинами.

Відзначаючи сьогодні 25-річчя з дня постанови УПА наші думки й почування линути найперше до всіх тих бійців і командирів УПА, які згинули у вирі боротьби, залишаючи нам і наступним поколінням ніколи немираючу славу і честь Української Зброї. Вони, а між ними і їх Провідник і Командир Роман Шухевич-Чупринка, живуть і житимуть в душі народу, пориваючи його на все нові державницькі чини. Наші думки, почування і вислови признання та піддержки линути до всіх тих Друзів і Подруг, які в глибокому піспіллі продовжують з нечуваною стійкістю і завзяттям це велике діло - боротьбу за державність. Наші думки линути до матерів і жінок, до сиріт і до калік, які втратили батьків, дітей і мужів у тій боротьбі, але які, не гірше своїх Героїв, видержують у важких обставинах, не каються і не вирікаються, знаючи, що кожне велике діло потребує великих зусиль і жертв.

В добі, коли падають імперії світа, прийде черга й на останню - московсько-большевицьку імперію. Будучи спрагнений волі, український народ використає чергову нагоду і досягне перемоги. На всіх нас - тих, що в Україні і тих, що на чужині, лежить великий обов'язок готувати сили на цю чергову нагоду й потребу. На спочинск чи відпруження місця не має, бо хід історії не здержується на місці. Хай ця наша скромна пригадка про УПА в 25-річчя її постанови стане закликком для усіх, а зокрема для тих, що є в рядах ОУН, до пожвавлення і посилення зусиль на шляху боротьби, щоби в черговому чвертьстолітті українська нація стала суверенним господарем своєї землі, і щоби 50-річчя постанови УПА були відсвятковані у вільному Києві, столиці України.

-----:-----
ПРИСЯГА ВОЯКА УПА

Я, воїн Української Повстанчої Армії, взявши в руки зброю, урочи-сто клянуся своєю честю і совістю перед Великим Народом Українським, перед Святою Землею Українською, перед пролитом кров'ю усіх Найкращих Синів України та перед найвищим Політичним Проводом Народу Українського:

Боротись за повне визволення всіх українських земель і українського народу від загарбників та здобути Українську Самостійну Соборну Державу. В цій боротьбі не пожалію ні крові, ні життя і буду битись до останнього віддиху і остаточної перемоги над всіма ворогами України.

Буду мужнім, відважним і хоробрим у бою та нещадним до ворогів землі української.

Буду чесним, дисциплінованим і революційно-пильним воїном.

Буду виконувати всі накази зверхників.

Буду суворо зберігати військову і державну таємницю.

Буду гідним побратимом у бою та в бойовому житті всім своїм товаришам по зброї.

/Текст затверджений УГВР і введений наказом Головного Військового Штабу ч. 7. з 19 липня, 1944 р.

-----:-----

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПА

Друга світова війна внесла побіч нових елементів з ділянки техніки, що змінили стратегічне і тактичне обличчя війни, ще один дуже важливий елемент: територіальну партизанську і підпільну війну.

Як масове явище виступали на арену воєнних дій цілі народи, продовжуючи війну навіть тоді, коли їхні регулярні армії ворог розбив і зліквідував. Виступали і такі народи, що своїх регулярних армій зовсім не мали. Виступали один по одному так, як викликали їх на воєнну арену історичні події.

Форми цієї боротьби в різних народів і в різних фазах війни були різні, як теж різні були політичні концепції, на яких ця боротьба базувалася. Здебільшого це інтервенційні концепції, зор'єнтовані на одну з воюючих великодержав і дуже часто цими великодержавами інспіровані.

Український народ спромігся побіч інших концепцій на самостійницьку концепцію, що без орієнтації, без зв'язку й допомоги від будь-якої з воюючих сторін, знайшла активну підтримку найширших народних мас.

Зовнішнім виявом цієї концепції, а zarazом і її реалізатором, було українське визвольне підпілля, як політична сила, і Українська Повстанська Армія, як збройна формація.

До цього часу питання організаційної структури цієї збройної формації не було ще висвітлене, коли не згадувати деяких статей і мемуаристичних публікацій, що займалися цим питанням фрагментарно й посередньо.

Заки перейти до самої теми, хочу звернути увагу на існуючу також і в нас, плутанину понять "партизанський" і "повстанський". А нам бодай треба б їх конечно від себе відрізнити.

Партизанщина походить від латинського слова "pars,-tis" частина, й уживається на окреслення частини воюючої регулярної збройної сили, яка у ворожому запллі, послуговуючись окремими методами виконує окреслені оперативні і тактичні доручення свого командування, доручення, яких в силу обставин не можуть виконати регулярні фронтові частини. Характеристичною рисою партизанщини є те, що вона не знає поняття території такою, як її розуміє регулярна армія і за неї вона не воює. Вона знає тільки терен, тобто поземелля, яке менше чи більше надається щоб завдати ворогові втрат і яке дає менші чи більші можливості для збереження власних сил.

У випадку УПА окреслення "повстанська" є не лише метрикою її народження, не лише її генезою, але й означенням, що підкреслює її суверенність та незалежність. Її поява є суверенним виявом волі народу до самостійного життя. Вона має свій керівний осередок на рідних землях і жодна постороння, чужа сила не має впливу на його рішення і виконність цих рішень. Її питома стратегічна концепція не перерішує ані її організаційної структури, ані тактики. Ці елементи є зумовлені обставинами, в яких доводиться провадити боротьбу.

Коли йдеться про тактику УПА, то вона є партизанська, і якщо побіч окреслення "повстанська" в деяких випадках уживатиму і другого - "партизанська", то тільки в тактичному, а не концепційному розумінні.

Приступаючи до обговорення організаційної схеми УПА, тобто організації і дії керівних органів, беру до уваги 1944 р., бо в тому році замикається один її період, диктований однією ситуацією, тобто німецькою окупацією. Беру цей момент ще й тому, бо в половині того року УПА дістала своє політичне вивершення у виді Української Головної Визвольної Ради /УГВР/.

Хочу подати по можливості статичний переріз, а не історичний нарис, бо це друге не вміщалося б у рамки однієї статті.

Територіальний поділ

Із характеру УПА як народної, повстанської збройної сили, що веде боротьбу проти окупанта в його запллі, з політичної концепції

цієї боротьби та стосованої в ній тактики впливала її організація. Поділ на стосовані в регулярних арміях чітко окреслені одиниці й роди військ не міг мати примінення в УПА на цьому етапі боротьби, якщо ця боротьба мала бути успішною. При творенні організаційної структури треба було узгляднити два принципи:

збереження єдності і цілеспрямованості всього руху /стратегічна централізація/,

і забезпечення якнайбільшої оперативності відділів /децентралізація виконності/.

Збереження цих принципів гарантував територіальний і адміністративний поділ. Із вимог конспірації зв'язків і постачання треба було дотримуватися адміністративного поділу території окупантом, вводючи тільки незначні, географічними і тактичними моментами диктовані, корективи.

Отже ціла територія, на якій діяла УПА, розподілялася на такі краї:

1. Північний Край /Волинська й Житомирська області/,

2. Західний Край /Львівська, Тернопільська, Станиславівська, Чернівецька й Дрогобицька області, та Перемищина з Лемківщиною і Холмщиною/,

3. Південний Край /Вінницька й Кам'янець-Подільська області/

і відповідно до цього поділу діючі на окреслених теренах сили мають назви УПА-Північ, УПА-Захід і УПА-Південь.

Наступною й найнижчою територіальною одиницею є Воєнна Округа. Це одиниця, яка не покривалася з існуючим тоді окупантським адміністративним поділом, а була тенденція зрівняти її з межами совєтської області, яку німці поділили були на кілька своїх округ. Таке розмежування Воєнних Округ, хоч не без винятків, було проведене на терені дії УПА-Захід, який ділився на 6 Воєнних Округ, а саме: I, ВО - Львів-місто /її нечисленні відділи квартирували в Янівських лісах/, II, ВО - Львівська область і Холмщина, III, ВО - Тернопільська область, IV. ВО - Станиславівська й Чернівецька область, V. ВО - Дрогобицька область і VI. ВО - Перемищина й Лемківщина, тобто південна частина тієї території, що пізніше в історії відіграла велику роль під назвою Закерзоння. Неможливо було застосувати цей принцип у такій мірі на терені УПА-Північ, де важлива ворожа постачальна артерія, шлях Львів-Київ диктував інший поділ.

Штаби

Головний Військовий Штаб /ГВШ/ як орган керівництва Головного Командира УПА складається із шефа штабу і наступних відділів:

- I. Оперативного
- II. Розвідувального
- III. Вишкільного
- IV. Організаційно-персонального
- V. Тилового
- VI. Політично-виховного.

Оперативний відділ розпрацьовує бойові акції, координує і керує ними при допомозі загальних інструкцій та конкретних наказів, розпрацьовує плани та тактичні заходи на різні фази боротьби і окремі ситуації, планує і керує великими рейдами важливішого політичного значення та більшого територіального засягу, дає загальну оцінку становища, забезпечує всі терени здобутими мапами і налагоджує власну продукцію мап.

Підпорядкованим цьому відділові старшинам для тактичних завдань, які були тільки при штабах двох найвищих шаблів у структурі УПА, тобто при ГВШ і КВШ, припадало подвійне завдання: першим з них було розпрацьовувати на евентуальне майбутнє плани здійснення партизансько-діючих відділів у фронти: другим вже практичним їхнім завданням було організувати партизансько-діючі фронти і керувати їхніми акціями у випадку появи небезпеки, що загрожувала двом або більше територіальним одиницям, чи лише одній, але для відсунення якої потрібна була концентрація сил не тільки з одного терену.

Якщо такі фронти були творені на теренах більше, ніж одного краю, або силами більше, ніж одного краю, то організування і керівництво ними належало до компетенції старшин для тактичних завдань УПА при ГВШ. Якщо такі акції могли бути проведені в межах і силами одного краю, то ними керували старшини для тактичних завдань краю.

При цьому треба зазначити, що в таких випадках не йшлося про концентрацію усіх сил даної територіальної одиниці чи одиниць, а про якусь їхню частину, бо опорожнення цілого терену створювало потенціально небезпеку й на інших місцях.

Розвідувальний відділ **зосереджує**, розпрацьовує і використовує увесь розвідочний і контррозвідочний матеріал.

Вишкільний відділ опрацьовує напрямні і програми вишколу, програми старшинських і підстаршинських шкіл, організує і керує безпосередньо навчанням у старшинських школах, зосереджує весь досвід боротьби і розповсюджує його окремими вишкільними інструкціями, опрацьовує і видає правильники та різну військову літературу, керує рівномірним розподілом закупленої чи здобутої ворожої військової літератури.

Організаційно-персональний відділ опрацьовує організаційні схеми, проводить реєстр стану, полагоджує персональні справи, **господарить** відповідно до потреб кадрами старшин і інших фахівців.

Тиловий відділ виконує свою складну і важку в підпільних умовах боротьби функцію при допомозі служб озброєння, постачання і санітарної служби. До нього належать ведення реєстрів різномірної зброї і муніції /УПА вживала зброю різних армій/ як уживаної так і маґазинованої, центральна господарка зброєю і муніцією, реорганізація і уніфікація озброєння на поодиноких теренах, центральне керівництво в постачанні харчами, одягом, взуттям, організування і рівномірний розподіл ліків і всякого санітарного матеріалу, вивінування польових шпиталів. До нього належало також планування і організування виробничих підприємств різних ділянок.

Політвиховний відділ, хоч він останній в структурі штабу, все ж таки він найважливіший. Він вказує мету боротьби, обґрунтовує її, проєктує політичну тактику, накреслює перспективи боротьби. Формация того роду як УПА є формацией з дуже виразним політичним характером і цей момент мусів бути узглядений в її структурі. Вона зродилася з політичної конценції і, організуючись на принципі добровільності, мусить здобувати передусім симпатії й підтримку власного населення та відзвук серед чужих народів, мусить намагатися деморалізувати й демобілізувати ворога. Отже вона мусить мати розбудований виховно-пропаґандивний апарат, який міг би високо підняти моральний, ідейний та політичний рівень власного вояцтва і його публічними виступами, особистим прикладом і, що найважливіше, політично цілеспрямованими акціями перетворити УПА в політично-пропаґандивну силу, доповнюючи такий її характер відповідно до ситуацій видаваними листівками і пресою.

Безпосередньо підпорядковані Головному Командирові УПА інспектори виконують функцію його контрольного органу на всій території дій УПА.

Шефові ГВШ є підпорядкована служба зв'язку, що своєю мережою зв'язує його з Головним Командиром, начальниками поодиноких відділів та краями, і центральний технічний зв'язок /ЦТЗ/.

Структура крайових військових штабів /КВШ/ така сама, як ГВШ. Вони мають ті самі відділи і служби за винятком ЦТЗ і виконують ці самі функції на територіях поодиноких країв, а в випадках перервання зв'язків з Головним Командуванням вони є найвищим керівним органом на терені своєї дії.

Військовий штаб воєнної округи /ВШВО/ в своїй структурі відрізняється від попередніх тільки тим, що не має старшин для тактичних завдань, а командир ВО не має інспекторів. Інший також є характер роботи цього штабу.

Відмінно, як в інших збройних формаціях цього роду, в УПА територіальний поділ зупинився на досить високому шаблі. Дальший кроки вниз скривали в собі небезпеку надмірного роздріблення диспозицій-

них осередків і позбавлення дієздатності бойових одиниць. Дальший територіальний розподіл міг мати добре застосування у випадку бойової організації, яка веде підготовку до загального зриву-повстання, а вміжчасі займається розвідною, саботажною й диверсійною акціями, але не у випадку УПА, яка була наставлена на ведення бойових дій. Впрочім цей принцип стосований в інших генерально був узглядений також і в УПА, але тільки в окремих ділянках штабової роботи, яка потребувала допоміжного адміністративного апарату.

Коли Головне Командування є стратегічно-координаційним центром, а КВШ виконує цю функцію на окресленому терені то Воєнна Округа це той шабель у структурі УПА, на якому починається безпосереднє керівництво збройною силою та її акціями. Дальше йде вже тактичний поділ.

Величина території, кількість населення, його настрої й бойова готовість, теренові можливості, потреба й доцільність - це ті фактори, що рішали про кількість і якість відділів на терені Воєнної Округи. Всі відділи Воєнної Округи творили групу УПА. Кількість їх на теренах поодиноких Воєнних Округ була різна й доходила до тридцяти. Відділ в системі УПА це найнижча, самостійна діюча бойова одиниця.

Всі перераховані дотепер шаблі на конструкційній драбині УПА не дають жодного уявлення про її силу, не є жодними поняттями, які в уяві неознаюмленого викликали б конкретний образ. Щойно уточнення, що відділ - це сотня, до певної міри відкриває серпанок мряки. Тільки до певної міри, тому що партизанська сотня не є таким конкретним поняттям, як сотня регулярної армії, навіть тоді, коли ці сотні, як в УПА, побудовані за чітко окресленими схемами. Коли в регулярних арміях виховання, вишкіл, техніка й сама складність машини, якою є армія применшують у великій мірі значення індивідуальності, то в партизанській частині індивідуальність командира має незвичайно велике значення. Дві чисельно однакові сотні, з однаковим вогневим випосаженням і однаковим вишколом, є дві зовсім різні сили, вартість і вагу яких визначають перепусім якості сотенних.

Курінь і загін

Збройна сила ВО, тобто Група, складалася з відділів або як ми вже уточнили, із сотень, з яких кожна підпорядкована безпосередньо командирові ВО. Тільки у випадках потреби для переведення більших акцій, що вимагали концентрації більшої сили, сотні по 3-4 були лучені в курені, а два і більше куренів творили загін. Об'єднування в курені й загони для ведення зачіпних акцій відбувалися тільки на наказ командира ВО. На функції курінних були визначувані кращі командири відділів, що входили в склад куренів. Командування над загонем перебирав з правила командир ВО, або начальник його штабу. Тільки для ведення оборонних акцій квартируючі в сусідстві відділи могли самі об'єднуватися в курені, якщо не було можливості на час дістати на це згоди чи наказу від зверхника, а потреба такого об'єднання була очевидна. На такий випадок командири куренів були завчасу визначувані при розташовуванні відділів у терені. Тільки у виняткових випадках на деяких теренах діяли курені як постійні бойові одиниці.

Виминання посередніх організаційних шаблів як постійно діючих одиниць було диктоване вимогою можливо на якнайвищому командному шаблі пізнати добре силу й вартість кожної складової частини групи і забезпечити відповідно до потреб успішне керування операціями. Момент безпеки перед великими наслідками евентуальної ворожої інфільтрації був тут також врахований.

Для квартирування відділи мали повизначувані доволі широкі райони, а часто перекигування їх з одного в інший район доводило до того, що кожний відділ у кожному закутку Воєнної Округи почував себе вдома. Це підносило його здатність маневрування, а тим самим бойову вартість на кожному місці ВО залежно від потреб. Із важливіших негативів цієї конструкції, яким - з уваги на великий віддаль від командного осередка - була трудність у зв'язках і в наслідок цього в наглих випадках брак відповідних наказів рівноважилися впливаючим із нього позитивом, бо виробляв у командира відділу почуття відповідальності і сприяв виявові ініціативи.

А коли ще додати, що "місце постою командира ВО є в сідлі", як ви-
магало зверхнє командування, що він нахотівся в постійному рухові
і був завжди там, де відділам загрожувала, чи могла загрожувати,
небезпека, де його присутність була конечна, то і цей негатив зна-
чно блідне.

Самооборонні відділи

Були ще й інші аргументи, які промовляли за дальшим територія-
льним роздрібненням і творенням локальних бойових одиниць, аргуме-
нти, розцінювані зокрема з аспекту оборони населення перед ворожим
терором. До них належали: добре знання терену і людей, а в наслідок
цього кращі можливості розвідки, підступу, засідки чи відвороту і
значно вищий ступень завзяття в обороні річного села. Їм у протива-
гу виявлялися також і великі негативи: погубне для партизанської
частини засиджування на одному місці, сприяння деконспірації, пле-
кання локального патріотизму, холодно невикалькульовані рішення,
а у випадку невдач і людських втрат – образ вбитих синів, братів,
мужів чи батьків викликав серед населення заламання і зневіру.

Але й це складне питання знайшло розв'язку в організації т.зв.
Самооборонних Кушових Відділів /СКВ/. Всього беззатятий і охочий до
цього елемент одного чи кількох сіл, був організований у відповід-
ні бойові одиниці і конспіративно, звичайно ночами, вишколюваний.
Це звичайно були цивільні люди, що мали заховану зброю подомах, які
у випадку небезпеки, зокрема ночами ставали в обороні села. Ця ро-
зв'язка не є оригінальна, але й не копійована. Вона була стосована
в інших країнах рівночасно і скоріше, зокрема широко стосували її
червоні китайці в боротьбі проти японської окупації. Так отже побіч,
умовно називаючи, регулярних частин УПА існували нерегулярні мілі-
ційні одиниці, що зокрема вживані на відкритих теренах, де не могли
постійно квартирувати відділи, давали позитивні наслідки.

Озброєння

Озброєння відділів УПА є диктоване партизанською тактикою,
якою вони послуговуються. Відділи УПА – це піхотинські сотні, побу-
довані й озброєні за двома схемами: схема 1 /легка/ – 168 людей,
озброєні в рушниці, легкі скоростріли, автомати, пістолі, ручні
гранати, вибухові речовини і схема 2 /тяжка/ – 186 людей з тим
самим озброєнням із додатком трьох станкових скорострілів і трьох
мінометів калібром не вище 82 мм.

Дуже рідко і тільки на терені УПА-Північ були організовані і
вживані кіннотні відділи та артилерійські батареї. Вони були при-
ділювані до більших одиниць: до куренів і загонів, які діяли на
часово звільнених від окупанта теренах.

Коли кіннота ще знаходить своє виправдання в партизанських
умовах боротьби, то гармата скриває в собі велику небезпеку. Її
дуже незначні в тих умовах позитиви ніяк не рівноважать негативів.
Вона обезвладнює по-партизанськи діючу частину, зменшуючи її рухли-
вості прив'язуючи її до хоч би найгірших доріг, дає ворогові вели-
ку можливість успішно її переслідувати. Прив'язання вояка до його
зброї позбавляє його можливості своєчасно збагнути загрозливість
становища і свідомість небезпеки збігається звичайно з моментом по-
вного розгрому й загибелі, як це було в випадку Ковпака.

Частинна розв'язка цього питання, яка давала можливість виелі-
мінувати негативи артилерії, а використовувати її позитиви, була
знайдена у формі т. зв. "потенціальної артилерії". Всіх вояків ві-
дділу, що служили в регулярній армії в артилерії згруповувано в
один рій. Завданням цього роя в час бою з ворогом, який розпоряджав
артилерією, було ввійти в посідання непошкодженої гармати і його
власною зброєю бити по його становищах. Здобуту гармату, якщо було
можливо забрати її з поля бою, заховувано в недоступному для воро-
га місці й опісля вживалося її тільки в окремих випадках для пере-
ведення деяких акцій і для вишкільних цілей. Позатим функцію арти-
лерії в партизанських частинах досить добре виконує середній калі-
бер міномета.

Пов'язання з ОУН

Побіч УПА як політично-збройної формації діє на цих самих
теренах широко розгалужена політична організація ОУН.

Між тими двома чинниками мусіла бути забезпечена гармонія, зокрема на тому шаблі, де починалася практична дія. Такими відповідаючими собі шаблями були Воєнна Округа УПА й область в структурі ОУН.

Роль і функція ОУН не обмежувалися тільки до функції політичної партії. Крім тої, яка зосереджувалася головню в пропагандивній, а частинно і в організаційній референтурах, вона всіми іншими референтурами виконувала ще іншу - адміністративну функцію. Зокрема по заснуванні УГВР вона перебрала і роль адміністративного апарату всього визвольного руху.

Пов'язання, яке було застосоване на цьому шаблі, було компромісом між апартійністю УПА і konieczністю такого пов'язання. Командир ВО входив у склад обласного проводу ОУН з правом вирішного голосу. Він мусів орієнтуватися в усій роботі ОУН, а зокрема у функціонуванні її адміністративного апарату, що був zarazом таким же апаратом Воєнної Округи. З другого боку, респектуючи вище згадану апартійність УПА, а зокрема беручи до уваги випадки, що на постах командирів ВО були люди, які або нічого спільного з ОУН не мали, або належали до іншого її відламу, обласний провід ОУН міг тільки висловлювати свої побажання щодо переведення чи занехання бойових акцій. Права видання доручень чи наказів провід ОУН у відношеннях до УПА не мав. Висота шабля, на якому це пов'язання було застосоване, а вслід за цим політична виробленість і зрілість людей, що виконували функції на цих постах, забезпечували гармонійність у функціонуванні обох чинників.

Дальшими шаблями в побудові ОУН були округа, повіт, район і станиця. Починаючи від округи д району включно, в керівних клітинах на цих шаблях були люди, що в організаційній номенклатурі називалися військовими референтами даного проводу. В УПА їх називали організаційно-мобілізаційними, або коротше "оргмобами". Вони були членами організації й організаційно їй підпорядковані. Їхніми діловими зверхниками в своїй ділянках були два начальники відділів штабу ВО, а саме: організаційно-персональний і тилловий. "Оргмоби" із своїми відповідно до потреб розбудованими апаратами були саме тим продовженням перерваного на шаблі ВО територіального поділу, але вже з звуженими до чисто адміністративного характеру функціями.

По лінії організаційно-персонального відділу ВШ ВО до "оргмоба" належало: провадити реєстри військовоздатного елементу в своєму терені, вишукувати потрібних в УПА фахівців, поповнити добровольцями здекомплектвані відділи, чи давати новобранців для новосформованих. По лінії тилового відділу штабу: маґазинувати зброю та муніцію й постачати нею відділи, в співпраці з господарським референтом ОУН - наладнувати прохарчування відділів, організувати й маґазинувати медикаменти, організувати й постачати медикаментами шпиталі, дбати про організування виробничих варстатів. До нього належало також організування і керівництво згадуваними попередньо льокальними самооборонними відділами /СКВ/.

Зв'язки

Зв'язок - це нервова система підпільного організму. Від справності його функціонування залежить дієздатність підпільного руху й успішність його боротьби. Тому в УПА до цієї ділянки, виділеної в окрему службу, були ставлені великі вимоги. На начальників цих служб ставлено добрих і метких організаторів.

На теренах дій УПА, де існувала мережа ОУН, військовим штабам і відділам були доступні її зв'язкові засоби, одначе з уваги на те, що ці зв'язки, перевантажені великим організаційним рухом, функціонували надто повільно для вимог керівництва військом, штаби УПА скрізь розбудовували власну систему зв'язку.

Основою зв'язкового апарату була мережа зв'язкових пунктів, розкинених по всьому терені, що получені з собою в різних напрямках творили зв'язкові лінії. ОУН розбудовувала свої зв'язки для перевоження пошти, людей та постачання і звичайно мусіла вживати до цього підвод, що прив'язувало цей зв'язок до шляхів, а тим самим наражувало на небезпеку деконспірації і зустрічі з ворогом. Щоб зменшувати цю небезпеку, така лінія мусіла мати свій пункт у кожному селі, куди вона переходила, завданням якого було розвідувати про ворожі рухи в своїй околиці і в випадку небезпеки припиняти

зв'язковий рух. До дальших обов'язків належали виміна коней, підвод і охорони.

Цими лініями зв'язку часто переходили постачальні валки УПА.

Окремі зв'язкові лінії УПА в основному будовані для передавання наказів і звітів, спиралися на кінному зв'язку, при чому віддаль між зв'язковими пунктами була досить велика, а контакт між ними втримувало звичайно найкоротшими польовими стежками. Цей зв'язок мусів бути побудований так, що часова віддаль між КВШ і ВО не могла бути більша, ніж 24 години, а в середині ВО - не більша ніж 12 годин. Побіч активної лінії існували ще запасні.

Крім цього основного і найпевнішого засобу для зв'язків були вживані ворожі середники льокомоції, власні механізовані засоби /авта, мотоцикли/, а на теренах звільнених від окупанта, побіч існуючої телефонічної мережі, яка тільки частинно могла бути вживана, розбудовувало власне польове телефонічне сполучення.

Ця мережа зв'язку і така система його функціонування була вживана лише для сполучування керівних осередків. Бойові відділи в бою користувалися засобами зв'язку, вживаними в аналогічних одиницях регулярних армій.

Обов'язок утримування зв'язків в УПА був в обох напрямках - згори вниз і знизу вгору так, що у випадку розірвання зв'язкової лінії активність обох розірваних кінців давала більшу запоруку відновлення контакту.

Ц Т З

Центральний Технічний Зв'язок /ЦТЗ/, що знаходився при ГВШ, - це радієвий зв'язок у стадії підготовки. За німецької окупації він ще практично не діяв, а згуртована в цьому осередку невелика кількість фахівців займалася вишколюванням на окремому курсі персоналу, збиранням і монтуванням технічних засобів для навчання і практичної дії.

Школи

Дуже важливою проблемою в УПА був вишкіл власних старшинських і підстаршинських кадрів, доплив яких із регулярних армій був замалий і в великій мірі не покривав запотребувань. Для розв'язки цієї проблеми були покликані крайові старшинські і підстаршинські школи, останні організовані щонайменше по одній в кожній ВО.

Такі старшинські школи на терені УПА були дві: одна на терені УПА-Північ і друга в Карпатах на терені УПА-Захід. Їх організували начальники вишкільних відділів КВШ. Інструкторський склад старшинських шкіл був разом апаратом начальника вишкільного відділу ГВШ для опрацювання підручників для загального вжитку /звичайні переклади/ і важливіших проблем повстансько-партизанської боротьби. Господарсько і тактично старшинські школи були підпорядковані командирів ВО, на терені якого перебували.

Примітка: Ця стаття, що кінчається повижче, і наступні, що відносяться до УПА, є взяті з книжки БУП ч. 6.

"Наша боротьба змагає не тільки до перебрання влади в СРСР, до зміни суспільного, чи господарського устрою, це теж боротьба за новий тип творчого активного українця. Це великий історичний змаг віками поневоленого народу за всі ці переміни взяті разом: за пухове відродження народу, за віднову УССД, за побудову в ній нового, кращого суспільно-політичного й господарського ладу".

З "Роля поодинокого повстанця і революціонера в цілості визвольних змагань української нації",
БУП ч. 6, сторінка 57.

ЗА ЩО БОРЕТЬСЯ УПА

Українська Повстанська Армія бореться за Українську Самостійну Соборну Державу і за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній, самостійній державі. Знищення національного поневолення та експлуатації нації нацією, система вільних народів у власних, самостійних державах – це єдиний лад, який дасть справедливу розв'язку національного і соціального питання в цілому світі.

УПА бореться проти імперіялістів та імперій, бо в них один пануючий народ поневолює культурно і політично та визискує економічно інші народи. Тому УПА бореться проти СРСР і проти німецької "Нової Європи".

УПА з усією рішучістю бореться проти інтернаціоналістичних і фашистсько-націонал-соціалістичних програм і політичних концепцій, бо вони є знаряддям завоювницької політики імперіялістів. Тому ми проти російського комуно-більшевизму і проти німецького націонал-соціалізму.

УПА проти того, щоб один народ, здійснюючи імперіялістичні цілі, "визволяв, брав під охорону, під опіку" інші народи, бо за цими лукавими словами криється огидний зміст – поневолення, насильство, грабунок. Тому УПА бореться проти російсько-більшевицьких і німецьких загарбників, поки не очистить Україну від усіх "опікунів" і "визволителів", поки не здобуде Української Самостійної Соборної Держави, в якій селянин, робітник і інтелігент могли б жити вільно, заможньо й культурно жити та розвиватися.

УПА бореться за повне визволення українського народу з-під московсько-більшевицького ярма, за побудову УСРД без поміщиків, без капіталістів та без большевицьких комісарів, енкаведистів і партійних паразитів.

В Українській Державі влада вважатиме за найвищий свій обов'язок інтереси народу. Не маючи загарбницьких цілей та поневолення інших країн і пригноблених народів у своїй державі, народня влада в Україні не витрачатиме часу, енергії та коштів на творення апарату гноблення. Українська народня влада всі економічні ресурси та всю людську енергію спрямує на побудову нового державного порядку, справедливого соціального ладу, на економічне будівництво країни та культурне піднесення народу.

В лавах УПА борються українські селяни, робітники та інтелігенти проти гнобителів: за УСРД; за національне й соціальне визволення; за новий державний порядок та новий суспільний лад:

За знищення большевицької експлуаторсько-кріпацької системи в організації сільського господарства. Виходячи з того, що земля є власністю народу, українська державна влада не накидуватиме селянам однієї форми користування землею. Тому в Українській Державі допускатиметься індивідуальне та колективне користування землею, в залежності від волі селян.

За безплатну передачу селянам західніх українських областей всіх поміщицьких, монастирських та церковних земель.

За те, щоб велика промисловість була національно-державною власністю, а дрібна кооперативно-громадською.

За участь робітників у керівництві заводами, за фаховий, а не комісарсько-партійний принцип у керівництві.

За загальний восьмигодинний робочий день. Понаднормова праця може бути тільки вільною, як і кожна праця взагалі, і робітник отримуватиме за неї окрему зарплату.

За справедливу оплату праці, за участь робітників у прибутках підприємства. Робітник отримуватиме таку зарплату, яка потрібна для забезпечення матеріальних і духових потреб цілої його сім'ї. При річних підсумках господарського стану підприємств, кожний робітник одержуватиме: у громадсько-кооперативних підприємствах дивіденд, а в національно-державних – премію.

За вільну працю, вільний вибір професії, вільний вибір місця праці.

За свободу профспілок. За знищення стахановщини, соцзмагань, підвищування норм та інших способів експлуатації працюючих.

За вільне ремесло; за добровільне об'єднання ремісників в артілях; за право ремісника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю і вільно розпорятися своїм заробітком.

За національно-державну організацію великої торгівлі; за громадсько-кооперативну дрібну торгівлю та за дрібну приватну торгівлю; за вільні базари.

За повну рівність жінки з чоловіком в усіх громадських правах і обов'язках; за вільний доступ жінки до всіх шкіл, до всіх професій; за першочергове право жінки на фізично легшу працю, щоб жінка не шукала заробітку в шахтах, рудниках та на інших важких промислах і в наслідок цього не руйнувала свого здоров'я. За державну охорону материнства.

Батько сім'ї одержуватиме, крім плати за свою працю, додаткову платню на утримання жінки і неповнолітніх дітей. Лише в таких умовах жінка матиме змогу виконувати свій важливий, почесний і відповідальний обов'язок матері і виховательки молодого покоління.

За обов'язкове середнє навчання. За піднесення освіти і культури широких народніх мас шляхом поширення мережі шкіл, видавництва, бібліотек, музеїв, кіна, театрів тощо.

За поширення вищого і фахового шкільництва; за неупинний ріст висококваліфікованих кадрів, фахівців на всіх ділянках життя.

За вільний доступ молоді до всіх вищих навчальних закладів тощо. За забезпечення студентства стипендіями, харчами, мешканнями та навчальними приладами.

За всебічний гармонійний розвиток молодого покоління - моральний, розумовий та фізичний. За вільний доступ до всіх наукових і культурних надбань людства.

За пошану до праці інтелігенції. За створення таких моральних основ праці, щоб інтелігент, будучи цілком спокійний про завтрашній день, та про долю сім'ї, міг віддатися культурно-творчій праці; мав потрібні умови для праці над собою; постійно збагачував своє знання та підвищував свій розумово-культурний рівень.

За повне забезпечення всіх працюючих на старість та на випадок хвороби чи каліцтва.

За широке запровадження охорони народнього здоров'я, за поширення сітки лікарень, санаторій, курортів та будинків відпочинку, за збільшення лікарських кадрів. За право працюючих на безплатне користування всіма закладами охорони здоров'я.

За особливу державну опіку над дітьми і молоддю, поширення сітки дитячих ясел та садків, санаторій, таборів відпочинку та спортивних організацій. За охоплення всіх дітей і молоді державними закладами опіки та виховання.

За свободу друку, слова, думки, переконань, віри і світогляду. Проти офіційного накинєння суспільності світоглядових доктрин і догм.

За вільне визнання і виконання культів, які не суперечать громадській моралі.

За відокремлення церковних організацій від держави.

За культурні взаємини з іншими народами; за право виїзду громадян закордон для навчання, лікування та пізнання життя і культурних надбань інших народів.

За повне право національних меншостей плекати свою власну по формі і по змісту національну культуру.

За рівність усіх громадян України, незалежно від їх національності, в державних та громадських правах і обов'язках; за рівне право на працю, заробіток і відпочинок.

За вільну українську по формі і змісту культуру; за героїчну духовність; за високу мораль; за громадську солідарність, дружбу та дисципліну.

ЗАКЛИК УПА ДО ЮНАЦТВА

І знов, і знов не скорилася Україна. Стікаюча кров'ю, стоїть Вона прямо і навколішки, не падає. І не впаде.

Не випускаємо зброї з рук і ми, бійці Української Повстанської Армії. Не відступають з наміченого шляху революційної боротьби за Самостійну Україну борці-революціонери. З другої зими в умовах большевицької окупації, з другого року найжахливішого енкаведівського терору, наша УПА, наше революційне підпілля вийшли незламані й перемогами значать свій дальший шлях. Далі дрижить окупант за свою шкуру перед караючою рукою УПА по своїх рай- і облцентрах. Він ще більше сьогодні, як вчора, дрижить за душу свого суспільства, до якого чимраз ширшою рікою докочується наша революційна ідея, наша правда.

Весь народ - селянин, робітник і чесний інтелігент, старий і молодий, - кріпить нас у нашій боротьбі, стоїть при нас і бореться разом з нами. Це бачать всі, що живуть в Україні, в країні велетенського бою за своє визволення.

Стоїть твердо при нас і бореться разом з нами українська молодь. Як же часто в наших революційних буднях стрічаємо українського пастишка, який, з нараженням свого дитячого життя, приносить нам, змореним, глечик свіжого молока й шматок хліба. Як часто, попереджені діточкою розвідкою, ми оминаємо ворожу засідку. Як часто стрілянака прикорочує нахабність п'яного енкаведиста. Дяка Вам, молоді друзі, від нас, повстанців, за Вашу нам допомогу! Майбутній історик наших днів відведе належне місце і Вам, молоді герої.

Наша боротьба продовжується. Вже сім років український народ кривавиться в збройній революційній дії. Вже два з половиною років боремося на життя і на смерть з большевицькими окупантами, які знову поневолили Україну. В цей час не з одних долонь висунулася священна повстанська зброя, не одно палке революційне серце затихло на віки. І хоч би хвилинка нашого визволення була вже дуже близько, - завтра потребуємо ми, українські повстанці, революціонери, сучасне українське покоління, замінити нас, псеодно, чи на дальшу революційну боротьбу, чи на радісне державне будівництво.

Завтра кликнемо ми по Вас, молоді друзі!

Сьогодні ще Ваші руки заслабі, щоб носити важку партизанську зброю, душі затендітні, щоб Ви могли змагатись в партизанському бою з жорстоко-підлим окупантом, розв'язували складні питання революційної дійсності, намічували шляхи революційної боротьби. І тому Ви пішли в школу, пішли в юну громаду своїх ровесників, щоб дозріли Ваші тілесні і духові сили для майбутнього життя, для майбутніх дій.

Мусите пам'ятати, одначе, молоді друзі, що в большевицькій школі грозить Вам смертельна небезпека. В большевицькій школі, в большевицьких молодіжних організаціях розставив зрадливо свою сіть большевицький павук.

В той час, коли Вашому батькові останню копійку видають - Вам брешуть про "заможне" життя; в той час, коли Вашого брата гонять, як дике звіря, по лісових нетрях - Вам обіцяють "щасливу" будучність; в той час, коли Вашу сестру любу, згвалтовану, лаять у в'язниці брудними російськими словами - Вас учать мови "старшого брата", що нібито краща за Вашу рідну, вчать царської і большевицької історії, а не історії свого народу, як би безбачченками Ви були. Вчать російської культури, що нібито "вища" за Вашу власну, українську. Це так, як би мачуха рідніша була за рідну матір.

Енкаведівські партійні опричники вирізують у Вас по шматкові Ваше українське серце, відбирають у Вас гордий самостійницький дух, а хочуть зацепити натомість покору сталінського раба, підлоту донощика, зрадника, яничара.

Ваші енкаведівські "вчителі" намагаються викопати прірву між Вами і Вашими близькими, намагаються відірвати Вас від рідного народу. Вони вбивають Ваших старших братів-повстанців, революціонерів, Вас заганяють у свій комсомол, у свій клуб, у свої організації, щоб там отруїти Вас своєю мовою, піснею, забавою, "культурою", "передовим вченням".

Енкаведисти вкладають у Ваші руки повний стакан брудної горілки, кличуть на свої розперезані "масові танці", крикливо грають і співають над Вашим вухом, щоб Ви не чули брязкому кайдан на руках у Вас і Вашого народу, не чули зойку мордованих, не чули поклику до боротьби Вашого брата-повстанця.

Сталінські "педагоги" обіцяють Вам "заможне життя" або хоч... спокій і недоторканість, бо й це в советській державі вважається щастям. Часом навіть кидають вони Вам кілька юдиних щербатих срібняків. Ціною їм - Ваша душа, Ваше сумління...

Та Ви, молоді, не смієте дати піддурити себе, не смієте підкоритися енкаведистам, не смієте дати вирвати собі Ваше українське серце, Вашу українську душу енкаведівським "вчителям".

Большевицькі окупанти - найлютіші вороги українського народу. Вони брешуть про те, що, нібито, "захищають інтереси українського народу", що побудували навіть радянську українську державу, що тепер вони борються лише проти повстанців, а не проти українського народу. В дійсності ж большевики - вороги всього українського народу, вороги всякої української суверенної держави. Вони заслали, замучили й постріляли тисячі українських комуністів за те тільки, що ці мали відвагу обстоювати права українського народу в нібито українській радянській державі, голодом знищили 8 мільйонів українських колгоспників. Тепер вони намагаються знищити не лише повстанців, але весь український народ. Про це свідчить нелюдський терор супроти мільйонів українських мирних, ні чому невинних, селян, робітників, інтелігенції. А щоб це знищення було остаточним, щоб український народ уже ніколи не піднявся до нової боротьби за своє право до життя - большевицькі окупанти хочуть знищити Тебе, українська молодь. І до того Ти, молоде, не смієш допустити. Проти такого підлого, варварського намагання окупанта Ти мусиш боротися. Зразком Тобі у Твоїй боротьбі хай будуть Крутянські учні і студенти, які всі 300 полягли в героїському бою проти большевицьких наїзників, а не зрадили України.

Український юначе!

Нині Україна вогка від святої крові повстанців, революціонерів. Вдихуй молодими грудьми пах її і хай він буде Твоїм повітрям.

Не вагайся носити при собі зброю, щоб у пригожу хвилину скерувати її в серце окупанта.

Не бійся п'ястуком повчити большевицького зайду, коли він зневажає ім'я Твого народу. Не бійся плюнути енкаведистові у вічі, коли він підбирається до Твоєї душі.

З гордо піднесенням чолом голоси Твої - наші ідеї: ідею побудови Української Самостійної Соборної Держави, ідею самостійних національних держав усіх поневолених народів, ідею справжньої міжнаціональної дружби і братерства, ідею вільної людини.

Не зрадь Україні, не зрадь нашим революційним ідеям, не зганьби своєї чести ані в своєму щоденному житті, ані в боротьбі, ані в найжорстокіших енкаведівських тортурах.

Готуй своє тіло і дух на почесну зміну нинішнім борцям за Українську Самостійну Соборну Державу.

Хай живе революційна боротьба всього українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу!

Хай живе патріотична українська молодь - надійна запорука кращого майбутнього українського народу в УССД!

Смерть сталінським окупантам та їх вислужникам!

-----:-----

Від Редакції: Це число "Бюлетеня" присвячене виключно 25-тим Роковинам УПА. Матеріали до біжучих справ будуть надруковані в черговому, що появиться вкортці.

Ювілейний Комітет для святкувань 25-Річчя УПА випустив окремий збірник матеріалів, яким потрібно користуватися при кожній потребі на місцях.

=====

БЮЛЕТЕНЬ

Т.П. ОУН(В.Б.)

Ч. 6 /80/

Листопад-Грудень, 1967

Рік X

РІК ВЕЛИКИХ ЗУСИЛЬ, ЗДОБУТКІВ І ЗАВДАНЬ

Кожний черговий рік - це нова сторінка в житті людини й нації. Так воно є навіть тоді, коли, - як говорять, - не стається нічого особливо нового в житті людини чи нації. Бо в тому "нічого нового" скривається все таки багато зусиль та здобутків, що продовжують життя, утверджують здобуте і відкривають куліси майбутнього.

1967 рік, що його закінчуємо цим числом нашого "Бюлетеня" був тим черговим кроком у житті нашої організаційної сітки, в житті місцевої громади, еміграційної української суспільності і української нації як цілості, який відкрив перед нашими очима нові дійсності, дав нагоду досягнути нові здобутки, поглибив і поширив завдання і обов'язки, а рівночасно не пожалів нам і деяких, менш або більше важких, труднощів та невдач.

В цьому році перед нашими очима відкрилася в цілій величині боротьба народу в Україні за свої національні права. Це, мабуть, вперше від майже двох десятиліть українська людина на чужині має змогу відчувати, читати, обдумувати і зглиблювати поважну кількість матеріалів, що свідчать про боротьбу сміливих і відважних в Україні. І. Світличний, І. Дзюба, В. Чорновіл, О. Завалиха, а рівночасно і С. Олійник та інші - це прізвища, що символізують в цих часах боротьбу української нації з московсько-большевицьким окупантом в двох ділянках рівночасно: в ділянці конспіративно-підпільній і в ділянці легальній, в ділянці збройній і політичній, і в ділянці культурній. Відповідно до цього накидається тим речникам самобутності України і кара від ворога: одних судять зовсім таємно і розстрілюють, других пробують приборкати ув'язненнями, засланнями, обтинанням джерел прожитку, або відсиленням до "домів поправи".

На еміграції є сьогодні багато таких "патріотів", які воліли б про ці факти не чути, а цих вісток і матеріалів - не читати. Вони рекрутуються з різних прошарків нашого еміграційного суспільства. Між ними стоять найперше ті, що вже давніше спроневірися в успішність нашої національно-визвольної ідеї і в боротьбу, і поставилися по стороні коєкзистенції, погоджуючись з доцьогочасною долею нації, а колючу залежність України від Москви були приготівані визнати як своєрідне заспокоєння їхнього "патріотизму". Очевидно, що сьогодні вони примушені вицофуватися з тої зовсім опортуністичної позиції, доводячи, що "наколи б не коєкзистенція то не було б між нами матеріалів І. Дзюби, В. Чорновола та інших". Хитрий Панько знайде відповідь на кожний запит. Одначе найчисленішим кругом того роду "патріотів" стають ті, що вже вбулися в еміграційні будні, "постарілися", і яким вже не праця, не змагання чи боротьба просвічує майбутнє, але затишна хата і телевізія.

А тим часом з опублікованих матеріалів довідуємося, що у Виправно-Трудовому Таборі Мордовської АССР знаходиться 276 політичних в'язнів-мужчин, у переважаючій кількості інваліди, що в тій самій групі таборів сидить біля 700 жінок; що умовини життя - жакливі, а політичним репресіям над в'язнями немає кінця. Але скільки знайдеться між нами людей, які в це свідчення повірять і відповідно до того переконання включаться в наші політичні акції? З іншого матеріалу бачимо, як Чорновіл, Скочок і Цермет"сва боронять чести української еміграції, атакуючи писак з "Перця" за його провокативний напад на І.Дзюбу. А скільки між нами є українців, які не бажають брати участі в маніфестаціях, організованих в обороні прав української людини й нації.

Відносні матеріали не відзеркавлюють позноти картини сьогоднішньої боротьби української нації за право на свободне життя. Але вони кидають дуже багато світла як на методи тієї боротьби, на засоби, так і на її ідейний зміст.

Змістом тієї боротьби в Україні, що розгортається цими роками, є ідея сакобутності української нації в її культурному й політичному вивершенні – у вільній українській державі. Виразниками тієї ідеї стають одиниці і групи, яким більшовицький режим не може приписати якихось спеціальних симпатій до українського націоналізму, чи його організованої форми – ОУН. Деякі з них навіть члвуться, що Москва може мати якісь причини такі закиди їм ставити. Зрештою, для них не суть у закиді, а суть в змісті їхнього розуміння суспільного життя національної спільноти. Для нас теж не важним зараз їх формальне пов'язання до якогось українського політичного напрямку. Важливим є те, що вони вирости на українських національних патріотів у підбольшевицькій дійсності, і що в найтруднішу хвилину історичного шляху нації виступили в обороні її прав.

Своїми виступами вони спричиняються до скріплення і поширення національного визвольного фронту в Україні. Своїми виступами вони вже вилили троха холодної води на деяких наших, українських, еміграційних "політиків", що теж матиме своє значіння. Своїми виступами вони надали зовсім іншого сенсу тому розумінню руху спротиву в СРСР, який зачав вироблятися на Заході у тому змислі, немов би це лише росіяни боролися проти утисків режиму, а найвищою точкою їх домагань мало бути збільшення свобод сов"єтського громадянина. З опублікованих до сьогодні матеріалів бачимо, що цей рух спротиву поширений зокрема в Україні, і що він має в основному національно-визвольний характер. Про це свідчать найвиразніші матеріали, надруковані в січневому числі "Визвольного Шляху" за 1968 рік, що появляться в скорому часі в продажі.

Немов у відповідь на ці події в Україні, наша дія на зовнішньому відтинку досягнула в цьому році теж великих успіхів. Насам перід, в місяці червні 1967 року засновано на конференції в Мюнхені Європейську Раду, членами якої стали антикомуністичні організації із західної Європи. В місяці вересні покликано до життя в Тайпею Світозу Антикомуністичну Лігу, членами якої стала більшість антикомуністичних організацій усіх чотирьох континентів – Європи, Африки, Азії, південної і північної Америки. Цим довершено у значній мірі об'єднання майже всіх антикомуністичних сил у боротьбі з московсько-китайським червоним імперіалізмом.

В основу обидвох цих надбудов покладаю ці ідейно-політичні принципи, які лягли в основу АБН. А це доказ великої перемоги нашої концепції зовнішньої політики на міжнародному полі, перед якою мусіли уступити найперше білі московські круги, а за ними і різні інші, непередрішенські.

Але як у відношенні до питань з боротьби в Україні, так теж і в відношенні до цих наших найновіших досягнень у зовнішній дії на еміграції, великого підйому чи ентузіазму не бачиться. В різних матеріалах СКВУ багато місця присвячено загальникам, але ніде не відмічено тої кропітливої роботи і цих очевидних здобутків, що їх має наша дія на зовнішньому відтинку. Але як можемо дивуватися СКВУ, коли навіть деякі наші пресові органи репортують про ці справи радше з формальності, часто під натиском, а дуже рідко з уваги на потреби власного заінтересування. Стже питання, що характеризують цю частину українців на еміграції, не є такими, що існують поза нами. Ми теж впрягаємося в будні еміграційного життя, калькулюємо й перекалькулюємо, а в міжчасі втрачаємо ініціативу, форму і, навіть, зміст у нашій роботі, дрібні справи роздуваємо до великості, з поза чого не бачимо уже насправду великі речі, чи діла.

Теперішня ситуація в Україні і досягнені до сьогодні здобутки на міжнародному полі ставлять перед нами рухом величезні нові завдання і широкі можливості. Чи ми будемо спроможні з них вив'язатися в цьому році?

Наколи підходитимем до них з психікою біжучого, 1967 року, то вже сьогодні, на порозі нового, 1968 року, можемо готуватися на програму. Але програвати не сміємо. Тому потрібно гострити розум і волю, а понад усе – визбуватися в прискішеному темпі всієї еміграційної оспалості, бо засипляючий діл не творить, а ідея без діла – це мертвечина. Нам повинні бути притаманними діла визвольного руху!

НАШ ВОРОГ І ЙОГО СТРАТЕГІЯ

Головний наш ворог - це російський колоніалізм. Він змагає не тільки до поневолення України, але й до знищення українського народу як нації.

Московія, як національна держава, сформувалася в часах 1462 - 1505 років за Івана III. З самого початку вона показала агресивну і загарбницьку. На протязі 16-го, 17-го і 18-го століття Московія опанувала сусідські землі і поневолила замешкалі на них народи. У 1713 році московський цар Петро I. видав указ, яким переіменував Московію на "Росію". Від того часу почали москвини називати всі загарбані ними землі "російськими", а поневолені народи - "росіянами".

В Другій половині 18-го століття цариця Катерина II. вповні загарбала українські землі. Почалося руйнування українського державного ладу і запровадження московського. Московський міністер Валуєв видав у 1864-му році указ, яким забороняв українську мову в письмі і слові та твердив: "України нет і бити не может"! Згідно з духом валуєвського указу провадила московська адміністрація свою колоніально-імперіалістичну політику в Україні.

Внаслідок світової війни і внутрішньої революції розвалилася в 1917-му році царська імперія. Згодом керму російської держави перебрав Ленін, комуніст, і почав заводити новий устрій. Він знищив всі національні держави, що були утворилися після упадку царату. Ленін оказався у питаннях національного поневолення немосковських народів хитріший, як його попередники - царі. Національні питання він підступно оформив, замаскуючи дійсні цілі московської політики, і назвав це національним по формі та соціалістичним по змісті. Із соціалістичним змістом приносив червоний московський уряд всім поневоленим народам національне переслідування. Ленін твердив, що: "Інтереси національної гордості великоросів збігаються з соціалістичними інтересами великоруских пролетарів" /В.Ленін, том 18, с.83/. Цим Ленін ствердив, що всі москалі мають одну настанову до національних питань поневолених народів, прикриваючи її соціалізмом.

Москвини, що пізніше стали називати себе рускими чи росіянами, є приналежні до групи слов'янських народів. Расово вони є змішані з татарами, монголами, угрофінами та іншими азійськими і слов'янськими народами. Духова настанова москвина зовсім відмінна від духовості українця, білоруса, поляка чи інших слов'янських народів. На формування духового змісту москвина-росіянина мала великий вплив расова мішанина, мінлива природа широких просторів та гострий клімат півночі та Азії. Душа росіянина мінлива: весела, чуттєва й лагідна, та тверда, безжалісна і жорстока. Руский по вдачі - це тип неспокійний, шукає постійно пригод і задоволення. Російський філософ Н. Бердяєв писав, що: "В Росії теза обертається в антитезу, а бюрократична державність народжується зі свободи, скрайний націоналізм із понаднаціоналізму".

Духовість москвинів має сильні нахили в когось і і щось вірити. Ця віра була оформлена Православною Церквою з елементом великодержавія. З того зродився російський месіанізм, з гаслами, що все російське є найкраще, що Москва - "третій Рим", що "матушка Росія - всьому міру галава", і т.д. Російський письменник Достоевський у своєму творі "Злочин і кара" зумів відзеркалити духову настанову росіянина. В творі "Беси" він передбачив історичний розвиток Росії.

Червоний московський уряд замінив православну віру вірою в соціалізм-комунізм. Це підмінення знайшло серед росіян таких самих гарячих приклонників, як колись урядове царське православ'є. Серед російського народу існує сильна віра в те, що він має сповнити світову місію, настановити новий, соціалістичний лад. Місіоністичне наставлення серед росіян створює в них враження, що вони приналежні до народу вищої якості, народу-вчителя, що заслуговує на назву "старшого брата".

Російський народ має завжди респект до сили. Як колись в царів, так тепер в червоних вождів, заporукою влади були і є сильні органи поліції і армія. При допомозі сили і терору держиться сьогоднішня імперія і панує над немосковськими народами.

Всі прояви боротьби поневолених народів за незалежність безпощадно ліквідуються. Урядові московські чані подають на підставі перепису населення з 1926-го року, що росіян було 77.791.100 а до 1959-го року збільшилося на 114.114.100, стже приріст за 33 роки на понад 36 мільйонів. За тою ж статистикою було в 1926-ім році 31.195.000 українців а в 1959-му році було українців 37.252.900. Це свідчить, що за 33 роки на центральних українських землях, що були весь час під більшовиками, не було жодного приросту українського населення.

Тих понад 6 мільйонів українців, що збільшують цифри з 1959-го року, це мешканці прилучених до СРСР західних земель України в час другої світової війни. Гітлерівська окупація і воєнні дії могли знищити в Україні не більше півтори мільйона населення.

Вище подані цифри доказують жорстоке нищення українського народу Москвою. Треба ще припускати, що й ці цифри сфальшовані, щоби приховати правдивий стан московської колоніальної політики в Україні.

Провідною верствою російського народу в сьогоднішній імперії являються члени комуністичної партії. Вони керують всім життям в СРСР, ведуть русифікаційну політику серед неросійських народів. Членів компартії інших національностей вважають москалі за інструмент для досягнення своїх цілей. Всі фальшиві ідеї і кличі, як побудова комунізму, зближення і дружба націй і ін., походять від росіян і є їхньою прикриткою. Головне вістря московської політики у відношенні до поневолених народів є звернене проти національної душовості тих народів. Для ведення русифікаційної політики Москва має опрацьовану цілу систему, на службі якої є школи, пропаганда, мистецтво, сфальшована історія, наука тощо. Цими засобами вдалося Москві виховати в Україні подекуди тип людини-слуги, взяти в духовий полон поважну частину українських людей та притупити їхнє національне чуття. Російський національний месіанізм, переплетений з агресивною ідеологією комунізму, оформився в російсько-комуністичний світогляд, згідно з яким світ має бути підкорений Москві.

Стратегія московського комунізму:

Всесвітня історія вказує, що зміни старого ладу і системи приходили не відразу. Треба було багато століть, щоби старий рабовласницький лад заступив феодальним. Внаслідок війн і революцій на зміну феодальному ладові прийшов приватний капіталізм. Він має вже за собою довгий шлях, на якому боротьба і творчі процеси породили ряд напрямів, що розложили приватний капіталізм. Деякі напрями okazалися життєздатними, вони формуються і удосконалюються, інші натомість відживають і замирають. Життєві суперечності в суспільстві заставляють людину постійно шукати удосконалень і розв'язок. Людина прагне національної і соціальної свободи, творить ідеї, вірить в них і приєднує собі прихильників.

В час гострих суспільних суперечностей у 18-му віці Карл Маркс створив свою теорію, яка стала пізніше для його прихильників релігією. Маркс твердив, що основою розвитку суспільства являються матеріальні середники. Він поділив суспільство на дві класи: капіталістів і пролетаріят. За вченням Маркса мусить прийти світова революція, в якій переможе пролетаріят, візьме владу у свої руки та створить новий лад. За доктриною Маркса світова революція пролетаріату мала вибухнути рівночасно в кількох вискоцівілізованих країнах. Для підготовки революції і її керівництва був потрібний штаб. Такий штаб був створений в 1864-ім році, що увійшов в історію під назвою "Інтернаціонал". Стратегія Марксової революції була побудована на твердженні, що комунізм опанує світ при допомозі пролетарської революції рівночасно в кількох країнах світу.

Російський комуніст Ульянов-Ленін різнився від Маркса тим, що він мав свій національний зміст і поєднав його з ідеями соціалізму. Ленін оформив свою стратегію, яка не відкидала світової революції, але була побудована на підготовці революції в одній країні, Росії, що була під оглядом цивілізації найбільше відсталого. Завдяки світовій війні і внутрішній революції Ленінові вдалося захопити владу в Росії. Ленін зробив отже революцію російську, а не світову. Ленін цим врятував Росію, що була заведена злом господаркою у безвихідне положення.

Російська соціалістична революція керувалася своїми інтересами. Про це сказав Сталін так:

"Що було б з нашою партією, з нашою революцією, з марксизмом, якщо б Ленін спасував перед буквою марксизму, якщо б в нього не вистачило мужності відкинути один старий вивід марксизму, заміни-ти його новим висновком про можливість соціалізму в одній, окремо взятій, країні". /ВКП/б/Краткий Курс, Стор.341, вид. 1950 р./.

За Ленінською доктриною СССР мав стати базою світової пролета-рської революції із захопленням влади в інших країнах.

Після смерті Леніна диктатором модерної імперії СССР став Сталін. Він створив нову стратегічну доктрину опанування світу. Його стратегія базувалася на розбитті ворога згори, перебрання вла-ди і згори заводити соціалістичний устрій. Розбиття ворога згори розумів Сталін так, що цей удар мала зробити Червона Армія. Сталін уважав основним і рішучим чинником Армію. Для закріплення внутрі-шнього положення, в СССР органи політичної поліції ОГПУ-НКВД постій-но ліквідували "ворогів народу". Сталінова стратегія вимагала роз-будови Червоної Армії, тяжкої індустрії та військової промисловос-ти. Були потрібні великі ресурси, які здобувалися при великій напру-зі, жертвах та визискові працюючого народу. Сталін говорив про свою стратегію так: "Ціль такої стратегії - виграти час, розложити про-тивника, зібрати сили до наступу". /М.В. Сталін, Твори, том 6, ст. 160/.

Сталінська стратегія зустріла великий спротив зі сторони чужих комуністичних вождів, що проживали в Москві і пізнали дух москв-ського комунізму. Вони зрозуміли, що після сталінської стратегії, коли їхні країни будуть зайняті Червоною Армією, вони опиняться під окупацією Москви. Ці чужинецькі вожді називали це зрадою рево-люції і стояли на позиціях марксизму, підготовки світової револю-ції у всіх країнах, цеб-то революції з-низу. Сталін їх всіх, як своїх противників, зліквідував. За сталінським стратегічним пляном Москва загарбала: Литву, Латвію, Естонію. Зробила спробу загарбати Фінляндію. Опісля загарбала землі Західної України. Зараз після на-сильного загарбання тих земель Червоною Армією, Насаджено згори всю свою владу і запроваджувано при її допомозі новий лад і порядок. Таким самим шляхом закріплено /згори/ комуністичні уряди в Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії, Малярщині і Болгарії та зроблено з них сателітів Москви. "Інтернаціонал" був також Сталіном ліквідований. Були ліквідовані всі чужинецькі комуністи-інтелектуали, а зісталися при житті лише ті з них, що були служняними агентами органів мос-ковської поліції і розвідки.

Після смерті Сталіна настала внутрішня боротьба за владу на верхах партії. Були роблені різні зміни, але ніколи не було заяви, що ЦК партії реzigнує зі сталінської стратегії, а тимчасим і наміру опанувати весь світ. Хрущов, в розмові із французькою соціалістич-ною делегацією, сказав:

"Сталін був великий чоловік, не звертаючи уваги на його прос-тупки. Тепер нові люди критикують і виправляють його спосіб дій, але не його доктрину". /Судьба России 1957, стор. 194, видання ро-сійських емігрантів/.

В докладі Хрущов на XXI. З'їзді КПРС /29.1.1959/ говорилося:

"СССР має стати першою в світі державою з великою індустрією і миролюбні народи тоді зможуть заставити воєнні круги імперіялістів відказатися від світової війни".

З доповіді Н. Хрущова було ясным, що нове керівництво московсь-кої імперії вважає сталінську воєнну стратегію за зобов'язуючу й тепер. Нове керівництво переорганізувало советську армію, розбуду-вало ракетну зброю, створило десантні війська, яких досі в СССР не було. Стратегічні ракети, їхні бази на Кубі і десантні війська є доказом того, що советська стратегія не є оборонною але нападаючою.

Посилена боротьба проти націоналізму і русифікація в межах СССР вказують на намагання закріпити внутрішнє положення, яке конечно потрібно для ведення зовнішніх дій.

Після смерті Сталіна послабився централізм і до більшого голосу прийшли вожді комуністичних партій інших країн.

Московські комуністичні вожді були змушені числитися з тими голосами. До того почав поглиблюватися конфлікт з китайськими комуністами. Під тим тиском почала Москва визнавати, що кожний нарід має право йти власним шляхом до побудови соціалізму.

В листопаді 1960-го року відбулася в Москві нарада представників 81 комуністичних партій. З публікацій згаданої наради видно, що були прийняті постанови про розбудову комуністичних партій в усіх капіталістичних країнах світу. Комуністи намагаються приєднати на свою сторону якнайбільше населення, творити організації і використовувати всі легальні можливості для закріплення своєї влади, включно до парляментів. В опублікованих постановах наради говориться про те, що СРСР стане в найближчому часі першою індустріальною країною в світі. Великою індустріальною країною буде також Китай. Тоді наступить перевага комуністичної системи, що дасть змогу без війни завести соціалізм в цілому світі.

З тих коротких публікацій наради 81 комуністичних партій видно, що прийнято стратегію розбудови комуністичних партій легальних і підпільних, щоби робити революцію з-низу, а в разі потреби прийдуть з допомогою потуги СРСР і Китай. Неможна сказати, що стратегія, усталена на нарадах тих 81 партій, вповні покривається зі стратегією Москви і Пекіну. В часі наради конфлікт між Москвою і Пекіном був замовк. Треба припускати, що одні і другі були еластичні і респектували голоси інших комуністів, щоби мати їх під своїми впливами. Сьогодні той конфлікт Москва-Пекін перейшов границі мовчанки і оформився у два ворожі табори. Москва втратила патент лідера світового комунізму і мусіла ревідувати ряд своїх дотеперішніх позицій. Наприклад Москва ставила акцент на соціальну революцію, Пекін акцентував національно-соціальну революцію, отже тепер і Москва в пропаганді для країн Африки і Азії та південної Америки наголошує в першу чергу національне визволення. А це дає змогу комуністичним партіям сателітних країн скріплювати в себе національний елемент. Китай скріпив конфліктом позиції Москви деяких некомуністичних країнах. Америка почала вважати ворогом ч. 1 Китай і шукати можливостей загрозити з Москвою. Москва офіційно держить старий курс, але впадає в-вічі, що вона намагається поширити конфлікт Америка - В'єтнам і не зацікавлена в його ліквідації. На користь Москви було б, щоби в цей конфлікт включився Китай і спільно з Америкою виснажувався в боротьбі. Війна у В'єтнамі, хоч вона і є справедлива, не приносить популярності Америці. Москва намагається вміло все це використати, з розрахунком зберегти свої сили, виграти на часі і тоді приступити до наступу по рецепті сталінської стратегії.

Слабі сторони московського комунізму

Комуністи, зокрема в європейських країнах, пізнали і зрозуміли мету московських товаришів. Сателітні країни переживають на практиці московське втручання і використання природних багатств їхніх країн, а також намагання Москви опанувати духовність їх народів. Це створило неприхильне ставлення до Москви з боку комуністичних партій сателітних держав. Боротьба за владу в Москві і тепер конфлікт з Китаєм дає змогу сателітам поступово усамостійнюватися. Москва змушена йти на певні уступки. Це почало відроджувати почуття незалежності і творити спроби вести незалежну політику від Москви. Настав час і можливість провадити роботу в національно-самостійницькій дусі. Провідники тих народів дістають все більше змоги вести тепер працю, але мусять бути розумні і взяти й все те позитивне, що приніс досі час.

Після смерті Сталіна і засудження його практики боротьби за владу, прийшло послаблення поліцейського апарату і більша свобода для членів партії. Молоді члени партії і комсомолу без "гріхів" націоналізму і соціального походження, стали шукати правди і конфронтувати комуністичне вчення з практиками життя. Вони почали вказувати на нежиттєздатність системи. В неросіян почало відживати національне почуття і зрозуміння їхнього національного поневолення росіянами. На цей факт треба звернути особливу увагу і вміти його використати в боротьбі за нашу незалежність. Серед категорії тих молодих людей є здібний і революційний елемент.

Всі неросійські народи в СРСР, а в тім числі і поважна частина

самих росіян, втратили віру у здібність комуністичної партії, що вона зможе виправити нужденне положення народу. Між народом і партією поглибилася прірва.

В час осудження Сталіна і боротьба за владу в партії, в час т.зв. відлиги, російські письменники почали прилюдно критикувати систему: Дудінцев, Звтушенко, Твардовський, Солженицев і інші. Їхній крок мав великий вплив на відважніші голоси також в Україні.

Треба сподіватися, що серед молодшого російського покоління є також люди, що незгідні з традиційною московською політикою в національних питаннях. За процесами, які відбуваються в цілій ССР, треба слідкувати, вивчати їх та шукати доріг, щоби допомогти їм оформитися і скерувати їх на боротьбу проти росіян-колонізаторів. Серед росіян завжди знаходилися сили, що не були згідні з політикою свого уряду. Тільки нажалі ніхто не вмів ті сили належно використати. Невміли їх використати ми, українці, найбільший народ серед поневолених народів. Нам треба вивчати московську стратегію боротьби. Москва, якщо серед якогось народу не мала впливів, то вміла їх створити. Але можна і нам створити прихильні нашим поглядам сили серед росіян. Це дуже важливий фактор у боротьбі за незалежність проти московського імперіялізму.

Здається, що нам стоїть на перешкоді у цьому чуттєве психічне наставлення до росіянства, і це не дає змоги проникнути глибше у московську душу і гущу, пізнати їх і знайти там те, що нам потрібне для розкладу ворога з-внутра.

Побічний ворог

Другим історичним ворогом України являється польський імперіялізм, який завжди мав на меті загарбати західні землі України. Сьогодні цей відтинок фронту являється "замороженим", але це не значить, що він не існує. В польському суспільстві урядовою дорогою формується погляд, що Україна є сусідом Польщі і що землі Галичини і Волині є українські. Однак ворожа настанова до українців серед польського суспільства, зокрема старшого віком, не зникла. Плини прилучення Галичини і Волині до Польщі в них також не змінилися. З хвилиною розвалу ССР на національні держави, поляки зараз будуть висилати свою армію на окупацію тих земель. Тому українсько-польський відтинок мусить бути нами уважно розроблений і підготований. Нам треба шукати добрих союзників серед поневолених народів і також добре простудіювати поляків. Можливо серед молодшого польського покоління є люди з демократичним світоглядом і без імперіалістичних цілей. Це треба простудіювати, як дуже важливе питання на будуче.

Мусимо вміти здобути прихильників і друзів у західних державах, голос яких нам буде потрібний на міжнародних форумах і різних конференціях з приводу політичних питань. Поляки нас на тім відтинку перевишують. Ми сьогодні в кращому положенні в Галичині і на Волині, як було 50 років тому, бо землі очищені від польського елемента, що був спосібний творити фронт у нашому запіллі.

Також виринуть питання претенсій Румунії до Буковини і Мадящини до Карпатської України якраз у найбільш критичний для нас час. Відомо ж, що Румунія вже сьогодні заявляє претенсії до Буковини, хоч і знає настанову до цього ще нині так сильної Москви.

Цих питань ми неможемо відкладати чи уважати неактуальними, але нам треба шукати розумного і корисного розв'язання та підготуватися до нього. Треба мати повний і вірний образ про положення і настанови тих країн і їхнього населення, що сусідують з Україною, вивчати ті процеси, що проходять в душовості їхнього молодого покоління і готуватися, щоби ми всеціло могли використати в той час, коли буде рішатися доля нашої незалежності і соборності.

-----:-----

"ЗЧ ОУН...зобов'язані усильно провадити протибольшевицьку боротьбу і політичну діяльність, безпосередньо зв'язану з...боротьбою на різних землях, для її підсилення і доповнення". БУП, ст. 171.

-----:-----

ЕМІГРАЦІЙНІ УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ

Після 6. Сесії УНРади створено Виконний Орган /уряд/ УНРади в такому складі: 1. Др. Атанас Фіголь - Голова ВО; Др. Василь Федоренчук - ресорт закордонних справ, він тепер член УНДО, перед трьома роками був мельниківцем, живе в Італії; 3. Іван Тарасюк - ресорт фінансів, член ЦК УРДП і був 17.3.1967 на пленумі УРДП вибраний заступником лідера партії; 4. Ген. Микола Шраменко - ресорт військових справ, член Президії УНДС, заступник Голови УНДС; 5. Михайло Рудько - без ресорту член ВО, двійкар.

На працю до УНРади прийнято д-ра Івана Жегуця, мельниківця, який займає посаду державного секретаря. Фіголь був прийняв на бухгалтера без жодного порозуміння з іншими Марцюка, двійкаря, але тому що на цю працю було призначено лише 250.-ДМ в місяць, то Марцюк зрезигнував з посади.

На голову фракції УНДО має прийти др. Маркіян Заяць, бо Михайло Добрянський збирається через свою працю в радіо "Ліберті" та лихий стан здоров'я відійти.

Микола Лівницький, ставши президентом УНРади, мусів формально головуство партії УНДС передати др. Теофілеві Леонтію. Леонтій є родом з Буковини, має німецьке громадянство, чоловік вміє допасуватися до всяких обставин, одним словом - комбінатор.

Мельниківці - Маковецький, двійкарі - Кордюк і Рудько, УНДО - Добрянський і Заяць творять в УНРаді спільний фронт. УНДС і УРДП будуть, як виглядає, творити опозицію. Маковецький, Кордюк, Рудько, Добрянський і Заяць мають вперту настанову все організувати і активізувати на громадському відтинку, щоби ЗЧ ОУН положити на лопатки і позбавити всіх впливів. Таку поставу супроти ЗЧ ОУН займає і Фіголь.

Фіголь виїхав 10. травня ц.р. на довший побут в поїздку до США і Канади. Перед своїм виїздом назначив був Михайла Рудька своїм заступником. Коли про це довідався Іван Тарасюк, то зложив рішучий протест і Фіголь те призначення відкликав, але виїхав не залишивши жодного заступника. Всю пошту, яка приходить до УНРади для Фіголя, забирає Жегуць. В Канаді і США Фіголь хоче відбутися розмови з соціалістами, та намовити їх до повороту до праці в УНРаді, далше відбутися розмови з усіма партіями УНРади та іншими колами, щоби скріпити позиції УНРади. Має він в плані поробити також заходи, щоби збільшити грошові прибутки для УНРади, а також подбати про те, щоби позиції УНРади були добре заступлені на Світовім Конгресі Вільних Українців /СКВУ/.

Микола Лівницький, ставши президентом УНРади, втратив можливість політичної роботи. Він знає, що його двійкарі і мельниківці не люблять і не хочуть допустити до голосу.

Хоч між всіма партіями УНРади немає гармонії, то всі вони собі згодні з тим, що УНРаду треба розбудовувати та зробити її сильнішою як ЗЧ ОУН. Роблять вони всюди намагання, щоби по цілій Німеччині потворити Комітети Сприяння УНРаді, що мали б стати базою для їхньої діяльності.

Селянська Партія Антоненка-Данилевського, що заступлена в УНРаді І. Матющенком, мала на Сесії УНРади мати другий ще мандат, але через внутрішні спори не погодилися на кандидата. В кінці травня помер їх найбільш активний член партії в США о. К. Данилевський.

Селянська Партія Доленка /СЗСУ-СП/ стоїть в опозиції до всіх Партій в УНРаді. В кінці травня вони написали до голови УНРади Маковецького листа від СЗСУ-СП, щоби Маковецький дав фотокопію ухвали про завішення Доленка та фотокопії тих писем, що були зложені на 6. Сесії УНРади в обороні М. Степаненка. Це і є вся діяльність партії і немає виглядів, щоби Доленко і його заступник Юрій Семенко спромоглися на щось більше.

УСП: - Феденко виїшов з Сесії УНРади і більше не бере участі в жодній роботі УНРади. Спочатку він думав і говорив про творення нового політичного центру, але тепер притих.

Довгань невдоволений з Феденка і має охоту повернутися до УНРади та перебрати в ВО функцію заступника голови і референта ресорту преси і інформації, однак він чекає на рішення соціалістів в США, які також незгодні з політикою Феденка.

Мельниківці починають в усіх країнах активізуватися. Хочуть показати, що вони є провідною силою не тільки в УНРаді, але також поза УНРадою. На терені Європи і зокрема Німеччини прийшов тепер до голосу Яків Маковецький. Треба сподіватися, що він скоро попаде в конфлікти з іншими мельниківцями. Маковецький знаний як великий амбітник, інтригант. Колишні всі поділи на громадському відтинку, як відомий Мюнхенський Комітет на Розенгаймштрассе і СУН, — то було діло в першу чергу рук Маковецького. Зокрема тепер роблять мельниківці все можливе, щоби відновити діяльність вже давно завмерлих громадських організацій і тим дістати делегатів на Конференцію КОУГЦУ та здобути цим позиції на СКВУ. В мельниківців помітне вишукання різних справ, щоби підмуровувати ними свої політичні позиції. Впадає в очі, що вони починають за їхньою старою звичкою фальшувати та перекручувати факти. В США вони почали відзначувати 25-ліття Похідних Груп ОУН. Всі старі члени ОУН знають, що мельниківська організація таких груп не мала і навіть самі мельниківці ніколи передтим про такі групи не згадували. В "Шляху Перемоги" від 18. червня 1967, ч. 24, було поміщене вияснення: "Про похідні групи ОУН". Також відомо всім, яку настанову мали мельниківці до УПА в минулих роках, включно до видання ними брошури "Ліс в правдивому світлі". Тепер ми вже бачимо певну зміну. Треба сподіватися від них ще й якоїсь заяви і в справах УПА.

Двійкарі творять в УНРаді разом з мельниківцями спільний блок. Двійкарів підпирають в УНРаді члени УНДО Добрянський і Заяць. Сам Фіголь є виконавець двійкарських плянів, хоч і подає себе за безпартійного. Двійкарі і мельниківці плянують спільно, як би то їм здобути позиції в громадському житті в Німеччині. Вони не мають по терені Німеччини жодної своєї організаційної мережі. Між двійкарями і Миколою Лебедем є внутрішні непорозуміння. Лебедь приїхав із США на консультацію і збирання матеріалів про положення Анатолія Камінського. Про зміст тих непорозумінь наразі більше нічого не знаємо.

УРДП: Ми вже подавали інформацію про цю партію в ч. 24 "ШП" від 18.6.67 р., тому повторюємо ще раз, що наші члени мають читати в "ШП" всю біжучу інформацію про громадське життя і положення в політичних українських партіях. Наразі після тої статті жодних новин в УРДП не було, а також не відомо, як буде їх внутрішній конфлікт полагоджений. Про всі новини, що знайдуть, будемо вчасно інформувати в "ШП" і у "Зв'язковому".

Наші завдання: По всіх осередках в Німеччині наші противники, за винятком УРДП, не мають членів і прихильників, крім одиниць. Наші члени мають постійно змагати до скріплення і розбудови нашого самостійницького фронту. Наші впливи мають охоплювати також наших політичних противників і інші середовища. В розмовах і контактах з представниками угруповань УНРадівського середовища повинні наші члени висувати такі застереження і вимоги:

а/ В УНРаді мусить бути скасована недемократична структура, що збудована на паритетнім представництві партій та нехтує найбільше демократичною ознакою — виборністю УНРади. УНРада має спиратися на демократичну структуру зі силовим відношенням окремих політичних груп в її складі.

б/ До плятформи УНР має бути впроваджений революційний період боротьби ОУН-УПА. Між двома світовими війнами і в саму другу війну український народ боровся, відновлював свою державність і створив свою армію — УПА. Середовища УНРади промовчують це лише з групових амбіцій, бо самі вони не мали тоді сили брати участь в боротьбі, а своєю поставою тепер створюють погляд, буцім-то в час другої світової війни в історії нашого народу була порожнеча і бездіяльність.

в/ УНРада мусить відкинути політику компромісів і займатися до політичних явищ та процесів виразне становище. Тут маємо на увазі неясність у відношенні деяких УНРадівських груп до політики коєкзистенції з комуністами і т.д.

г/ УНРада мусить засудити і усунути всі елементи дублювання та поділу громадського життя, включно до культурного і молодечого відтинків. Відомо бо, що коли УНРадівцям щось не вдається на громадським відтинку, то вони зараз роблять розколи і закладають нові громадські організації, як "Комітет Громадської Єдності" в США або "Товариства Сприяння УНРаді в Німеччині".

г/ УНРада повинна засудити і виключити зі свого складу всі ті групи та одиниці, що не стоять на самостійницьких позиціях.

Всі вище подані точки вимог до УНРади і їхніх прихильників наші члени повинні вміло ставити перед тими, що стають в обороні УНРади або шукатимуть в громаді підтримки УНРадівської політики. Ці точки, від а до г, були предметом обговорення і рішення Пленарного Засідання Проводу ЗЧ ОУН, вони однак в повищій редакції є поширені і пояснені і пристосовані до практичних вимог терену Німеччини.

-----:-----

ДО НАШИХ МАНІФЕСТАЦІЙНИХ АКЦІЙ

Місяці жовтень і листопад 1967 року проходили на Британських Островах під знаком відзначення 25-річчя УПА та акцій, звернених проти відзначування Москвою 50-тих роковин захоплення комуністами влади в Петрограді. В обидвох цих акціях брали участь члени, симпатиками та прихильниками ОУН, а теж і широкі круги української громадськості.

Величаве відзначення 25-річчя Мостання УПА відбулося в Лондоні в присутності понад 750 осіб. Дуже гарно підготовано й проведено те свято в Брандфорді, та в багатьох інших клітинах нашого організованого життя, про що репортувала наша преса /за виїмком свята УПА в Лондоні, яке не було відмічене навіть у місцевій газеті/.

В листопаді /Від 5-го до 12-го/ в цілому терені розповсюджено летючку про 50-ліття большевицької революції. В Лондоні проведено пікетування московської амбасади, а в терені -окружні і льокальні маніфестаційні віча і з"їзди.

Про ці справи писала широко льокальна, а деколи і столична британська преса. В декотрих місцях питома Англії слотлива осіння погода перешкаджала успішності акцій, однак наші люди видержували на стійках, сповняючи свої завдання.

Як попередньо, так і цим разом Тереновий Провід висловлює подяку і признання всім тим Проводам Клітин, членам, симпатикам, прихильникам, юнацтву і членам Жіночої Сітки ОУН за успішне виконання обов'язків у підготовці і в переведенні відзначень 25-річчя УПА, та в акціях, пов'язаних з большевицькою революцією.

В цьому ж часі великі маніфестації відбулися на терені Канади, в Оттаві, які викликали офіційний протест зі сторони Москви, а тим же шляхом відбилися в московській пресі, і в Нью Йорку, що теж знайшли відгук у пресі, в радіо і в телевізії.

Велику частину нашої уваги в черговому році треба буде звернути на події в Україні і на акції, що синхронізуватимуть нашу дію у вільному світі з боротьбою в Україні. Канцелярія ТП приготує тепер переклади одержаних з України матеріалів та інші речі, що будуть потрібні для розгорнення роботи на цьому відтинку. В терені треба вести відповідну освідмлюючо-інформуючу акцію, щоб завчасу мобілізувати громадськість на дію, яку будеться проводити.

Зокрема, певну частину уваги та зусиль треба спрямовувати на британську льокальну і столичну пресу, щоб на її сторінки продисталися наші матеріали з України. Наша увага до британської преси мусить загострюватися, зокрема з уваги на великий тиск на неї зі сторони Москви та її інформативних і пресових агенцій, що показалося дуже виразно в тій же пресі в місяці листопаді.

-----:-----

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Перед роками заповіджений і довго підготовлюваний СКВУ відбувся вкінці в першій половині місяця листопада /від 15-го до 19-го/, а про його перебіг широко писала українська преса за океаном і в західній Європі. Тому, що цей Конгрес відбувся на базі зговорення між УЖКА і КУК, а перепусім на базі зговорення клітин цих політичних угруповань, що з заступлені /посередньо, або безпосередньо/ в УЖКА і КУК, перебіг Конгресу та ухвалені на ньому звернення, меморандум і резолюції були вислідом досягненого компромісу і відбиткою того, в чому українські угруповання могли знайти сяку-таку спільну мову, аби не перешкодити тенденціям до зговорення, чи об'єднання, на громадському відтинку. Цей компроміс не був легким до знайдення, а тому підготовка СКВУ тривала довго.

Згідно з договореннями, СКВУ відбувався як конгрес суспільно-громадських організацій з усіх країн поселення української еміграції, на якому політичні угруповання не могли домінувати. Щоби, однак, і політичні угруповання, що діють між українцями на чужині, могли теж себе якось заманіфестувати, для них зорганізовано окрему політичну маніфестацію, а виступи на ній поодиноких лідерів мали бути узгіднені, щоб не виходили поза рамки компромісу.

Всі додаткові імпрези в рамках СКВУ мали, рівнож, відбуватися в дусі взаємного пошанування і толеранції.

Основні тенденції організаторів СКВУ ішли, так би мовити, в тому напрямі, щоб помімо існуючих політичних розходжень відбутися з'їзд представників громадських організацій для заманіфестування єдності українців на чужині в двох, або в трьох основних питаннях, де погляди всіх якось наближуються. Цими питаннями мали стати: моральна підтримка українському народові в боротьбі за свободу і державність, потреба збереження української національної субстанції на чужині, і третє - випрацювання метод та засобів скоординованої дії громадських організацій по лінії здійснювання прийнятих настанов у площині перших двох питань. Для цього останнього СКВУ мав покликати компромісово підготований склад Секретаріату СКВУ.

Корисний компроміс є можливим тоді, коли партнери його шанують і придержуються домовлень. У випадку СКВУ ці "партнери" не виявилися на висоті того запланування, чи передумови, з постійно виходили поза межі домовлень. В першу чергу так поступали речники середовища УНРади та поодинокі її групи. Помімо того, що самі документи конгресу ішли якнайдалше по лінії їх бажань, їхні представники використовували кожную нагоду, навіть молитви, аби винести перед присутніми УНРаду. В цей спосіб на СКВУ середовище УНРади було піднесене до позиції домінантної сили в українському суспільному житті. Більше тисячі делегатів і стільки ж гостей, що з'їхалися на СКВУ, були об'єктом несовісної агітації представників УНРади. Партнери компромісу виявилися неспроможними додержатись устійнених домовлень, а наші речники тої справи одержали, в наслідок того, ще одну лекцію політичної "грамотности". Це перший видний недолік СКВУ.

Другим ще поважнішим недоліком СКВУ, коли його розцінюється у змислі нашої ідейно-політичної концепції визвольної боротьби, треба уважати те, що на цьому всеукраїнському форумі репрезентовані ОУН ідеї та шлях боротьби з періоду останніх трьох десятиліть, а зокрема з періоду другої світової війни, знайшли на СКВУ дуже слабкий відгомін. Коли вже офіційні документи СКВУ віддавали перше-нство УНРаді, а крім того її представники нахабно пропагували її на кожному кроці, то націоналістичні ідеї лунали в часі Конгресу несліливо, якби губилися. А для АВН, його ідей, праці і здобутків місця в конгресових матеріалах взагалі не було. Їх поминено, немов би того широкого міжнародного фронту української боротьби взагалі не було.

Надмірне піднесення на СКВУ УНРади і затрачання націоналістичних ідей, виявили тільки зі шкодою для Конгресу. Українська політична діяльність завдячує УНРаді найменше. Чейже ж минулі десяти-

ліття нашої, української, історії, без вагань між федерацією і самостійністю, але здетермінована і кровавою боротьбою за самостійність, оперта на широких народніх масах, зв'язана таки з українським націоналізмом і націоналістичним рухом ОУН. Ця боротьба продовжується. Їй підґрунтям не є ідеї УНРади, бо вони відгомоніли давно, разом з неслітлим Варшавським Договором.

Якщо перебіг СКВУ мав би стати відбиткою процесу в напрямі закріплення позицій УНРади коштом ОУН, то це дуже небезпечний процес. Зокрема небезпечним був би він нині, з тобто коекзистенції. Хочеться вірити, однак, що перебіг першого СКВУ дав нам тільки викривлений образ української дійсності. Але, навіть в цьому випадку, він повинен заставити націоналістів до думання, до чуйності і до відповідної дії.

Про позитиви СКВУ говорити за скоро. Це побачиться, як буде розвиватися дія покликаною СКВУ секретаріату. До всіх програмових матеріалів можна ставитись по різному. Наш погляд є критичний.

Не відомо з якої причини, але наша преса не подала до сьогодні повного складу Секретаріату за функційністю його членів, а лише за країнами. Для ясності заподасмо той склад так, як він фактично представляється:

Президент - с. д-р Кушнір /КУК, Канада/, 1-ний заст. Мисир Лисогір /УНКА, ЗСА/, 2-гий заст. - А. Мельник /КОУГЦУ, Європа/, 3-тій заст. - В. Іваницький /Півд. Америка/, 4-тій заст. - С. Плахтин /Півд. Америка/, 5-тій заст. - Я. Волух /Австралія/.

Ген. Секретар - М. Плавук /Канада/, 1-ний заст. - І. Білінський /ЗСА/, 2-гий заст. - С.М. Фостун /Європа/, Скарбник - І. Іванчук /Канада/, 1-ний заст. - Б. Гнатюк /ЗСА/, 2-гий заст. - О. Коваль /Європа/.

Члени Секретаріату: Митр. Максим Германюк, Архієп. Мстислав, Пастор І. Яценцій, І. Сирник /Канада/, М. Стахів /ЗСА/, о. прот. Бачинський /Європа/, і кожночасна голова СФУЖО.

Контрольна Комісія: Ю. Ревай, М. Марунчак, І. Іванович, В. Васюк, М. Шегерин.

З відомостей, що наспівають з різних джерел, виходить, що деякі чинники секретаріату розглядають можливості організації роботи в широкій площині, що охоплюватиме дію на зовні, а теж багато ділянок внутрішньо-українського життя.

Наш рух зарепрезентований у секретаріаті радше слабо, а тих кількох членів, що там є, займають другорядні позиції.

Для правди треба теж сказати, що до сьогодні в нас ще не з'явлено стислого, безмотивного перегляду перебігу СКВУ і ще не намічено конкретного плану дальшої політики і дії на цьому відтинку.

ВІДНОВЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОУГЦУ

В місяці жовтні, 1967 року, в Бельгії відбувся Конгрес КОУГЦУ, на якому відновлено формально дію того осередку, який постав у 1948 році для координації роботи суспільно-громадських централ в Західній Європі. Конгрес прийняв новий статут, яким поширено базу осередку теж на крайові і континентальні організації, обрано Президію і ухвалив резолюції. В Конгресі взяли участь представники багатьох організацій, за винятком тих, що знаходяться під безпосереднім впливом чи контролем мельниківців, які не вислали представників. Про закуліси тої справи писала "Українська Думка" в статті п. В. Косика, що була надрукована частинами в трьох числах, і яку радимо друзям уважно прочитати.